

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, márczius 8-án.

67. szám.

Thun Ferencz.

A szombat esti meglepő tényről, az osztrák nagy fölfordulásról tehát kiderül, hogy az egyáltalán nem volt valami hirtelen eszközölve; sőt inkább sokkal lassabban készült, mint bármely más kormány-válság, hogy a változás egy hét óta elhatározott tény volt és hogy csak mi nem tudtunk róla, mi az, ujságírók, kik mindent kifecsegtünk. A királynak három hű embere: Bánffy, Thun és Gautsch, mindent tudtak. De azok nem igen szeretik a nyilvánosságot informálni.

Nagyon helyes tőlük. A nyilvánosság arra való, hogy kormányoztassék, nem pedig arra, hogy kormányozni segítsen.

Annyi azonban bizonyos, hogy az eléggé nem dicsérhető nagy discretio ez egyszer majdnem balul sült el. Mert tény az, hogy annak a nagy megrökönyödésnek, mely a világot a változás hírének hallatára elfogta, egyik főoka éppen az a hirtelenség volt, melylyel a dolog történni látszott. A kormányváltozás úgy röppent világgá és olyat is pukant, mint a bomba. Nem lehet tehát csudálni, hogy a roppanás hallatára mindenki füléhez kapott és lapult. Ily titokban előkészítettnek és ily meglepően kipattanni az államcsínyek szoktak. Rossz néven sem vehető tehát, ha az emberek a jelentkezési formáról a lényegre következtettek. A sötétben tapogatták: ez kövér, tehát bizonyosan sertés.

Azt sem lehet tagadni, hogy a hibás következtetéshez némi bátorítást szol-

gáltatott az ügyek élére állított nemes gróf neve is. A Thun név programm. Ausztriában is, Magyarországon is. Családi hagyomány fűződik hozzá, még pedig nem oly rózsaszínű, mint a gyermekmesékbe szokták foglalni. A Thunok sohasem álltak azon harcosok sorában, akik az utolsó harmincz évben a politikai rendezkedés terén győzelmesek voltak. A dolgok új megalapításában pozitív részük nem volt. Az uralkodó rendszerrel szemben ők a „tagadás szellemét“ képviselték oly soká, hogy az érdekelt népek végre megszokták bennük a szellem tagadásának embereit látni. Ez a hit némi fátyolt vetett alakjukra; sötéteknek látszottak. Mikor pedig valami nagyot pukant és egy sötét alak emelkedik fölfelé, akkor az embereknek nem éppen a mennyország jut az eszükbe.

Ez magyarázza meg a nagy konsternációt, mely tegnap egész Ausztria-Magyarországon erőt vett és a lelkeket ma délig fogva tartotta.

Ma délben aztán kitudódott, hogy semmi sem oly fekete, mint aminőnek festik. Gróf Thun Ferencz sietett az osztrák kormányhoz közel álló hírlapok által közhírré adatni, hogy az ő feladata a Reichsrath-ot — majdnem azt írjuk, hogy a Rajxrát-ot — tanácskozásképpé tenni, nem pedig az a más dolog; és hogy ő részt akar adni kormányában, mindazon pártoknak, kik bevallható czélokért küzdenek az országban. És ez a nyílt vallomás — lám, milyen jó a nyíltság? — azonnal lecsillapította a kedélyeket, sőt

reménnyel töltötte el az aggályoktól zaklatott lelkeket.

És mivel megvalósult, amit Ausztriából már előre büszkén híreszteltek, hogy az új miniszterelnököknek „egy nap alatt“ sikerült az összes nevezetesebb pártokból kabinetet alakítani és így a többséget magának, a békés tanácskozást pedig a törvényhozó testületnek biztosítani, ez egy feltűnő és nagyjelentőségű tény, melynek nyomában a legjobb kilátások nyílnak a rendes állapotok helyreállítására és a sikerdus politikai működésre.

E tény azonkívül mindjárt tetemes kezességet szolgáltat amellet is, hogy gróf Thun Ferencz urban erélyes lelkű és biztos, ügyeskező államférfiut kell az osztrák ügyek élén üdvözlőnk, aki a ráharamolt nagy szerepre méltó is, jól is van megválasztva.

Hogy velünk magyarokkal szemben mily állásba fog helyezkedni a tüneményes férfi, ki huszonnégy óra alatt megcsinálta azt, amin mások évekig hiába fáradoztak, erre nézve a találgatás még korai volna. Mert hát mi csak magunkat ismerjük; őt, úgy látszik, eddig csak félreismertük.

De amennyiben a főnforgó ügyek egészen világosak és a szemlélő előtt semmi titokkal nem bírnak, nem ok nélkül véljük remélhetni, hogy ő excellenciája nem igen fog törekedni Magyarország szilárd alapon nyugvó dolgait megbolygatni. Nagyon rossz miniszternek kellene lennie gróf Thun Ferencznek, ha ama bajok

Az ellopott völegény.

Alfred Hedenstjerna után svédből.

Három lehetetlenség van a világon: saját magának az orrába harapni, magamagát hatyuban a hátán hordozni s végül, a tolvajoktól örizkedni.

Hajdanában csupán retesz volt az istállóajtón, a csűr kapuja csak úgy be volt támasztva, a burgonya künn hevert garmadában a szántófüldön és soha semminek sem volt bűjja. Manapság vaspánt és lakat van mindenütt, még ott is, ahol vajmi kevés félteni való van és mégis arról beszélt a falusi esküdt, aki ép a hetivasárról tért haza, hogy a wexiői kerületi fogházban, akárcsak a méhek a kasban, úgy ülnek rakáson a tolvajok.

Nálunk jó két-három esztendeje, hogy sermí sem kallódott el a Bolsákra bárányn, meg a Ljungsákra Anna völegényen kívül. Ami a báránylopást illeti, a magam részéről meg van róla a saját véleményem, mert olyan ropantál, ahogy az állat eltűnésének hetében a csizmadiáknál sütöttek, főztek, máshol jó, ha keresztelőkor, menyegzőre vagy halotti torra talnak egy főzni. Nagybőjtben csupa friss hus került az asztalukra, az inas meg pár nap alatt egészen felfúvódott a táplálkozástól.

Ezzel azonban korántsem akarom azt mondani, hogy a csizmadiák mesterek a báránybűjásban, hanem a Bolsákra báránya igen jó vőró volt, bizonyosan átvette magát a csizmadiák szerűskertjének a palánkján és ott nyakig teleltette magát: az inas ezért persze határozottan elnaspagolta a szegény állatot, ez

pedig bujában nekiment a csizmadiáné késének. Így kerülhetett aztán a serpenyőbe.

De ezt én csak úgy gondolom, senki sem tudja bizonyosan, hogy hová tűnt a Bolsákra báránya. Béke vele.

Hanem hogy Anna mikép vesztette el a völegényét, azt mindenki, még a legkisebb fiú is tudja az egész alboi kerületben.

Igen, Spjut, a szabó, az öreg hafretorpi huszár fia, már négy esztendeje, hogy ismerie Ljungsákra Annát és folyton oly erősen szeretete, mint a paripa a löherét. Anna igen csinos, nagy és erős lány és éppen olyan husos piros orczái voltak, mint egy muzsikuskatonának, az apja pedig határozottan kijelentette, hogy három ágyhuzatot, egy disznót, egy tehenet és kerek tízezeret ad a leánynyal.

A szabó már megállapodott ember volt, volt bajusza és pofaszakála, saját háza, pénze a takarékbán és évenként egy disznót hizlalt. Egyáltalán nem tartozott a veszekedő természetűek közé, sem nem korhelykedett s ha olykor végigsétált a templomhoz vezető uton, bokáját verdesve spanyol nádpálcájával, igen kaesingattak utána a fehérmépek.

Egy szép este, miután letette a tűt és czérnát. Spjut mester ellátogatott Ljungsákraékhoz, hogy keresztényi szokás szerint, megkerje az Anna kezét, mert csak béresek, katonák és urasági kocsisok, akiknek tetszetős ábrázatukon és mosdatlan szájukon kívül egyébük sincs, csak azok szokták azt megtenni, hogy szombat esténként a kukoriczahántóba futnak a lányok után s aztan apjuk, anyjuk elől menekülve, elbujnak velük a csipkebörök mögé,

— Hát ha az ég igazán úgy akarja, odaadjuk a leányt, mondták Ljungsákraék.

— Én pedig nem ellenszegülök szüleimnek; ahogy ők elrendelik, úgy legyen — véle Anna.

— Mikor kaphatom hát meg a lányt és ami vele jár? — kérdezte a szabó.

— Hát a tehen, ami hozzája tartozik, a jövő hónap végén megszorodik, a disznó-készen állana és a nagymosáson is ép a napokban estünk keresztül. Miután segített a burgonyaszedésnél, úgy hat hét mulva hozzád mehetne már, ámbár igaz, hogy ép akkor lesz az árpaaratás — szólt Ljungsákra.

Ekkor aztán nagy irás következett, mert sem az apának, sem Annának nem volt arra való ideje, hogy elmenjenek a völegényvel a lelkészhez s így beleegyező nyilatkozatokkal látták el a szabót, hogy ő járjon el a kihirdetés dolgában.

A rákövetkező pénteken vonatra ült a szabó, mert a lelkész két állomással odább lakott. Alig szállt be, egy csomó skatulya közt rögtön megpillantott egy természetcsinos nözeményt, fején kicsipkézett bársonykeskenővel. A fiatalság, az igaz, hogy már nem nagyon bántotta, de ezenkívül egészen csinos asszonynak látszott.

Amint megindult a vonat, beszélgetni kezdett a szabóval:

— Nem a Krycekből való Spjut mesterrel utazok együtt véletlenül?

— Persze, hogy azzal; de ha szabad kérdenem, én nekem kibe legyen szerencsém? kérdé a szabó.

és nehézségek mellett, melyek Ausztriában minden oldalról övezik és ádáz elkeseredéssel ostromolják hatalmi polczát, még Magyarország elégedetlenségét is nyakába zúdítaná.

Nem. Gróf Thun Ferencz urnak le kellett mondania szíve titkos hajlamairól, mikor a széjjelzilált Ausztriában a rend és béke helyreállítására vállalkozott. Éleslátású, biztos itéletű és az igazságra hajló szellemű államférfiu legyen az, ki arra vállalkozik, hogy a harczoló osztrák nemzetiségek dühös vágásait egymaga fölfogja és azokat, akire mérve voltak, kártól és fájdalomtól megóvja. Az a férfiú, aki a monarchia felének egymás ellen dülő nemzetiségeit kibékíti, a megnyugtatót félt nem veszejtheti össze a monarchia másik felével.

Csendet és rendet teremtene belül és vihart hozna kívülről? Ez lehetetlen.

Ez ellen különben biztosít bennünket az a körülmény is, hogy lesz neki elég dolga otthon. Nem fog ő ráérni arra, hogy köveket dobáljon át a Lajtha kerítésén a szomszédba.

És különben is tudja, hogy az ilyen kövek sokkal veszedelmesebbek, ha őket visszadobják, mint mikor eredeti talajukban mozdulatlanok voltak.

Thun Ferencz gróf ur első föllépése, valamint fölemelkedésének minden körülménye arra enged következtetni, hogy mindent tud, amit tudnia kell, hogy nincs okunk bizalmatlanul tekinteni a kormányzásra elé, mert nem mi vagyunk a kezeibe letett anyag. A mi helyzetünk nem praecarius. Egy lattal több vagy kevesebb szeretet a liberális intézmények iránt az osztrák minisztereinknél, a mi serpenyönkön most egyelőre csak egy porszem, mely azt meg nem billentheti.

Az erősek nyugodt tekintetével, ellen-szenv nélkül, de kettőzött figyelemmel fogjuk kísérni minden lépését.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délben tizenkét órákor ülése lesz.

A Kossuth-párt helyzete. A függetlenségi és negyvennyolczas párthoz, mint ellenzéki forrásból értesülünk, komolyabb természetű surlódás támadt a párt egyes tagjai és Kossuth Ferencz között. A surlódás nem tisztán politikai okokra vezethető vissza, ámbar sokan elégtelennek azért is, hogy a pártvezér bizonyos akciókból, mint például legutóbb a tüntető kivonulás rendezéséből (a Szalavszky-eset alkalmával) — egyszerűen kivonta magát. De ezt sem vették volna talán rossz néven, ha más okok nem keserítik el a párt tagjait. Megtörtént azonban, hogy egyes képviselők, akik annak idején részvényeket gyűjtöttek a Kossuth Ferencz vezetése alatt álló intézetekhez, sok zaklatást szenvedtek el odahaza, mert a részvényesek részint már elvesztették a pénzüket, részint egy másik intézetnél most látják veszélyeztetve. Ezek a képviselők, akik a pártvezér kedvéért adták rá magukat a gyűjtésre s akik most nem tudnak a zaklató részvényeseknek megnyugtató híreket vinni: a legnagyobb mértékben el vannak keseredve és nem titkolják azt a felfogásukat, hogy a függetlenségi párt vezérének nem lett volna szabad pénzüintézetek élére állani, és e pénzüintézetek érdekében még a párttagokat is mozgósítani. Mert most, amikor e pénzüintézetek meginogtak, vesztit vele a pártvezér tekintélyben, a párttagok pedig szintén feszélyezve vannak a kerületben, ahol a vezér nevének latba vetésével helyeztek el részvényeket. A viszony tehát Kossuth és pártja között nagyon elhidegült s ez is oka, hogy Kossuth Ferencz mostanában sokkal ritkábban jár el a parlament üléseire.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság szombaton, Ploz Sándor államtitkár elnöklése alatt, ismét ülést tartott, amelyen folytatták az ági öröklés kérdésének megvitatását. A szerkesztőbizottság pénteken tartott ülésében a birtok és birtokvédelem alapelveit vitatta meg.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház holnap délben rövid ülést tart és ezen a ma elfogadott tengerhajózási törvényjavaslat harmadik olvasása lesz napirenden. Az appropriációról szóló törvényjavaslat a Ház pénteki ülésén kerül napirendre, ezt azonban megelőzi a 48-as törvények szentesítésének megünnepeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Valószínű, hogy már szerdán megkezdik ennek a javaslatnak a tárgyalását.

Pártértekezlet. A néppárt ma este 7 órákor, Molnár János elnöklése alatt, értekezletet tartott. Az 1848-iki törvények megünnepeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, amelyet rövid vita után egyhangulag elfogadtak. Végül több pártügyet intéztek el.

A képviselőház bizottságából. A képviselőház igazságügyi bizottsága, Fabiny Teofil elnöklése alatt, ma ülést tartott. A polgárosított magyar határvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetéséről hozott törvény némely rendelkezéseinek módosításáról szóló javaslatot tárgyalták, amelyet Szivák Imre előadó ismertetett. A bizottság Mohay György és Bartha Ödön felszólalásai és Erdély Sándor miniszter felvilágosításai után a javaslatot némi módosítással elfogadta. A bizottság hitelesítette ezután a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat és az 1881: LIX. törvényczikk 3. §-ának módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyában előterjesztett jelentéseket, melyeket holnap a Ház elé terjesztenek.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklése alatt szintén ülést tartott. Az 1898. évi állami költségvetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Justh Gyula és Tomcsányi László kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el s a kormány ellen való bizalmatlanság okait a képviselőházban fejti ki. A javaslatot ezután a bizottság többsége általánosságban és részleteiben elfogadta. A törvényjavaslatról szóló jelentést Hegedüs Sándor előadó holnap terjeszti a képviselőház elé.

A keleti tengerhajózás.

— Az országgyűlésből. —

A szombati ülésből mára huzódott el a magyar keleti tengerhajózási társasággal kötött szerződés tárgyalása. A Komjáthy Béla hosszú beszéde ugyanis olyanokat is sorompóba szólított, akik nem is gondoltak rá, hogy a vitában részt vegyenek. S így a mai ülésben felszólalt még gróf Károlyi Sándor, Kovács

— Kérdezni szabad. Az én nevem Kjelljstorp Gustav Johanssons Sára; mindjárt ráismertem apjához való hasonlatossága folytán, aki a mi vidékünkön is katonáskodott.

— Jézus, most emlékszem vissza, hogy én magával, Sára, már találkoztam a mohadi vásáron!

— Hogyha egy magános nőre, nem hoz szegényt szeszt kínálni, akkor most készséggel javasolnék egy korty italt, mert épen Alvestából jövök, hol a vasárnapi vendégségre mindenfélét beszerestem — mondá Sára.

— A pálinkát ugyan épen nem rontja meg az, ha egy szép leány nyújtja — jegyezte meg mosolyogva a szabó.

— Óh! a szépséghez már nem sok közöm van, azonban itt az üveg — felelte Sára. A szabó pedig olyat huzott az üvegből, mint egy szomjas állat, megköszöörülte torkát, megtörülte száját és szólt:

— Ez a pálinka a jók számára teremtetett, mert jó.

— Különben mi a manóba uraljuk is mi egymást, mikor ugyis egy környékből valók vagyunk — szólt Sára rövid szünet után.

— Igazság van benne és én borzasztóan örülnék, ha azt mondhatnám neked, hogy te — vélekedék Spjut.

— Igyunk rá — vágott közbe Sára, fehére nyujtva az üveget.

Szájához emelte az üveget, jót huzott belőle, aztán így szólt:

— Most igrálj rá te is! — miközben zsebkendőjével megtörülgette az üveg száját.

— Ugyan már, szét ne töröld azt az üveget! Ha az ember egy kicsit öreg leány is

már, akkor sem hal bele, ha férfi után iszik! kiáltott Sára az üveg után nyulva.

— Férfi utá-án? Az igaz, ugy meg jobban eshetik, — szólt a szabó és átkarolta a leány derekát, jól szájon csókolta, mert mint mindjárt gondolható is, egészen egyedül voltak a szakaszban.

— Hát épenséggel nem szégyenled magad, szabó? — susogta Sára.

— A szégyenről nincs itt szó! felelt a szabó s megismételte a csókot.

— Ott, abban a kendőben pogácsa is van. Nem is tud az ember ugy megharagudni, ahogy tulajdonkép kellene — susogta tovább a leány.

— Ebben az időtájjban otthon szokott-e lenni a lelkes? Hiszen te mellette lakol? — kérdezte Spjut.

— Igen, igen... de mi dolgod van nála?

— Hm... hm... bizony, bizony a kihirdetést akarom eljánni...

— Hyen gyalázat! Pfüj! S én még azt hittem, hogy te becsületes legényember vagy! hánytá szemére Sára.

Azonban a szabó, akinek nyelvét, sajnos, megoldotta az ital, elővonta írásait és megmutatta neki. Erre nemsokára megállt a vonat és a szabó, zsebredugva papírjait, bucsuzni akart.

— Hát azért nem kell sietned — mondta most Sára. — Nem repül el az a pap egy kis félóra alatt. Segíts hazavinnem a batyumat, kapsz érte kávé cognackal.

... Pompásan lakott a bátyja nappali szobájában ez a Sára. Míg fött a kávé, Sára

vigan fergolódott a szobában, kinyitotta a szekrényt, nyitva is felejtette az ajtót, úgy, hogy kényelmesen lehetett szemügyre venni az ingek, zsebkendők és más ilyes alkalmatosságok, selyemkendők és ruhák halmazát. Az egyik féhérneműsomón három kis könyv feküdt ép olyan külsejűek, mint Waldenström kis traktumaié.

— Az Ur szava van azokban a könyvekben? — kérde Spjut mester, egyszermind ezen könyvek után nyulva.

— Nem, dehogy, azok csak takarékpénztári könyvek — mondá Sára félvállról.

— A földi jók sem megvetendők — vélekedék a szabó ájtatosan.

— Kedves Spjut, nem sziveskednél utána nézni, hogy jól irták-e be a kamatokat a bankban? — szólt most a hamis Sára.

Igen hamis egy leány volt ez a Sára. Mindegyik betéti könyv hatezer tallérről szólott s mikor visszatette a könyveket, még egy tizenégyezer talléros részvényt is megpillantott a szabó. Azonban elkészült a kávé és a Spjut szíve erősen megdobbant, mikor egy kis kölni-vizes üvegből finom barna cognackot is tett elebe Sára.

— Sok a pénzed, Sára! — szólt a szabó, miközben némi kávé a csészealjba öntött hülni.

— Na... na... sok pénz, azzal igen sok van mondva. De hát sokra is van ám szükség a magamfajta leányrak!

— Elvégre tán köszönetet is kellene mondanom e lakomáért — szólt a szabó — mert itt az ideje, hogy a paphoz menjek.

Pál és Major Ferencz (denique Major még a tengerhajózástól sem maradt el), majd meg a vita berekesztése után és a részletes vitában a kereskedelmi miniszter, Komjáthy Béla és Lukács Gyula.

A sok beszéd a javaslat tárgyalását délutáni egy óráig kinyújtotta, a végén azonban a többség mégis csak változatlanul fogadta el. Holnap csak déli tizenkét órakor ül össze a parlament, hogy néhány perc alatt harmadik olvasásban is megszavazza a javaslatot. Valószínű különben, hogy a holnapi napon az igazságszolgálati bizottság is betérjeszti jelentését a negyvennyolczas események megünneplésére vonatkozó javaslatról.

A képviselőház ülése.

Az ülésben Berzeviczy Albert elnököl.

Harmadik olvasásban is elfogadják a kisajátításról szóló törvény kiegészítéséről és a postakarékpenztár betéteiről szóló törvényjavaslatot.

Azután a magyar keleti tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződés beczikkelyezéséről szóló javaslatot tárgyalják.

Gróf Károlyi Sándor szemére lobbantja a kormányt, hogy nem őszinte. Nem vallja be, hogy a Lloyd-társaságra rázorul, azzal kérkedik, hogy a magyar állam nem szerződik a Lloyddal, hanem az osztrák kormány által befolyásoltatja a Lloydot, hogy bizonyos járatokat a mi érdekeinkben teljesítsen. Keleti exportunk nagyon gyöngye, nem érdemli, hogy oly nagy áldozatot hozzunk. Terményeink számára nyugaton kell keresnünk piacot, ne költsünk tehát az aldunai hajózásra. (Helyeslés a baloldalon.)

Kovács Pál néhány hajójáratot sürget Fiuméből az amerikai Egyesült-Államokba. Ez a kívándorlok dolgában volna fontos, mert meg lehetne könnyíteni visszatérésüket. De persze több magyar emberre lenne szükség a konzulátusoknál.

Major Ferencz szerint csak a drága közlekedés állja útját annak, hogy iparezikkeink a keleti piacokat meghódítsák. Amint nem ellensége vasúti közlekedésünk nyugati irányban való kifejlesztésének, épen úgy hajózásunkat is minél jobban bővíteni szeretné Kelet felé, hogy így az ipar arra felé lendíthessék föl. Kiváltképen Kelet felé jobban kell nekünk gravitálnunk, mint nyugat felé. A javaslatot, mely nem elégíti ki, nem fogadják el.

Az elnök a vitát bezárja.

Báró Daniel Ernő kereskedelmi miniszter Majornak azt feleli, hogy a javaslatnak épen az a

Ekkor a hölgy — úgy mondják az eszt ismerői — elkezdett hangosan zokogni, sőt nem is tudta a sirástól meginni a második csésze kávéját, hanem letette a földre a macskájának.

— Nem is tudom, hogy mi lett, fuldokolta, de ha arra gondolok, hogy te mást akarsz elvenni, úgy érzem, mintha menten meg kellene fulladnom . . .

. . . De hát a szabónak sem faragták kőből a szívet és hogy ilyen szomorúságban látta Sárát és visszagondolt a jó vendéglátásra, mit volt mit mást tenni, minthogy az ölébe vette és egy kevéssé vigasztalta.

— Ne menj ma a paphoz. Egész Allóban belőlem válnék a legjobb asszony, ha engem vennél el, susogta Sára és úgy hozzá simult a szabóhoz, mint a macska a padkához.

— Az Isten tudja . . . nagy a kísértés, sehajtott a szabó, a szekrény felé pislogva, de hát az öreg Ljungsukra az magánkívül lesz és különben is . . . különben is te már . . . már egy kicsit koros vagy, te kicsit elkéstél ezen ügyben.

— Igen, de örökkön-örökké egészséges voltam, soha semmi betegséget nem ismertem, egy pattanás sincs rajtam és végre . . . végre is csak harmincznyolcz esztendőm leszek Szent-Mihálykor, zokogta a leányasszony.

Ezzel kiment, peczket tett az ajtó alá és friss vizet öntött a kávéseprűre . . .

. . . Hát aztán mit tett volna más a szabó helyén! Nem eresztették ki addig, míg együtt nem mentek a paphoz. Ugyancsak a kihirdetést illetleg.

cézija, hogy Kelet felé jobban föllendítse iparunkat. Nagyon jól tudja, hogy ez nekünk speciális érdekünk. A javaslatot oly bő indokolással látta el, hogy nem is várt e részben támadást, de most mégis reflektál a fölhozott kifogásokra. Komjáthy-nak azt feleli, hogy ha olyan kicsi a keleti forgalom, mért kíván akkor egy nagy apparátus szervezettel e forgalom lebonyolítására? A 90.000 forintnyi állami segély nem nagy, különösen tekintetbe véve, hogy a hajóstársaságnak mily ellenszolgáltatókat kell tennie arra nézve, hogy Kelet felé virágzó kereskedelem teremessék, minden előfeltétel megvan s csakis kereskedőinktől függ, hogy az meg is legyen. (Helyeslés a jobboldalon.) A szállítási tarifák három évre kötelezők, de azt nem lehet kizárni, hogy három év múltán esetleg ne emeljék föl az árakat.

Részletesen foglalkozik a miniszter Komjáthy ama vádjával, hogy az egész keleti tengerhajós politika csak ötletszerű. A Lloyd-társasággal való szerződésünk az idén lejár. Ha meg akarta volna újítani, kénytelen lett volna elfogadni azokat a föltételeket, amelyeket ez a társaság diktált. Ezért létesítette a keleti tengerhajós társaságot és segélyezett más társaságokat, mert így biztosítván magát, megkezdhetette tárgyalását a Lloyddal, mely a legjobb eredményre vezetett. Nem lehet tehát az ő politikáját ötletszerűnek nevezni. Reflektál a miniszter ezután ama vádra, hogy a tengeri hajózásra sok pénz elaprózunk haszontalanul. Erre vonatkozólag elmondja, hogy az Adria-társaság 570.000 forint segítséget kap, a Schwarz-féle Fiume, Velence és Ancona közt járó társaság, valamint a magyar-horvát tengerhajós-társaság összesen 224.000 forintot kap. Van egy harmadik is és ennek a nevében is benne van a „tengerhajós” szó, de ez nem jár tengeren: a magyar folyam és tengerhajós társaság. Ez kap 400.000 forintot. Ezekkel szembeállítja az osztrák Lloydot, mely egymaga három millió szubvenziót kap s azonfelül egyéb kedvezményekkel együtt négy millióra megy a segély, melyben részesül. Ha tehát egy egységes magyar tengerhajós társaságot akarnánk létesíteni, akkor az összes szubvenziókat egyesíteni kellene, a Lloyd szubvenzióját is hozzá kellene venni s egy igen nagy kajóparkot létesíteni, ami sokkal több áldozathoz kerülne, mint amennyivel most el tudjuk látni keleti forgalmunkat. Az ő politikája tehát nem ötletszerű. Kéri a tétel elfogadását.

Komjáthy Béla félremagyarázott szavait igazítja helyre.

Miután még az előadó is kérte Komjáthy határozati javaslatának mellőzését, a Ház többsége a törvényjavaslatot (a határozati javaslat mellőzésével) általánosságban elfogadja.

A részletes tárgyalás során Komjáthy Béla, báró Daniel Ernő, Major Ferencz és Lukács Gyula szólalnak fel röviden s aztán a szakaszokat változatlanul elfogadják.

Az elnök végül javasolja, hogy a legközelebbi ülés holnap déli 12 órakor legyen s ennek napirendjére a ma lefolyt javaslat harmadik olvasása tüzessék.

A Ház ilyen értelemben határoz.

KÜLFÖLD.

Ferdinand Kanossában. A bolgár fejedelmet — mint egy bécsi távirat jelenti — ma délután két órakor félórán tartó külön kihallgatáson fogadta a király. E fogadtatás következtében — úgymond a tudósítás — vége van annak a feszültségnek a bécsi udvar és a bolgár fejedele között, mely mintegy esztendeje Ferdinándnak Koburgban történt interviuoltatása alkalmával tett ismeretes nyilatkozatai óta fennáll. Ferdinand hosszabb beszédet intézett a királyhoz, aki erre válaszolt. Politikai körökben azt várják, hogy ő Felső beszéde a Balkán félszigetbeli viszonyokra jó hatással lesz.

A bolgár fejedele utjának jelentősége a tudósításban — mint látjuk — nem becsültetik túl, mert a lényeges az benne, hogy első Ferencz József beszélt. Ha színre kerül Ferdi-

nand és a: ő országa, mindig az a lényeges, amit a többi Európa beszél.

A holnap megjelenő „Neues Wiener Tagblatt” ehhez a híhallgatáshoz a következő megjegyzéseket fűzi:

Ferdinand fejedelem ez alkalommal minden kétséget kizáró formában megtudta azt, hogy az új szofiai regime eljárását hálátlanságnak tekintik az osztrák-magyar monarchia iránt, Régi kívánságának tettek eleget, amikor a király fogadta. Ennek egyébként oka nem volt, mint az, hogy értesére hozzák úgy a fejedelemnek, valamint kormányának, hogy jóvá kell tenniük azt az eljárásukat, amelyet az utolsó évek alatt az osztrák-magyar monarchia politikájának és Bulgária érdekeinek félreismerésével követtek. Remélhető ezek után, hogy mostantól kezdve új, kedvező aera fog Bulgáriára bekövetkezni, amelyre a politikai viszonyok helyes felfogása útján okvetlenül jutnia kell a fejedelemnek, aki eddig is a legjobb akaratot mutatta erre. Bizonyára sikerült neki elosztatnia azt a bizalmatlanságot, amelyet iránta az utóbbi években tanusíthattak.

Mielőtt a király elé került volna Ferdinand fejedelem, Goluchowski gróffal tárgyalt. Délután két órakor tábornoki egyenruhában jelent meg a Hofburgban. Félórán volt a királynál. Megérkeztek és távozásakor a Ferencz-téren és a külső Burgban álló őrség úgy üdvözölte, ahogy souverain uralkodót szokás,

Gróf Thun és kabinetje.

(Távirati tudósítások.)

Az új osztrák kormányelnök csak tegnapelőtt kapta a megbízatást a kabinet-alakításra és ma már egy kész listát mutathatott be a Felsőnek, aki egy máról keltezett legfelső kéziratban ki is nevezi a miniszteriumot. Az új kabinet tagjai:

Miniszterelnök és belügyminiszter: gróf Thun.
Honvédelmi miniszter: gróf Welsersheimb.
Pénzügyminiszter: dr. Kalzl.
Kereskedelmi miniszter: dr. Baernreither.
Igazságügyminiszter: dr. Ruber.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter: gróf Bylandt-Rheidt.
Vasutügyi miniszter: dr. Wittek.
Földmívelésügyi miniszter: báró Kast.
Gallicziai miniszter: lovag Jendzejowicz.

Az új miniszterek kinevezését a Wiener Zeitung már holnap reggel közli.

Tudjuk, hogy gróf Thun, mikor e névsort összeállította, abból az elvből indult ki, hogy az úgynevezett mérsékelt pártokkal akar kormányozni és kabinetje számára a lengyelek, a csehek, a feudálisok, a klerikálisok és a szabadelvű német nagybirtokosság képviselőit igyekezett megnyerni.

Az új miniszteriumnak négy olyan tagja lesz, akik a Gautsch-kabinetben is szerepeltek már, ezek: gróf Welsersheimb tábornokszernagy, dr. Wittek Henrik titkos tanácsos, dr. Ruber Ignác és gróf Bylandt-Rheidt Artur. Ez utóbbi azonban a földmívelésügyi tárca helyett most a közoktatásügyit veszi át.

Ma Ausztria valamennyi tartományának alkotmányhü nagybirtokos-képviselői tanácskozást tartottak, amelyen az urakházából is megjelent a párt néhány híve. Több órai tanácskozás után elhatározták, hogy beleegyezésüket adják ahhoz, hogy dr. Baernreither József Mária a Thun-kormányban a kereskedelmi tárczát elvállalja két feltétel alatt: először is a párt fentartja elvi álláspontját, másodsor pedig a csoport önállóságát meg fogja továbbra is védeni.

Mikor az alkotmányhü nagybirtokosság szabad kezét biztosít magának, ez úgy értelmezendő, hogy gazdasági ügyekben és az úgynevezett államszükség kérdéseiben a kormányt támogatni fogja, csak politikai-nemzetiségi kérdésekben fog esetleg opponálni. Dr. Baern-

reithernek eredetileg az igazságügyi tárczát szánták, de kerülni akarták azt, hogy a nyelvrendeleteket neki kelljen képviselnie és ezért inkább átveszi a kereskedelmi portefeüllet.

Dr. Kaizl József pénzügyminiszter, a ki eddig egyetemi tanár volt, a csehek sorából lép a kabinetbe, öt már Badeni is kombinációba vette. A feudálisokat maga a kormányelnök képviseli, míg Baernreither az alkotmányhü nagybirtokoságon kívül a németeknek is repraesentánsa. A klerikálisok báró Kast felső-ausztriai tartományfőnököt, szolgálaton kívüli miniszteri titkárt küldik a kabinetbe.

Gróf Thun rajta van, hogy eloszlassa azokat a híreket, mintha programja nem az alkotmány talajában gyökerezne. Ő ellensége az alkotmány megváltoztatásának, hármint ohajtják is ezt a feudálisok és a csehek. Arra az esetre, ha politikáját nem sikerülne a jelenlegi Reichsrathban keresztülvinni, az a szándéka, hogy a képviselőházat feloszlatja és új választásokat rendel. De azok a jól értesült férfiak, akik gróf Thunnak eme szándékát kolportálják, hozzáteszik, hogy ez az utolsó kísérlet a jelenlegi alkotmány szerinti való kormányzásra.

„Elvesztettem már a türelmemet!”

E szavakat mondotta ő Felsőge, mikor legutóbb gróf Thun kihallgatáson fogadta. Az uralkodónak ez a nyilatkozata, amelyről bécsi tudósítónk értesül, élesen jellemzi a helyzetet. Ha nem sikerül majd a jelenlegi alkotmány alapján kormányozni, akkor a híres 14. paragrafushoz folyamodnak és rendeletek segítségével intézik Ausztria ügyeit. Még így is megmaradnak az alkotmány bázisán, de egyúttal kétségtelen, hogy az alkotmányt ilyen körülmények közt válság fenyegeti.

A pártok hangulata.

A legnagyobb érdeklődéssel természetesen a német haladópart és a német néppárt határozatait várják. E két német párt vezérférfiai a hét folyamán tanácskozássra gyűlnek össze, hogy megbeszéljék, mitévők legyenek az új helyzettel és az új nyelvrendeletekkel szemben. Az aligha szenvedhet kétséget, hogy e pártok a Thun-kabinet ellen is harcolni fognak, eldöntetlen csak az, hogy folytatják-e az obstrukciót?

Bizonyos továbbá az, hogy a feudálisok és a csehek már előre értesülve voltak gróf Thun meghívásáról. Erre mutat az a körülmény is, hogy a képviselőház elnökségére nézve már bizonyos megegyezés történt. Ugy hírlik, hogy elnökké báró Dipaulit, első alelnökké gróf Attems Edmund alkotmányhü nagybirtokost, második alelnökké pedig dr. Engelé, az ifjúcsehek klubjának elnökét választják meg.

A lengyelek és a katolikus néppárt okvetetlenül támogatják az új kormányt.

Beszélgetés egy miniszterrel.

A Neue Freie Presse egyik szerkesztője hosszabb beszélgetést folytatott egy államférfival, aki tagja volt a Gautsch-kabinetnek és benne van a Thun-féle miniszteriumban is.

— Gautsch lemondása, mondá az excellenciás, már nyolcz napos. Mikor Budapesten volt ő Felsőgénéll kihallgatáson, akkor demissionált. De a lemondást nem akarták nyilvánosságra hozni, míg gróf Thun-nal nem jönnek tisztába.

— Véletlen-e csupán, hogy a lemondást épen azon a napon tették közzé, amelyen megjelentek a nyelvrendeletek?

— Nincsen véletlen. Hogy a nyelvrendeletek sem a németeket, sem a cseheket nem fogják teljesen kielégíteni, azt előre láttuk. De mindenestre megszüntették a Badeni-féle nyelvrendeleteket, élet vették több rendelkezésnek, amely idáig rossz vért szült, és, ami a fődolog, alkalmat nyujtanak a pártoknak, hogy a

parlamentárizmust veszélyeztető obstrukció mezejéről áttérjenek a tisztességes opposzió terére. A bázis meg van adva, amelyen esetleg tovább lehet építeni.

— És milyennek mutatkozik a jövő helyzet?

— Azt hiszem, gróf Thun politikája békés és engesztelő lesz. Erőszakos változtatásokat nem fog tenni. Az új kabinet, hogy nyíltan megmondjam, egy új koalíciós vagy helyesebben koncentrációs miniszterium lesz. Más Ausztriában nem lehetséges; ez az egyetlen forma, amelyben, nézetem szerint, nálunk parlamentáris regime képzelhető.

— Képviselve lesznek-e a kabinetben a szabadelvű németek és a katolikus néppárt is?

— Azt hiszem. Nem volna koalíciós miniszterium az, amelyben a mérsékelt ellenzéknek is ne volnának repraesentánsai. Békét akarunk, mert az uralkodó jubileumát nem ünnepehetjük meg forradalommal. Az elmúlt hónapokban voltak momentumok, amikor már nem voltunk nagyon messze a forradalomtól. Alkotmányváltást és államcsinyt ne várjanak a Thun-kabinetől.

— Milyen fogadtatásra számíthat gróf Thun a pártoknál?

— Azt hiszem, mind a két fél respektálni fogja. Azelőtt Csehország helytartója volt, utóbb pedig biztosított, hogy szívvel-lélekkel német. A cseheknek még mindig imponálni fog, mert egy Csehországban nagy birtokokkal rendelkező ósrégi nemesi család képviselője.

Az új kabinet és a sajtó.

A Grazer Volksblatt azt mondja, hogy minden hü hazafi, aki a maga népét és hazáját becsületesen szereti, a tiszteletreméltó fekete-sárga lobogó alá és a miniszterelnök köré fog sorakozni. A birodalomnak szüksége van olyan emberre, mint Thun, aki a mostani zürzavarból kivezesse.

A lengyel lapok gróf Thun kinevezését a legrokonszenvesebben fogadják és kijelentik, hogy az ő személyisége garancia arra, hogy a parlament zürzavarban rendet fog teremteni. A lengyelek, akiket az ellenzéki pártok fluktuációi nem érintenek, nyugalommal nézhetnek a dolgok fejlődése elé. A Slova Polskie inti a németeket, hogy használják fel azt a hidat, amelyet az obstrukció ösvényéről való visszavonulásra most építenek nekik.

Berlin, márczius 7.

A Norddeutsche Allgemeine Zeitung az osztrák miniszterválságról szólva azt mondja: A most történt kabinetválsággal elfoglaltság nélkül állunk szemben és elvárjuk az új miniszterium cselekedeteit.

A Vossische Zeitung oda nyilatkozik, hogy oly önálló és erélyes egyéniség, mint gróf Thun, nem fog kormányozni hagyni, hanem maga fog kormányozni.

A National-Zeitung Thun gróftól az osztrák állam pártatlan újjászervezését várja.

TÁVIRATOK.

Csendélet Prágában.

Prága, márczius 7. Ma este 6 és 8 óra között ismét volt egy kis csete-páté a Grabenen. Néhány jelvényes német diákok gunyos kiáltásokkal illették egy nagyobb cseh tömeget. A csoportosulás oly nagy lett, hogy egyes üzleteket idő előtt kellett bezárni. Nyolcz óra felé kissé lecsöndesedtek az emberek. Egy csapat csehet, akik a Grabenről kiabálva vonultak el, a rendőrség szétvert.

A svéd-norvég unio.

Stokholm, márczius 7. A svéd-norvég unio-bizottság jelentését ma terjesztették a svéd országgyűlés és a norvég storting elé. A svéd többség közös külügyminiszter kinevezését indítványozza, aki vagy svéd vagy norvég legyen és Stokholmban lakjék, továbbá a külügyek vezetésére államtanács szervezését indítványozza, mely legalább két svéd és két norvég államtanácsosból álljon. A külügyminiszter a közös birodalmi főtörvényszék előtt bevádolható legyen. A birodalmi főtörvényszék mindkét ország legfőbb törvényszékének 6 legmagasabb rangú tagjából, 12 svéd országgyű-

lési képviselőből és a storting 12 képviselőjéből álljon. A svéd többség végül közös diplomáciát és közös konzulátus szervezete indítványoz. A norvég többség azt indítványozza, hogy a külügyi költségekhez mindkét ország lakosságának aránya szerint járuljon és a konzuláris szervezet 15 évig közös legyen, mely idő letele után mindkét országnak joga van a közösség megszüntetését követelni. A norvég kisebbség mindkét ország részére külön külügyminiszter kinevezését, külön diplomáciát és külön konzuláris szervezetet indítványoz.

Zarándoklás a pápánál.

Róma, márczius 7. A pápa, aki kitűnő egészségben van, ma reggel a consistorialis teremben misét mondott, melyre engedelmével 400 embert bocsátottak be. Ezek között volt 250 svájci francia és más zarándok is, akik azért jöttek, hogy megköszönjék a pápának Canisiusra vonatkozó encziklikáját. A mise után a pápa trónjához bocsátotta a zarándokok vezetőit. A pápát, midőn a teremből eltávozott, élénk ovációban részesítették.

Német postáügyek.

Berlin, márczius 7. A birodalmi gyűlés mai ülésén Podbielsky államtitkár megokolja a postáügyi javaslatot, amely az egyszerű levelek maximális súlyát 20 grammra emeli, a külvárosokat bevonja a helyi forgalomba és a postajogot minden zárt levélre kiterjeszti. Az államtitkár a magánpostákat a birodalmi posta testébe vert ének mondja és kijelenti, hogy e postáknak nincs megokolt joguk kártalanításra. Használható alkalmazottjaikat a birodalmi posta átveheti. A legtöbb párt szóokai a magánposták kártalanítása mellett szólottak részint jogi, részint méltányossági okokból. A tárgyalást holnap folytatják.

A halálos ítélet.

Athén márczius 7. Delyannis volt miniszterelnök a „titkos szövetség”-től több fenyegető levelet kapott, melyekben hazafiatián üzelméért halálos ítéletet közlik vele. Delyannis a leveleket átszolgáltatta az államügyészségnek. Az ügyészség azt tartja, hogy ugyanazok a levelek írói, kiknek sorából a király ellen intézett merénylet tettesei kikerültek. Az ügyben messzemenő nyomozást indítottak.

Páris város kölcsöne.

Páris, márczius 7. A kamara elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely a párisi városi vasút kiépítését közérdekűnek mondja, valamint azt a törvényjavaslatot is, amely Páris városát felhatalmazza, hogy 165 millió franknyi kölcsönt vegyen fel. Ezután a pénzügyi törvény tárgyalását folytatták és elfogadták a pénzügyi törvény 8. cikkét, amely a külföldi címleteknek a börze piacra való behozatalát a pénzügyi hatóság felelős képviselőjének jóváhagyásától teszi függővé.

Hajók pusztulása.

Róma, márczius 7. Messinai és foggiai táviratok jelentik, hogy a múlt éjjel nagy vihar dühöngött, amely több hajót elpusztított. A hajók legénységét megmentették. Két halászbárkának nyoma veszett.

Zavarok a pestis miatt.

London, márczius 7. A Reuter-ügynökség jelenti Bombayból: A városi hatóság és a pestis-bizottság között támadt surlódás szombaton tetőpontjára hágott, amidőn ugyan a városi hatóság megszüntette a pestis-bizottság részére a fizetéseket. Az utalványokat 38,000 rupia összegben állították ki, míg a bankban csak 4800 rupia volt. A kormányzó palotában értekezletet tartottak, hogy módot találjanak a kérdés megoldására. Bombayban nagy a nyugtalanság. A pestis-rendszabályok ellen megindult agitáció egyre jobban terjed. A ruhakereskedők be akarják zárni üzleteiket az új postaszabályozás ellen való tiltakozásuk jeléül, amely szabályzat sérti a hinduk önértékét. A halálesetek a pestis következtében szaporodnak, mert a betegség igen rosszindulatú.

HIREK.

A gyógyulás útján.

Azt az örvendetes hirt, mely tegnap érkezett *Stefánia* özvegy trónörökösné állapotáról, mindenkinek nagy öröme ma is megerősítik és most már biztosra vehető, hogy a beteg főhercegnő túl van az életveszélyen.

Az az érdeklődés, melylyel az emberek a betegség minden egyes mozzanatát kísérik, igazán megható és ennek a részvételnek tulajdonítandó az, hogy a hivatalos *Budapesti Közlöny* ma rendkívüli kiadásban megjelent és közölte a kedvező fordulatról szóló ama tegnapi orvosi jelentést, melyet mi már lapunk legutóbbi számában közöltünk.

Most már mindenki nagy bizalommal néz a jövő elé és örvend, hogy elmúlt az az aggodalom, mely napokon át megremegtetette az embereket. A főhercegnő gyógyulásáról ma bécsi tudósítónk a következőket telefonálja:

Bécs, márczius 7.

Az özvegy trónörökösné állapotában örvendetes javulás állott be és azok a kedvező hírek, amelyek ma a beteg állapotáról elterjedtek, mindenütt nagy örömet keltenek. A királyt ma korán reggel értesítették az örvendetes javulásról. A javulás ma egész délelőtt állandó volt és ha a baltüdőgyulladás az eddigi arányban tovább fejlődik vissza, úgy minden veszedelem elmúltnak tekinthető.

Stefánia főhercegnő ma jobb kedvű volt és többször kért ennielét. Ma délben orvosi tanácskozás volt a beteg szobájában. A betegről az orvosok a következő jelentést adták ki:

Az új nyugodtabban folyt le. Ő felsége több órán át aludt. A jobb tüdőben a gyulladás oldódása folytonosan tart; a baloldalon mellhártyagyulladás tünetei lépnek mindinkább előtérbe. Az expectoráció bőséges. Az általános állapot kielégítő.

Bár a javulás kétségtelen, mindazonáltal most csak viszonylagosnak lehet mondani. Mig ugyanis az egyik oldalon az expectoráció bőséges, addig a másik oldalon a mellhártyagyulladás tovább tart. Amennyiben véges emberi észszel ítéletet lehet mondani, bizonyos, hogy most már életveszélyen túl van a főhercegnő.

Ő felsége ma délután 6 órakor *Ferencz Szalvátor* főherceg és *Máira Valéria* főhercegnő kíséretében megjelent az özvegy trónörökösné lakosztályában, hogy személyesen kérdezősködjék *Stefánia* hogyléte felől. Dr. *Aüchenthaler* udvari orvos azon helyzetben volt, hogy nagyon kedvező véleményt mondhatott a beteg jelenlegi állapotáról.

A magas arisztokrácia tagjai, az udvari méltóságok viselői, a hatóságok fejei, a tábornoki és diplomáciai kar és minden rendű és rangú ember részvétellel tudakozódott a főhercegnő állapotáról.

Este a beteg állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:

A nap folyamán a subjectív állapot igen kielégítő volt. A helyi tünetekben nem állott be változás. Az expectoráció kielégítő. A táplálékfelvétel még csekély.

Brüsszelbe a király táviratot küldött, melyben megerősítette a *Stefánia* özvegy trónörökösné állapotában beállott kedvező fordulat híreit.

Berlin, márczius 7.

A német császáron kívül *Frigyes* király özvegye, *Frigyes Károly* és *Lipót* főhercegek, továbbá a diplomáciai kar számos tagja kérdezősködött ma *Szögyény-Marich* berlini osztrák-magyar nagykövetnél *Stefánia* hogylétéről.

A budavári főudvarmesteri hivatalban, valamint gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy lakásán számosan jelentkeztek, hogy *Stefánia* főhercegnő állapotáról tudakozódjanak. Többek között ott voltak: báró *Bánffy Dezso* miniszterelnök, *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter

és neje, gróf *Bánffy* György, királyi főajtónálló-mester, *Forinyák* Gyula lovassági tábornok és neje, *Rohonczy* altábornagy és neje, *Zoltán* Elek altábornagy, *Vértessy* Sándor, valóságos belső titkos tanácsos, a királyi tábla elnöke, gróf *Wenckheim* Frigyes és neje, *Wenckheim* Dénesné grófné, báró *Piret de Bihain* Béla és neje, *Márffy* Ágost nyugalmazott államtitkár, *Ghyczy* Emil császári és királyi kamarás, *Wéizinger* apát, királyi palotai plébanos stb.

— **Uj hercegek.** A *N. W. Tagblatt* holnap reggeli számában — mint bécsi tudósítónk telefonálja — azt az érdekes hirt fogja hozni, hogy ő felsége 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából úgy az osztrák, mint a magyar főnemesség négy-négy tagjának a *hercegi rangot fogja adományozni*. A bécsi lap a nyolcz közül hatot névszerint is megemlít. Értesülései szerint *Pallavicini* Sándor örgróf, a gróf *Károlyi* család egy tagja és gróf *Festetics* Tasziló lesznek azok, akiket a magyar főnemsek közül szemelt ki a király. Az osztrákok közül jól értesült körökben gróf *Nostich*, a gróf *Czernin* család feje és gróf *Thun* neveit említik.

— **A betűk jövődőlése.** A képviselőházba ma tengerhajózásról vitatkoztak, a folyosónak tehát volt ideje a tréfálkozásra. S valaki csakhamar kísütötte, hogy a legújabb osztrák fordulat meghozta a bizonyosságot arra nézve is, ki lesz a jövődő magyar miniszterelnök.

— Hát kicsoda? — kérdezték.

— Tisza István.

— Miért?

— A betűk úgy jövődőlök. Mert Ausztria és Magyarország eddig rendszeresen ugyanolyan kezdőbetűs miniszterelnököket kapott. *Taafe* idejében *Tisza* Kálmán, *Windischgrätz*-czel *Wekerle*, *Badenivel* pedig *Bánffy* volt a miniszterelnök. Igaz, hogy *Badeni* után *Gautsch* jött, de az nem is lehetett be a parlamentbe, mert Magyarországon nincs olyan kormányképes politikus, akinek neve G-vel kezdődne. De most, hogy odaát *Thun* lett a miniszterelnök, itt is bátran jöhet *Tisza* . . .

Igy jövődőlök a betűk. De *Bánffy*, ha már megtörte egyszer a betű-babonát, valószínűleg *Thun* is kibőjtöli, mint *Gautschot*.

— **Kitüntetések.** A szerb király *Vörös* László kereskedelemügyi miniszteriumi államtitkárnak a Szt. Sava-rend nagykeresztjét, dr. *Mantuano* Rezső, kereskedelemügyi miniszteriumi fogalmazónak pedig a Takova-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Egy nevezetes csatorna.** *Pétervári* levelezőnk írja: Az orosz kormány befejezte amaz óriási vállalkozás előmunkálatait, amely kiszámíthatatlan hatással lesz Európa politikájára. Ez a vállalkozás: a Keleti-tenger és a Fekete-tenger között építendő csatorna. A munka megkezdését tavaszra tűzték ki. A csatorna méretei rendkívüliek. Szélessége a csatornán 65 méter, a fenéken 35 méter; a viztorna mélysége átlag 8-5 méter. A csatorna *Rigánál* kezdődik, *Dünaburgig* követi a *Düna* folyását és *Beresinánál* eléri *Lepel* városát. E folyam irányát követi egészen a *Dnjeperral* való egyesüléseig és itt felhasználva ezt a folyamat, *Chersow* alatt ömlik a Fekete tengerbe. Ennek következtében a csatorna 1600 kilométernyi hosszúságából csak 200 kilométer lesz mesterséges; a többi 1400 kilométeren részben egy hajózható folyamat használ fel, részben pedig olyan folyókat, amelyeket csatornázás által könnyen hajózhatókká lehet tenni. A topographiai viszonyok is rendkívül kedvezőek. A talaj igen alkalmas csatornaépítésre, úgy, hogy feltöltésre vagy falépítésre nem is lesz szükség; ahol erre mégis szükség lesz, ott magából a talajból lehet a szükséges követ kibányászni. A csatorna vonalát 15 kikötő határolja: a két nagy végpont *Riga* és *Chersow*, melyeknek megnagyobbításán már erősen dolgoznak és *Jakobstádt*, *Dünaburg*, *Lepel*, *Borrisow*, *Robrnisk*, *Kijew*, *Pergaslawkunew*, *Cherkassy*, *Krement-schnig*, *Werchnidiprown*, *Jekaterinoslaw*, *Alexandrowsk*, *Nikopol*, *Berislaw* és *Aleschki*. E szá-

razföldi városok a csatorna által valóságos tengeri kikötőkké változnak át és bennük horgonyt vehetnek nemcsak a legnagyobb kereskedelmi hajók, hanem az orosz hadi hajóraj páncélos óriásai is. Az új csatorna úgy kereskedelmi, mint katonai érdekeket fog szolgálni. Kereskedelmi jelentőségét lényegesen emelni fogja az, hogy különböző folyókat szabályoznak, melyek segítségével egész sereg várost, mint: *Dismat*, *Meszirt*, *Cernizowot*, *Ostrot*, *Zitowirt* és *Poltavat* közelebb hoznak a csatornához. A csatornán éjjel is közlekedhetnek a hajók; hatalmas világítókészülék fogja megvilágítani a csatorna vizét és azonkívül minden hajón fényező készülék lesz. Az egész vállalkozás költségei nem nagyok; mindössze 200 millió ezüstrubelt tesznek ki, de ebbe az összegbe bele van számítva a szükséges telekvásárlás ára is. A csatorna építése öt évre van tervezve.

— **Garasanin halála.** *Belgrádból* jelentik: *Hanotaux* francia külügyminiszter *Garasanin* elhunyt alkalmából kifejezte részvétét a szerb kormánynak. *Garasanin* holtteste szombaton érkezik ide. Az ünnepélyes temetése rendezésére bizottság alakult, melynek tagjai közé *Pasics* és *Avakamovic* pártvezérek, *Gyája* külügyminiszteri főtitkár, a tudományos akadémia részéről *Zajovic* tanár és a hadsereg részéről *Petrovics* ezredes is beléptek.

— **A hadgyakorlatok előkészítése.** *Lovag* *Baiersheimi* *Schwitzer* altábornagy, az új temesvári hadtestparancsnok — mint levelezőnk táviratozza — ma este Temesvárra érkezett. Jöveletét nem jelezte és így senkisémet várta a vonatnál. Az új hadtestparancsnok tegnap a *Baziás* tájkára tervezett őszi nagy hadgyakorlatok ügyében *Beck* vezérkari főnökkel és *Waldstätten* csapatfelügyelővel értekezett.

— **Öngyilkos főhadnagy.** *Sopronból* táviratozzák: *Kattner* *Oszwald*, a 76. gyalogezred hadnagya, ma reggel, miután az éjszakát átmulatolta, egy szálló udvarán föbe lőtte magát. A szerencsétlent, aki szörnyet halt, hir szerint belegége kergette a halálba. — Egy másik táviratunk a következőket jelenti: *Kattner* *Oszwald* soproni közös hadseregheli hadnagy revolverral agyonlőtte magát. Egész éjjel a Magyar király kávéházban mulatott, ahol a cigánynyal muzsikáltatta magát és jókedvűen pezsgőzött. Hajnal felé a kávéház udvarán agyonlőtte magát. *Kattner* az utóbbi időben sokat örökölt és sokat mulatott. Senkisémet tudja, miért lőtte magát agyon a fiatal hadnagy, akit tisztársai nagyon szerettek.

— **Immunis szoczialista.** Sietni kell a szoczialisták arczképalbumának elkészítésével. Aztán be kell rendezni vidéken a rendőr-iskolát, melyet a fotográfia-reform tesz szükségessé. A festészet elméletébe kell a rendőroket beavatni, hogy a torzképek albumából megismerjék az agitátor normális fizionómiáját. Elő kell adni ott a szoczialista elméleteket, hogy megtudják különböztetni az akadémikus fejtegetést az izgatástól. Különben baj lesz: a fotográfrozásnak nem lesz haszna, az agitátoroknak pedig — nem lesz bajuk.

Példával lehet ezt legjobban megbizonyítani.

A k . . . i állomáson békességes gonddal álldogált (talán a regula daczára pipázgatott is), a városi rendőr. Valószínűleg arról ábrándozgatott, hogy voltaképen miért is van ő ide kiállítva, mikor nélküle is jön-megy a masina, sűrög-forog a sok ember, nála nélkül is vigyáz mindenki a holmijára és mivelhogy csak azért lopják el, a ki nem vigyáz — hát az megérdemli a baját.

Talán megfordultak agyában a kapitány ur kitanításai is, hogy ha meglát valami agitátort, hát azt meg kell fogni. Meg ám, de hát milyen emberfia az az agitátor? Nem jár olyan ezen a vidéken . . .

Eközben sipol a budapesti vonat a lassan berobog az állomásra. Megtelik a perron munkanéppel, kik dologra érkeztek a városba, falusi asszonyok egész tömege sűrög-forog, czipelkedik a hetivásáros batyujával a pályaház előtt, kik közt alig győz rendet eszközölni az álmadozásából fölriadt rendőr. A kép mindig mozgalmassabb lesz, a tömeg nem széled, hanem inkább egy uras ember

körül csoportosul, ki nyájas készséggel osztogat valami újságlapot.

A rendőr is figyelmesebb lesz, hogy ugyan mit osztogat az az ur. Csak újságot! Nyilván a nagyságos képviselő ur küldötte. A bőkezű ur pedig különös kedvezésképen a rendőrt is megkínálja egy csomóval. Köszöni alázattal, majd otthon, ha nem lesz inspekciója, elbötüzi.

A nem várt jó fogadtatás bátorra teszi az újságosztogató urat s megkéri a rendőrt, hogy mivel szeretne a néphez szólni, tereljen össze egy kis hallgatóságot.

Pár percz múlva már foly a beszéd a „szögény embőr“ bajáról, meg a kívánságáról.

Jól beszél ez az idegen ur, gondolja a jámbor rendőr s csendre inti a hallgatókat, hogy ne helyősljenek olyan untalan, kár a sok szép szóért, mit nem hall meg jól az ember a szivajban.

A dikció pedig egyre erőteljesebb lesz, szemmel láthatólag csinálja a hangulatot s mivel a vonat már indulóban van, azzal végződik, hogy a többi benne van a szétosztott újságban, csak olvassák szorgalmasan.

A derék urat a jámbor rendőr segíti bele a koupéba, abban a kellemes meggyőződésben, hogy jól tette a képviselő ur, hogy nem maga jött — nem tud az a szögény embőr sorsáról ilyen szépen beszélni . . .

A többit már nem is kell elmondani.

A rendőrnek nem volt albuma s még nem végezte az albummal kapcsolatos tanfolyamot.

— **Halálozás.** *Baintner Imre*, tekintélyes budapesti ügyvéd, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának tagja, ma reggel 61 éves korában meghalt. *Baintner Imre* a közéletben is előkelő szerepet vitt, tagja volt a székesfőváros gazdasági és pénzügyi bizottságának s mint ilyen, folytonosan élénk részt vett a tárgyalásokban. Igazgatósági tagja volt a VI.—VII. kerületi kaszinónak s az igazgatóság, a ma reggel tartott rendkívüli ülésén elhatározta, hogy a ravatalra díszes koszorút helyez és a holnap végbemenő temetésén testületileg jelenik meg. A megboldogult fia: *Baintner Tivadar*, a főváros tisztviselője s ezidőszerint a VI. kerület helyettes előljárója.

— **A szabadság ünnepe.** A főváros holnapi közgyűlése elé a tanács az 1848-iki törvények szentesítésének félszázados évfordulója alkalmából a következő indítványt terjeszti be.

„Méltóztassanak elhatározni:

1. Hogy a székesfőváros törvényhatósága április 11-én délután 4 órakor rendkívüli ünnepes közgyűlést tart, melyen a nap jelentőségét méltató ünnepi beszédet fognak mondani;

2. hogy e közgyűlésből a király ő felségéhez hódoló feliratot intézzenek, melyet a főpolgármester vezetéke alatt küldöttségileg nyújtanak át; és

3. hogy a közgyűlés napján ő felsége tiszteletére szerenáddal kapcsolatos fáklyásmenetet rendeznek.

Bácsmegegyében nagy lelkesedéssel készülődnek márczius 15-ének méltó megünneplésére. A városok és kisebb falvak lakosai és előljárói nagy érdeklődéssel várják a nevezetes évforduló napját. Templomokban, iskolákban és társaskörökben felekezetre való tekintet nélkül ünnepségeket rendeznek. Zombor, Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta, Ó-Becse, Kanizsa városok előljárósága terjedelmes programot dolgoztak ki ez alkalomra és felhívást intéztek a lakossághoz, hogy márczius tizennegyedikén este világszerte ki az ablakokat s díszítsék fel a házakat. *Topolya*, *Kis-Hegyes*, *Feketehegy*, *Szeghegy* és *Verbász* községek a kishegyi határban felállított *honvédelmének mellett, ahol 1848-ban a magyar honvédség diadalt aratott Jellasics serege fölött*, fogják a szabadság ünnepe méltó módon megünnepeelni. *Egerben* is a szokottnál nagyobb fényvel ünneplik meg márczius 15-ét; a vármegye *Kállay* főispán elnöklése alatt díszközgyűlést tart, mely alkalommal *Majzik* Viktor főjegyző ünnepi beszédet mond; délután lesz a városi díszközgyűlés, melyen *Janikovits* Dezső elnököl és *Szederkényi* Nándor tart ünnepi beszédet; azután körmenet, népnépszó s este banquet lesz. — *Szilágy-Cseh* községben nagy ünnepségek között megkoszorúzzák *Fabian* Dániel 1848-iki ország-

gyűlési képviselő síremlékét, este fáklyásmenetet rendeznek, szónoklatokat és banquet tartanak. — *Pozsonyban* elhatározták, hogy a város arra a két épületre, melyben a 48-as törvényeket elfogadták, márványtáblát helyez el; az épületeket fellobogozzák s a városbáz nagy harangját meghuzzák.

— **Szepesiek tánczestélye.** A szepesiek ma este tartották meg a Royal-szálló kis termében zártkörű tánczestélyüket, melynek díszelnöke dr. *Münnich* Aurél képviselő volt. A tánczestély kitűnően sikerült, a négyeseket 120 pár tánczolta. A mulatságot *Radics* Béla ez alkalomra írt *Zipserkeringőjével* nyitották meg.

— **Kivándorlások Torontálból.** *Temesvárról* jelentik, hogy Torontálból megdöbbenő nagy számban vándorolnak Amerikába *meglehető jómódu kisgazdák*. Tegnap Torontál-Szécsányból indult 32 tagból álló négy család Amerikába.

— **Sztrecsnó vár sorsa.** *Sztrecsnó* várból, mely Trencsénmegye északkeleti határán van, olykor nagy kötömegek gördülnek az országra s ezek nagy veszedelmére vannak az arra menőknek. Emiatt az államépítészeti hivatal elrendelte a vár leromboltatását. A zsolnai állami utmester, akit a lerombolással megbíztak, ki is ment, hogy szakszerűen megvizsgálhassa a várat. A végső pillanatban kiment Zsolnáról a megyei utmester is s a kezében levő utasítással megakadályozta Sztrecsnó várnak leromboltatását. Az ügy most a felettes hatóságnál és a történelmi társulatnál van elintézés végett. Sztrecsnó várnak története igen messze visszanyúlik a múltba; s eltekintve a mondáktól, melyek róla keringenek, valószínű története a több esetben felkutatott foliások alapján körülbelül a következő: Sztrecsnó várát állítólag *Csák Mátó* építtette. Róbert Károly idejében várnagya Sándor országbíró volt. 1338-ban Zech Miklós, Turóc főispánjának, 1385-ben pedig a király birtokába került. 1420-ban *Dersffy* Szaniszló királyi tárnokmester kapta adományképp, majd *Albert*, illetve *Erzsébet* királyné kezére került vissza. V. László idejében, a pártviszályok alatt, *Giskra* tartotta megszállva. 1444. évben, midőn *Óvár* urát, *Pongráczot*, fogságra itélték, amiért a várat a csehnek kezére játszotta, *Hunyady János* tulajdonába került, kihez *László* halála után *Pongrácz* is pártitvül szegődött. 1529-ben *Szvetlovsky* Burián s majd ismét a *Dersffy*-család birtokolta és csak később került *Eszterházy* birtokába. 1620-ban *Wesselényi* Ferencz lett a vár ura. 1686-ban *Szelepcsényi* érseké és *Kollonics* püspök, 1697-ben *Löwenburg* generálisé, majd *Windischgrätz* János és *Frigyes* grófoké volt s később a *Zichy* és *Harcourt* uradalmakhoz tartozott.

— **A titokzatos öngyilkos.** *Párisi* levelezőnk írja: A hatóságok még mindig nem akarják megmondani, ki az az ember, aki *Roberty-Durieu* néven öngyilkosságot követett el a Rue de Sevres egyik szállójában. Nem akarják megmondani, jöhetnek egészen biztosan tudják, ki az illető. A hamisított *Otho*-levelek közzététele után tudvalevőleg egy *Picard* nevű öreg katona kijelentette, hogy a hamisító ugyanaz az ember, aki 25 évvel ezelőtt ellopta az ő iratait; ez a katona a *Temps* egyik munkatársával együtt megkérte *Athalin* államügyészt, engedje meg, hogy megnézhesse a holttestet, de ezt a kérését nem teljesítették, mert — azt mondták — fölösleges a holttest megtekintése. *Bertolas* vizsgálóbíró különben kijelentette, hogy a legalaposabb vizsgálatot indították meg avégből, hogy a titokzatos öngyilkosra vonatkozó minden adatot megtudjanak. *Rocheport*, aki fogságának kitöltése után Monaco mellett levő villájába húzódott vissza, úgy látszik, nagyon nyugtalanodik, mert hosszú táviratot intézett a *Temps*-hoz, melyben tiltakozik az ellen, hogy az öngyilkosnál egy *H. R.* (Henri Rocheport) aláírású levelet találhattak volna és melyben azzal fenyeget, hogy az esetleges hamisítót bezárattja. A *Temps* erre hidegen azt felelte, hogy *H. R.* jelzésű levélről egyáltalán nem is tett említést. Mindenesetre elég ok van arra, hogy a világ figyelemmel kísérje a vizsgálatot, mert ez esetleg világot vethet a *Zolapör* némely részletére. — Egy későbbi párisi távirat a következőket jelenti: Az állítólagos *Roberty-Durieu*, akinek holttestét pénteken a Rue de Sevres

egy szállójában megtalálták, azonos *Lemercier-Picard* volt rendőrügynökkel, aki az *Esterházy*-ügy alkalmával eladott *Rocheport*-nak egy *Otho* aláírású hamisított levelet. A sajtó egy része elitéli az államügyészséget és a rendőrséget, mert titokzatos homályba burkolja az ügyet. *Severine* hirlapírónő a *Found*-ban azt állítja, hogy az állítólagos *Roberty*, akit a vezérkar detektívjei valószínűleg üldözött vadként hajszoltak, nem öngyilkos lett, hanem meggyilkolták.

Éjjel a következő távirat érkezett az öngyilkosságról: Semmi ok sincsen, amelyből arra lehetne következtetni, hogy az a bizonyos *Lemercier-Picard* gyilkosság áldozata lett. Az a nyomorult helyzet, melyben utóbbi időkben sinylődött, eléggé valószínűvé teszi az öngyilkosságot. *Anthropometriai* mérések segítségével kiderítették, hogy *Lehmann* a neve és 1889. óta tizszer volt büntetve egy hónaptól két évig terjedő fogházzal.

— **Lelkészválasztás Balmaz-Ujvároson.** Balmaz-Ujváros evangélikus református egyháza Ilyés Endre mezőberényi lakost választotta meg lelkésznek.

— **Sorozás a fővárosban.** A sorozás, mely április végéig az ünnepek kivételével állandóan lefoglalja a vegyes bizottságot, ma kezdődött. A *Mária Terézia*-kaszárnyában ma reggel nyolcz órakor ült össze a bizottság a főváros ujonczozási helyiségében, hogy a mintegy 100 felszólamlási eset fölött döntsön. Holnap azután az első korosztálybeliek közül azok állnak a mérce alá, akiknek a sorsolás alkalmával 1—200-ig terjedő sorszám jutott.

— **Az országos dalversenyek ellen.** A dal-egyleteknek tudvalevőleg megvan az az érdekes és szép szokásuk, hogy két évenként az ország más-más pontján országos dalversenyt rendeznek. A debreczeni dal-egylet, amely *Márk* Endre elnöklése alatt gyűlésezett tegnap, ellene nyilatkozott annak, hogy két évenként országos dalversenyt rendezzenek, mivel e dalversenyek anyagilag meggyöngyítik a taggyuleteket, erkölcsileg pedig kevés elismeréssel járnak. Elég, ha tíz évenként tartanak országos dalversenyeket. Sürgeti egyúttal az általa fölvetett kerületi dalárszövetségek létesítését.

— **Temetik a hetediket.** *Hámory* Márton, az a kis diák, aki a múlt héten a tavaszmező-utcai főgimnáziumban magára gyújtotta a ruhát, behalt sebeibe. Öt napig nem csukhatta le a szemét a nagy fájdalomtól, tegnap hajnalban azután elaludt és reggel hiába keltegették. A szerencse nem válogatós, de egyet nagyon szeret — a hetedik gyermeket. *Alkik* Fortuna istenasszony szekere után futnak, azt mondják, soha sem áll meg ez a csodálatos kocsi olyan bizonyosan, mint ha hetedik gyerek szalad utána. A szegény kis *Hámory* Márton ma mégis meghalt, követte e szomorú uton hat szegény testvérét. Ma délután fél négy órakor volt a temetése. Szép, világoskék ravatalon feküdt a halott a szülők vergetekezai lakásán. Körülötte az osztálytársak kis serege, az igazgatóval meg a tanárokkal együtt. Mikor a pap megáldotta s édesanyja s édesapja ráborultak a koporsójára, sirva fakadt a sok apró pajtás és mindenkinnek kicsordult a könyve. Eltemették a hetediket.

— **Harmadik ut az ős-hazába.** Gróf *Zichy* Jenő harmadik expedíciója az ős-haza felkutatására márczius 12-én, délután 4 órakor kel ultra Budapestről. Az indulás január 14-ére volt kitűzve, de különböző akadályok miatt el kellett halasztani. Hogy az ut meddig tart, még nem tudni.

— **A debreczeni kalmártársulat.** A debreczeni kalmártársulat, amely 1715-ben alakult, vasárnap tartotta közgyűlését *Zádor* Lajos elnöklése alatt. A maga nemében páratlan társulat ez az egész országban, mert nagy- és kiskereskedő tagjai tulnyomóan főgyökéres magyar evangélikus-református emberek, akik nagyapáiktól örökölték az üzletet. A *Szabó*, *Zádor*, *Kardos*, *Tóth* és *Simonffy* családok ivadécai ütköz körül a zöld asztalt. E családok híres főbírákat, polgármestereket, papokat és hősokeket adtak Debreczennek és a hazának. De a család egy tagja mindig tovább folytatta az ősök mesterségét, a kereskedelmet. A mérlegben kitüntetett 37,728 forint eredményegyenlegből *Zádor* Lajos indítványára

10.000 forint a szükségét szenvedő tagtársak segélyalapja, majdan menház létesítésére, 10.000 forint rendelkezési alapra, 15.077 forint pedig a társulati tőkének 40.000 forintra való kiegészítésére fordított. A fennmaradó 2654 forintot új számlára irtak elő. Dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő 1200 forintos alapítványt tett a kereskedő-menház javára.

— **Meggyilkolt szerkesztő.** *Konstantinápolyban* ugyancsak rájár a rud a bolgár újságírókra. Csak tegnap adtunk hírt arról, hogy a *Novini* című bolgár lap szerkesztője ellen merényletet követtek el és ma már újabb merényletről kapunk hírt. A *N. Fr. Pr.* után ugyanis azt a táviratot kapjuk *Konstantinápolyból*, hogy a *Mir* bolgár lap konstantinápolyi tudósítóját saját honfitársai politikai okokból *meggyilkolták*.

— **Bérczi Béla rendőrkapitány ügye.** *Kovács* (Kaufmann) F. Sándor *Radnay Béla és Bérczi Béla* címmel röpiratot irt és adott ki, amelyben súlyos vádakkal illette *Bérczi* (Steiner) Béla rendőrkapitányt. A főkapitány elrendelte *Bérczi* (Steiner) Béla ellen a fegyelmi elővizsgálatot s annak vezetésével *Lassner* rendőrtanácsost bízta meg, aki a vizsgálatok eredményét a napokban a főkapitány elé terjesztette. A főkapitány ebben az ügyben megszüntetési határozatot hozott. Ez a határozat szövege a következő:

Bérczi Béla kerületi kapitány ellen többrendbeli hivatali visszaélés vádja miatt folyamatba tett fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot *ezennel beosztantem*.

Minthogy annak idején nem közöltük a *Kovács* (Kaufmann) F. Sándor vádjait, nem tartjuk közzéhetőknek a *Bérczi* (Steiner) Béla rendőrkapitány ellen indított elővizsgálat megszüntetését elrendelő végzés megokolását sem. Ez a megokolás egyébként is sokkal hosszabb, mint amilyen érdekes. A fődolog mindenestre az, hogy *Bérczi* marad és teljesen oktalan volt azoknak az aggodalma, akik attól tartottak, hogy baja lesz, mert az egész főváros pamazkodott ellene.

— **Még a tyúk is kikaparja...** *Temesvári* tudósítónk táviratozza: *Uj-Szentés* magyar telepközség bírása névtelen levélből arról értesült, hogy a kilencz évvel ezelőtt hirtelen meghalt *Molnár* Julianna gazdag özvegy asszonyt, kit akkor öngyilkosnak hittek, mostoha gyermekei, *Marcso* Bálint és *Julia* arzenikkal megmérgezték, hogy az örökséghez hozzájussanak. A csendőrség e névtelen feljelentés következtében úgy ezeket, mint czinkostársukat, *Kerekes* Zsófiát elfogta. Rövid vallatás után mindhárman bevallották, hogy ők követték el a gyilkosságot.

— **A szociálisták ellen.** Mint sátoraljauhelyi tudósítónk jelenti, *Lukán* a bírót, mert aláírásokat gyűjtött a szociálista szövetkezetből való kilépésre, a nép megtámadta és véresre verte. Holnap egy század katonaság vonul be a községbe. *Nyirbaktán* ma négyszáz szociálista megtámadta a csendőrlaktanyát. A csendőrség a tömeget szétverte. *Békés vármegye* munkásköreiben — mint csabai levelezőnk jelenti — nagy megalégedést okozott *Békés-Csaba* városnak az a határozata, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség ünnepén, márczius 15-én, megalkotja a mezei munkások segítő-alapját s erre a célra 5000 forintot áldoz. A város egyuttal felkérte *Prónay Dezsőt*, hogy az általa árvíz és tűz esetére tett segítő alapítványt engedje át a mezei munkásokat segítő alapnak. — *Miskolc*on és *Nagyváradon* a rendőrség több nem odaváló illetőségű szociálistát kintasított. — *Hódmezővásárhelyen* gyűlést akartak tartani tegnap a szociálisták, de a rendőrség betiltotta azt. — *Pécs*ett a munkás-szakegyletek helyiségeit az illető háztulajdonos, akinek házában el vannak helyezve, a hatóság közbelépésére fölmondta. A pécsi munkások között most nagy az elkeseredés.

— **A „Bilancia” szerkesztő jénaktemetése.** *Prüméből* táviratozzák: *Mohovich* Ernőöt, a *Bilancia* szerkesztőjét és kiadóját, a városi képviselőtestület volt második alelnökét, ma délután temették óriási részvét mellett. Ott volt a kormányzó, élén gróf *Szapáry* László kormányzóval, az állami és hatósági hivatalok küldöttségei és nagyszámu

közönség. A sirnál *Grossich* városi főorvos mondott szép beszédet. *Mohorics* halálával a fiumei liberálisokat nagy veszteség érte, mert ő mindig igaz és hű barátja volt a békés egyetértésnek és haladásnak. A „Bilancia”-t máától fogva az elhunytának fia szerkeszti, továbbra is szabadelvű szellemben.

— **Anarchisták elfogatása.** A *nimesi* pályaudvaron, amint levelezőnk írja, a rendőrség három veszedelmes anarchistát fogott el, közöttük két olasz is van: az egyiknek a neve *Lecca*, a másiké *Ricci*. A harmadiknak *Pascal* a neve. *Lecca* három hónappal ezelőtt Toulonból, ahol anarchistaüzemek miatt zárva volt, egy rabtársával együtt megszökött. Amikor elfogták, ezt kiabálta:

— Éljen a szabad Kuba! Éljen az anarchia!

— **Elfogott rablógyilkosok.** Az aradmegyei Ménesen a csendőrség tegnap egy már-már feledésbe ment bűntett elkövetőt derítette ki. A bűntény annak idején nagy szenzációt keltett s habár a hatóság mindent elkövetett, hogy a tetteseket kézrekerítse, az végre csak tegnap sikerült. Az eset a következő: 1894 október 7-én éjjel 11 és 12 óra között, az ablakot felfeszítve, három kabátos ember hatolt özvegy *Schwarz* Dávidné boltos és vendéglős hálószobájába s az előre megállapított terv szerint az egyik rögtön betömte zsebkendőjével a *Schwarz*né száját, hogy ne kiabálhasson és fojtogatni kezdte. A felébredt asszony ellökte magától a betörőt, ekkor azonban rárohant a másik kettő is s addig fojtogatták, míg eszméletét veszítette s lélegzete is elállott. A haláltusában a kétségbeesett asszony megharapta egyik gyilkosnak a kezét. A gonosztevők azt híven, hogy az összesorokadt asszony már meghalt, pokróczba burkolták s kivonszolták a másik szobába, mire hozzáláttak a fosztogatáshoz. Vésővel felfeszítették a pénzes-fiókot, melyből az özvegyasszony 300 forint készpénzét és ékszereit rabolták el. Reggel eszméletlenül találták a halátrakinzott asszonyt, ki aztán hetekig élet és halál közt lebegett, végre azonban mégis felépült. Semmiféle bűnjel nem találtak a csendőrök, az asszony sem tudott felvilágosítást adni a bűnösök felől, míg végre egy czinkostárs feleségének fecsegése következtében *Győri* Lipót őrsvezető, felfedezte a rablókat: *Szabó* László ménesi herbély, ennek bátyja *Szabó* Mihály kovácsmester és sógoruk *Pulyka* ablakos személyében. A tettesek, kik a községi képviselőtestület tagjai, töredelmes vallomást tettek, a legkisebb részletekig elmondván a gyilkossági kísérletet.

— **Antiszemita-meeting.** Tegnap Párisban — mint levelezőnk jelenti — nagy antiszemita-meetinget tartottak, melyen körülbelül ezer ember gyűlt össze. Mivel *Drumont* betegsége miatt nem jelent meg, *Guérin* gróf, *d'Hugues* és *Max Régis*, az algiri antiszemita vezér mondott izgató beszédet. A beszédnek az volt a magja, hogy elérkezett az idő, amikor el kell venni a zsidóktól az ő becstelenség szerzett vagyonukat, mert felébredt a nemzeti érzés. *Régis* elmondotta, hogy a francia antiszemita remélhetőleg, úgy mint azelőtt, nem sokára ismét együtt fognak dolgozni az algiri antiszemitákkal. Hogy Algiriában nem vallásháborúról, hanem a létért való küzdelemről van szó, kitűnik abból, hogy sok szabadgondolkodó van az ottani antiszemita vezérek között. Azután hevesen megtámadta *Jaurés*-t, aki zsidópénzen megvásároltak. Miután még néhány chauvinista, mint *Milleveys*, *Cuerville* stb. néhány bombasztikus frázist mondtak, elhatározták, hogy a közeli választásoknál arra kötelezik a jelölteket, hogy fogadják el az antiszemita eszméket és ezeket terjeszték a kamarában.

— **Vasuti katasztrófa.** *Lyonból* táviratozzák: *Chasse* mellett, *Lyon* és *Viennes* között, vasuti szerencsétlenség történt; mintegy 10 ember megsebesült, többnyire csak könnyen. — Éjjel a katasztrófáról a következő részleteket táviratozza *párisi* levelezőnk: *Chasse* mellett a vasuti szerencsétlenség éjjel fél 1 órakor történt. A marseille-párisi gyorsvonat siklott ki. A mozdonyok és két kocsi eltorlasztották a síneket. Három vasuti alkalmazott és hét utas megsebesült. Az utóbbiak mind francziák, kivéve egy *Pesse* nevű bécsi kereskedőt, aki állítólag csonttörést szenvedett. A sebesülteket

segélyvonat vitte *Lyonba*. A *kisiklás okán sintörést mondanak*; azt beszélik azonban, hogy a *sintörést rosszakaratú kéz idézte elő*.

— **Halál a Dunában.** *Ujvidéki* tudósítónk írja: A közelmúlt napokban három karloviczai fiatal erdész *Ujvidékre* akart menni tánczvigalmra. A tánczkezdelő fiatal erdészek előbb *Karloviczán* mulattak jónagyt, azután késő este kotyagós fövel mentek le a *Dunára*, hogy egy ladikon áttevessenek *Ujvidékre*. Szerencsétlenségükre nem vették észre, hogy *lyukas* csolnakba ültek és már a folyam közepén voltak, midőn a csolnak megtelt vízzel, és felborult, mire mindhárman a vízbe estek. Egyik közülök *Markovics*, kinek az ital és a hűvös levegő nagyon megártott, belefulladt a vízbe, míg a másik kettő, névszerint *Popovics* és *Pantovics*, kik kétségbeesetten segélyért kiáltottak, megmenekült, mert a kiáltást halászok meghallották és azok segítségükre siettek. *Markovics* holttestét csak tegnap foghatták ki a vízből.

— **Végzetes fogadás.** Egy könnyelmű fogadásnak esett tegnap áldozatul *Győrűt* *Reichenfeld* Jenő gyírmóti illetőségű süketnéma cipészlegény. *Reichenfeld*et a gazdája egy másik legénnyel a padlásra küldte fel ennyért. Fenn egy ideig bolondozgattak egymással a legények, mikor *Reichenfeld*nek az az örült ötlete támadt, hogy fogadást ajánljon társának, hogy ő a padlásról az udvarra leugrik úgy, hogy semmi baja sem történik. Társatréfának vette a dolgot, nevetett neki és azt mondta, hogy jó, tartja a fogadást. Erre *Reichenfeld* villámhirtelen a padlás ajtajánál termett és onnan leugrott. Súlyos felső sérüléseket szenvedett a hatalmas alkotású szerencsétlen süketnéma, amiért is rögtön a kórházba szállították, ahol két operációt hajtottak rajta végbe, azonban ezzel sem segíthettek rajta, óriási kínjaiba belehalt a még alig 22 éves fiatal ember. Azt hiszik, hogy önként akart ily módon szerencsétlen életétől megszabadulni.

— **Megbokrosodott lovak.** *Braun* Adolf 35. számú kőfogatu bérkosiját tegnap este az óriás-utcában felügyelet nélkül hagyta. A lovak e közben valamitől megijedtek s örült vágatásban nekimentek a közel álló 619. számú komfortábi-kocinak, amelyet teljesen összezuztak. Az egyfogatu lova is úgy megsérült, hogy ott a helyszínén elhullott. *Braun* Adolf ellen az eljárást megindították.

— **Egy óra, meg egy láncz.** Hogy valóssággal meg volt-e vagy nem, az még a kiderítendő dolgok közé tartozik. Az azonban bizonyos, hogy az óra, meg a láncz miatt olyan lármá, futkosás volt ma éjjel az újpesti uton, mintha legalább is az árvíz jött volna. *Stuller* József kissé rózsás kedélyállapotba került férfit, valódi urasági inas mivoltára esküdözve kiabálta, hogy három utonálló megtámadta s szintén valódi uraságotól levett ezüst óráját lánczostul, mindenestől elvette. A három utonállót *Stuller* Józsefen kívül senki sem látta. Most keresik az utonállókat és az urasági inastól elvett ékszereket.

— **Az újpesti tűzvész.** Az újpesti *Löwy-féle* parketgyárban még mindig nem tudták eloltani a tüzet. A szárító-épületnek ugyanis leszakadt a pinczeboltozata s a töméntelen mennyiségű égő parketkoczká belezuhant az alul levő fűtőhelyiségekbe, ahova még fecskendőcsövekkel is lehetetlen volt behatolni. Tegnap este még vastagon volt a feneken a zsarátnok s a hirtelen támadt szél ugyancsak fölkaavarta és szétröpítette a sajkákat, ami esetleg nagy veszedelmet idézhetett volna elő. A ledgett épület környéke tele van faraktárakkal, a szomazódos enyvygár szélső helyiségei is fából vannak s így a sziporkák komoly veszedelemmel fenyegették az egész környéket. Az újpesti tűzoltók sehogya se bírtak a tüzzel, ez okból a fővárosi tűzoltóktól kellett segítséget kérni. Az V. kerületből ki is vonult egy csapat tűzoltó, akik most nagy erővel dolgoznak a tűz tökéletes elfojtásán. A tűzvizsgálatot még nem tartották meg.

— **Gyilkos papagály.** *Kölnben* — mint levelezőnk írja — néhány nap előtt egy beteg papagály négy ember halálát idézte elő. A házbeliek közül hat tádgyuladásban megbetegedett és három meghalt közülök. Ezekon kívül meghalt az az apácza, aki a betegeket ápolta s néhány más

apáca megbetegedett. A papagály állítólag úgy terjesztette a betegséget, hogy az emberek szájából kivette a csukrot; most bakteriológiai vizsgálattal akarják kitudni a fertőzés természetét.

— Meghalt 111 éves korában. *Végegyháza* — mint tudósítónk jelenti — a múlt napokban halt meg egy *Dobra* Mátás nevű 111 éves ember, aki a század elején az inzulgens harcokban mint gyermekifjú már részt vett s a 48-iki szabadságharcban már öreg legény volt. Mikor a századik évét megélte, büszkén mondotta:

— No, az én markomat még nem fogta doktor!

Nem is volt az öreg beteg világeletemben soha s halála is hírtelen történt. Nagy részvét mellett temették el.

— *Görgey a Bem-Petőfi körképén.* *Görgey* Arthur, a szabadságharc fővezére, vasárnap megnézte a Bem-Petőfi körképet. Az agg fővezért annyira meghatotta, midőn a képen megpillantotta Bemet, hogy könyezni kezdett. Nagyon dicsérte a kép tárgyának megválasztását és kijelentette, hogy a ferradalom nevezetes csatái közül ez volt az egyetlen, melyet a maga egész terjedelmében meg lehetett festeni. Bemről azt mondta, hogy tökéletesen megfelel az emlékezetében élő alaknak.

— *Tragikus farkaskaland.* *Besztercze-Naszód*-megyében, mint tudósítónk jelenti, módfelett elszaporodtak a farkasok s gyakran látogattak el a községekbe. Így az utolsó napokban Monoron egy juhtanyára törtek és ötvenöt darab juhot elpusztítottak. Moczok Vasziel, a juhász, ezalatt mélyen aludt s csak a kolompok hangos zajára ébredt fel. Fokosával kezében meg akarta menteni a juhait, de nem bírt a vadállatokkal. Amikor látta, hogy a nyájnak majdnem a fele elpusztult, annyira elkéseredett, hogy egy fára felakasztotta magát.

— *Gyárégés.* *Lőcséről* írják: Merényben a Planderczég tulajdonában levő kapa- és ásu-gyár leégett. A gyáros most, a szállítás idejében tetemes kárt szenved. Ugyancsak ennek a gyárosnak egy hámosa négy hónappal ezelőtt leégett. Azt hiszik, hogy mindkét esetben gyújtogatás idézte elő a tüzet.

— *Vasárnapi krónika.* *Szipta.* János 20 éves kazánkovács tegnap este többet talált inni a kelle-ténél, úgy, hogy teljesen berugva ment a Szvetenay-utczában levő lakására. A részeg ember larmáját szobagazdája, *Leo* János megunva, többször rendre-utasította. Ebből szóváltás támadt, aminek az lett a vége, hogy Szipta kést vett elő, s azzal úgy összeszurkálta szobagazdáját, hogy életveszélyes sebekkel vitték a Szent István-kórházba. A késelőt letartóztatták. — *Janka* Vincze cipészlegény tegnap este jókedvében az akácfa-utca 38. sz. a. levő kávé-mérés ablakát öklével beütötte. Az üvegdarabok úgy összevagdalták a kerjút, hogy nagy vérvesztéssel került a Rókus-kórházba.

Biró Lajos eltűnt.

Még a legfinnyásabb írói körökben is nagy feltűnést keltettek egy fiatal magyar tudós Uj-Guineából kelteztet levelei, amelyek a „Természettudományi Közlöny“-ben jelentek meg. A fiatal tudós rovtartani kutatások czéljából vállalkozott a fáradságos utra és leveleiben is ilyen kutatásokról számolt be, de a téma száraz volta mellett annyi kedély és annyi lelki gazdagság sugárzott a levelekből, hogy gyönyörűség volt olvasni. Eerman Ottó, akinél akkoriban feltűnően sokan kérdezősködtek a levélíró felől, sugárzó arccal hirdette, hogy ez az az ember, a kire a magyar tudományosságnak szüksége van, mert az ismeretek után való szomszomság mellett megvan benne a kutatók bátorsága és kitartása, azonfelül pedig igazi poéta is, aki az új ismeretekkel együtt azt az egész világot is be tudja mutatni, amelyből az új ismereteket szerezte. Friss kedély, bátor elhatározás és kitartó erő van ebben az emberben és a magyar tudományos világ meg fogja szokni ezt a nevet: *Biró Lajos*.

Aztán újabb levelek is jöttek. Az újságokból megtudtuk, hogy értékes gyűjtemények is érkeztek Uj-Guineából. Majd meg hire járt, hogy magyar tudósok pénzt gyűjtöttek, hogy *Biró Lajos* az ő fáradságos kutatásaiban a messzi idegenben támogassák. Ebből a gyűjtésből ezer forint, vagy valamivel több is, elment a fiatal tudóshoz s még a halás köszönet is megjött a cserébe.

De a múlt nyár óta aztán nem jött le-vel. Budapesti jóakarói sokáig úgy képzeltek, hogy *Biró Lajos* talán az anyagi segítséggel beljebb indult a tropikus vidékre és olyan földre próbálkozott hatolni, ahol előtte még tudományos kutatók nem jártak. Ebben a fültevében nyugodtan várakoztak. De hónapok teltek el és *Biró Lajos*ról semmi hír sem jött.

Most már több mint félesztendeje, hogy *Biró Lajos* nem hallatott magáról. A konzulátus, amelylyel *Birónak* Uj-Guineából összekötetése volt, nem tud róla felvilágosítást adni. S az utolsó napokban a magyar természet-tudósok nem tudták többé elfojtani az aggodalmukat, hogy *Biró Lajos* talán áldozatul esett. Mert ő, aki annyi passzióval dolgozott és kutatásainak eredményeiről legalább egy-egy levélben mindig beszámolt, nem hagyta egysor értesítés nélkül budapesti jóakaróit. Már csak az a reménységük, hogy talán mégis él, csak valami tropikus betegség verte le a lábáról olyan helyen, ahonnan értesítést nem küldhet. Még azt a postát akarják megvárni, amely talán már a napokban megérkezik Uj-Guineából s ha ez sem hoz valami értesítést, akkor meg fogják keresni a kormányt, hogy a külügyminiszterium utján szerezzen bizonyosságot az eltűnt magyar tudós sorsáról.

Biró Lajos 1896. január havában kelt utra, hogy az ausztráliai szigetecsoport egy részét és főképen a föld legnagyobb szigetét, Uj-Guineát, a nemzeti muzeum számára természetrajzi és etnografiai szempontból felkutassa.

Hogy fáradságát siker koronázza, afelől mindenki bizonyos volt, aki az ő tudományos működését ismerte. A különféle nyelveket, amelyekre utközben szüksége lehetett, mind elég jól tudta és szívóssága, éles megfigyelő képessége, szinte közmondásossá vált kollégái között.

Sátoralja-Ujhelyen, Chyzer Kornél mostani miniszteri tanácsos családjánál nevelésközdve, Chyzerrel együtt, nagybíró rovargyűjteményt szerzett össze, amelyben egész serege volt az addig ismeretlen fajtáknak. Kecskeméti tanárkodása idejében nagy eredménnyel buvárkodott tovább és az Adriai tenger partjait felderesvén ott is több új rovarfajt fődözött föl. Chyzer Kornél ajánlatára az országos filoxera bizottságnál is alkalmazták. Éjszakát napallá tett ebben a hivatalában, s amit a filloxeráról, pusztításáról és az ellene való védekezésről tud a tudós világ, az nagy részben mind *Biró Lajos* fáradozásának az eredménye.

Nem is a siker miatt aggódtak ismerősei és barátai, amikor utra kelt, hanem inkább magáért a merész kutatóért.

Ahova őt tudománysszomja vonzotta, ott idegen még nem járt, akit pedig sorsa odavetett, az vissza nem jött. A malária pusztította el, vagy a bennszülöttek ölték meg.

Uj Guinea a föld legnagyobb szigete, Ausztráliától északra valami 808.000 négyszögkilométernyi területű és ennek az óriási földdarabnak csak a széleit sikerült még valahogyan kiismerni. A német, angol és hollandus osztoztak meg rajta, de csak papíron, nem a természetben. A három gyarmat határai csak a térképre vannak felrajzolva, valóság-gal nincsenek meg, mert a sziget belsejét még egyáltalán nem ismerik s csak annyit tudnak felőle, hogy hegyes, sok nagy folyó öntözi és hogy lakói *pápuák*, a melanéziai fajhoz tartozók.

A német gyarmat a sziget északi része volt, amelyet *Vilmos* császárról neveztek el. Ide ment *Biró*.

Mikor a vadidegen száraz földre tette a lábát, 40 dollárja volt mindössze. Nem esett kétségbe. Neki nagyon kevés kell. Erdélyben utazván, egy ízben öt napig tartózkodott a havasok között valami járatlan helyen, nem volt mit ennie és makkal táplálkozott. Hazuról ugyan a nemzeti muzeum ne-gyedévenként Singapore szigetére, a singaporei osztrák-magyar konzulátus utján, 400 forint előleget juttat neki, a természettudományi társulatban az ő részére összegyűjtött 3029 forintból is elküldöttek már 1200 forintot, de ez a pénz meglehetősen kevés arra, hogy ott a nagy drágaságban megéljen és négy-öt bennszülött szolgát tartson segítségül. De nem

igen sürgette a pénz elküldését, ha vagy a hajó-járás, vagy valami más ok miatt nem kapott, élt a misszionáriusoknál addig, míg pénzhez jutott.

A múlt esztendő júniusáig egymást érték az érdekesebbnél érdekesebb levelek, a teljesen új rovar- és növényfajokkal, becses néprajzi tárgyakkal tömött ládák, melyeket haza küldött. A nemzeti muzeum rendezés alatt levő néprajzi osztályának az ő küldeménye a legfontosabb és legértékesebb része. A levelek nagy részét pedig nyilvánosságra se hozták addig, míg az egész tudományos kutatás eredményét sajtó alá nem rendezik.

A múlt év június havában Uj Guinea északi részén egy Stefansort nevű kikötő táján tartózkodott. Tizennégy európai ember volt vele, ezek közül egy, a német kormánynak a gyarmatra küldött képviselője. A kis kolónia egyik tagja expedí-tiót akart szervezni a sziget belső részének vagy legalább a német gyarmatnak felkutatására és *Biró Lajos*, aki az expedícióval akart menni, négy soros német nyelvű ajánló levelet adott neki, a nemzeti muzeumhoz és a természettudományi társulathoz címelve. Az expedíció tervezője nem jött el hozzá, csak Olaszországból küldötte el a leveleket. Pénzt azonban sem az egyik, sem a másik helyről nem kapott, mert *Birónak* az ismerősei úgy gondolkodtak, hogy a vállalkozás tudományos viv-mányaiak meg kellene a németekkel osztozkodni s a legbecesebbek bizonyosan ezeknek jutnának, azután pedig *Biró* csak akkor dolgozik, ha maga van s az expedíció sorsának izgalmai teljesen eltértenék kitézett czéljától. Hogy a vállalkozásból mi lett, adott-e a német kormány elegendő pénzt vagy nem, azt nem tudják. Ha azonban létesült, *Biró Lajos* okvetlenül az expedícióval ment s akkor lehet, hogy fogságban van, vagy talán el is veszett, mert a sziget belsejéből, a pálmák közül, posta vagy idegen ember egykönnyen ki nem jő.

A múlt esztendő novemberében jött *Biró* gyűjteményéből az utolsó husz láda. Ezt most rendezgeti *Seemayer*, a nemzeti muzeum néprajzi osztályának igazgatója.

A küldeményt a singaporei osztrák magyar konzul adta a Loydgözörsre s mindössze ennyi értesítés volt az egyik ládában:

Biró Lajos adta át a konzulátus-nak a magyar nemzeti muzeum igazgatóságához való juttatás végett.

Hogy mikor történt az átadás, hogy *Biró* ott járt-e személyesen a konzulátusnál Singaporeban, vagy pedig úgy küldötte oda, nem tudják. Csak az a valóság, hogy *Biró Lajos a múlt év júniusától kezdve életjelt nem adott magáról*. Pénzének már rég el kellett fogynia s ha másért nem, legalább ezért irt volna.

Az összes reménység annyi, hogy talán a legközelebb érkező Lloyd gözönsön jő valami értesítés, vagy levél s hogy a német kormány, amelynek képviselőjével *Biró* mindig együtt volt Uj-Guineában, tudomást szerzett volna *Biró* haláláról, innen pedig kormányunk semmiféle értesítést nem kapott.

Ha a legközelebbi posta nyomra nem vezet, a nemzeti muzeum igazgatósága a kormány utján a német kormányhoz fordul, azzal a kéréssel, hogy kutassa fel, életben van-e még és hol jár az elveszettnek tartott kitűnő magyar tudós.

Doctor Carmen Sylva.

Erzsébet román királynét a budapesti tudományegyetem tudvalevőleg diszdoctorai sorába avatta. Az erről szóló diszdoctori diplomát dr. *Herczegh* Mihály egyetemi rektor négy nyelvű üdvözlő beszéd kíséretében dr. *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszterhez juttatta, ki azt román követ-ségünk, illetve a külügyminiszterium közvetítésével származtatja a fenséges doctornő kezéhez.

A diplomát a következő üdvözlés kíséretében veszi kézhez a román királyasszony:

„Fenséges Királyné!

Legkegyelmesebb Asszony!

Az elmúlt év szeptember utolsó napjaiban királyi férjének oldalán egy fejedelmi személyiség tisztelte meg hazánkat és fővárosunkat látogatásával, ki úgy ez alkalommal, mint már előbb is,

rég idők óta igen számos alkalmi költő, a rokonszenvének, érdeklődésének, sőt nemcsak a költővonalának a mi magyar irodalmunk és művészeti életünk iránt.

Erzsébet Luiza Ottilia román királyné 6 Felsőségének e kitüntető érzülete annál bizalmasabb és megtisztelőbb reánk nézve, mert a Felsőleges Asszony korunk irodalmának nem csak legbuzgóbb, de legkiválóbb, legfinomabb és legelőbbkelő szellemi munkássai közé tartozik. A legnemesebb erkölcsi tanítást ébresztő szépirodalmi munkálatai már eddig is nagy gyá, fényessé tették Felsőged nevét és emelkedetessé szellemének, képzeletvilágának ragyogását. Éppen azért azok már is közközben forognak a magyar irodalomban. Az a lelkes kitarítás tehát, amely a felsőlegesen ugyancsak gyermekkor óta foglalkozik a költészetnek különböző ágaival és az az általános elismerés, mely azt az erős kitarítást együtt kíséri, nem királynői magas állásánál fogva nyer jelentőséget a költészet barátjaira és művelőire nézve, hanem azon belső *isteni erőből* fogva, mely a Felsőleges Királyasszonnyal vele született, mely az ő legszemélyesebb tulajdonsága és senkitől mástól el nem tanulható.

A Felsőleges Asszony költeményei, meséi, regényei és színdarabja a felek léleknek oly sajátos tulajdonságát, az érzületnek oly rendkívüli nemes-ségét s a józanságnak oly kiváló finomságát nyilatkoztatják meg, melyek úgy erkölcsi, mint művészi tekintetben a legszeleesebb körökre is a legjótékonyabb hatással voltak és vannak.

De létezik a felsőleges királyasszony irodalmi működésének körében egy olyan terület is, mely már a tudományos munkássággal is szorosan összefügg és amely reánk, különösen magyarokra nézve kiválóan fontos. Mert a felsőleges asszony a román népköltészet termékeinek gyűjtésével és feldolgozásával is nagy buzgalommal foglalkozik. Ezáltal értékes kulcsot ad kezünkbe a mi magyar hazánk jelentős számú román ajku lakosságának szellemi világához is.

Jól esik itt megemlékeznünk különösen arról is, hogy Felsőged abban a nagy költői drámájában is éppen a mi hazai népköltésünk egyik legszebb darabjának motívumát dolgozta fel.

A legnagyobb személyes tiszteleten kívül tehát legfőképpen és különösen ezen kiváló irodalmi érdemek voltak azok, melyek egyetemünket, Magyarországot ezen legrégebb, legnagyobb és legelső anyaiskoláját arra a nagy lelkesedéssel és egyhangulag hozott határozatra birták, hogy Erzsébet Luiza Ottiliát, Románia királynéja 6 Felsőségét, a budapesti tudományegyetem díszdoktorai közé igassa és részére ezen díszdoktori diplomát kiszolgáltassa.

Fogadjon a Felsőleges királyasszony a magyar kultúra legrégebb és legnagyobb intézetétől, a budapesti tudományegyetemtől, ugy annak rektorától, mint tanácsától, a magyar irodalom és kultúra legősibb hódolatteljes tiszteletét és üdvözlését.

Dr. Herczegh Mihály sk.,

a budapesti tudományegyetem ezidei rektora stb.

A Szalavszky-Ivánka-ügy.

Szalavszky Gyula főispán tudvalevőleg elküldötte segédeit, Pulszky Ágost és Gajári Ödön országgyűlési képviselőket Ivánka Oszkár országgyűlési képviselőhöz, hogy elégtételt kérjenek tőle azokért a sértő kifejezésekért, amelyeket Ivánka a képviselőházban Szalavszkyról használt.

Ivánka Oszkár a mai nap során megnevezte segédeitül Makfalvay Gézát és Szemere Miklóst, akik ma délután öt órakor jöttek össze először Szalavszky Gyula segédeivel a képviselőház egyik termében.

A tanácskozás alig tartott néhány percig. Szalavszky segédei, felők nevében, elégtételt kértek.

Ivánka Oszkár megbízottai az elégtételadást megtagadták arra való utalással, hogy Szalavszkynak elintézetlen ügyei vannak.

Szalavszky segédei az elégtételadásnak a megtagadását tudomásul vették és a maguk részéről konstatálták, hogy Szalavszkynak elintézetlen ügyei nincsenek. A felsorolt, állítólag elintézetlen ügyek egyrésze soha sem létezett. Rakovszkyval való ügye pedig a lovagiaság

szabályai szerint elintéztetett. Közös jegyzőkönyvet a segédek nem vettek fel.

Pulszky Ágost és Gajári Ödön a jelenleg Kis-Zsámokréten élő Szalavszkyt a történelekről távirati uton értesítették.

Szalavszky Gyula főispán ugyanis ma elutazott Kis-Zsámokrétra, hogy 6-dikán elhunyt sógorának, Nagina Nándor nyugalmazott közös hadseregbeli kapitánynak temetésén jelen legyen és özvegyen maradt nővérének a nagy csapás első napjaiban oldalt mellett legyen.

Ivánka Oszkár segédei a következő jegyzőkönyvet küldték el felüknek:

Jegyzőkönyv.

Felvételet Budapest, 1898. márczius 7-én.

Szalavszky Gyula ur megbízottjai, Gajári Ödön és Pulszky Gusztáv urak lovagias elégtételt kértel Ivánka Oszkár urtól azon nyilatkozatai miatt, melyeket ez a képviselőháznak 1898. évi márczius 5-én tartott zárt ülésén Szalavszky Gyula ur ellenében használt s melyek által Szalavszky Gyula ur becsületében sértve érzi magát.

Erre ahíróttak fentnevezett megbízott urak előtt kijelentették, hogy felünk, Ivánka Oszkár ur, ha Szalavszky Gyula ur az ő szavai által sértve érzi magát, kész azokért lovagias elégtételt adni; addig azonban, míg Szalavszky Gyula ur a Korbuly József, Bókai László és Rakovszky István urakkal fentebb becsületi ügyeit a lovagiaság szabályainak megfelelően el nem intézi, a Szalavszky Gyula ur Ivánka Oszkár urak közti felforgó becsületben egy tárgyalásnak nem bocsátjuk utunk.

Ekkor Szalavszky Gyula ur megbízottjai, Gajári Ödön és Pulszky Gusztáv urak kijelentették, hogy megbízottjainak elintézetlen ügyei nincsenek; miért is feltétlen nyilatkozatot kívánnak arra nézve, kész Ivánka Oszkár ur Szalavszky Gyula urnak fegyveres elégtételt adni.

Mire mi, fentebb tett nyilatkozatunkra hivatkozva, kijelentették, hogy Ivánka Oszkár ur csak a fentebbi feltétel alatt adhat lovagias elégtételt, mely kérdésben azonban készek vagyunk az ügyet becsületbíróság eldöntése alá bocsátani. Közös jegyzőkönyv nem vétetvén fel, ezen jegyzőkönyvet ezennel Ivánka Oszkár ur rendelkezésére bocsátjuk.

Szemere Miklós.

Makfalvay Géza.

Cavallotti tragédiája.

Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról a szerencsétlen végű párbajról, melynek Cavallotti olasz képviselő és ismert drámaíró esett áldozatul. Cavallotti tragikus halála nemcsak Olaszországban, hanem annak határain kívül is nagy részvétet keltett és az olasz kamara már a külföldről is kapott részvéli-iratokat.

A párbaj előzményeiről és annak végzetes kimeneteléről ma levelezünk a következő részleteket táviratozza:

Róma, márczius 7.

A Cavallotti-Macola párbajt igen kicsinyes okok idézték elő. A *Gazetta di Venezia*, melynek Macola az igazgatója, néhány nappal ezelőtt azt újságolta, hogy Cavallotti, akit *Morello* újságíró rágalmozással vádolt, azt kívánta, hallgassa meg őt ebben az ügyben a kamara mentelmi-bizottsága, de ezt a kívánságát elutasították. Cavallotti a nevezett újság eme hírére a konzervatív újságtól megszokott *gyáva hazugságnak* mondotta. Macola erre kihívta Cavallottit és az ügyet úgy intézték el, hogy Macola az igazsághoz hiven kijelentette, hogy az a *hir nem tőle származott*.

Szerencsétlen véletlen következtében a *Gazetta di Venezia* szerkesztője ugyanakkor polemikus cikkben Cavallottit a *Sonogno-demokraczia Sancho Pansa-jának* mondotta. Sonogno volt a milánói Secolo éltető lelke. Cavallotti megharagudott; újabb kihívások és újabb nyilatkozatok történtek, melyek következtében Cavallotti a *Don Chisciotte*-ben gúnyolódó levelet tett közbe, melynek az volt a magja, hogy Macola csak lármát akar űteni és nem a méltóságával törődik.

Ilyen körülmények között Macola elkerülhetetlennek találta a párbajt. Újra kihívta Cavallottit és a segédek csakhamar meg is állapították a párbaj feltételeit.

Délután három órakor a felek szemben álltak egymással a villa Cellere-ben Torpignettara mellett, a Porta Maggiore-től öt kilométernyire. Cavallotti, bár eddig már harminczkét párbaja volt, ezúttal rossz sejtelmekkel ment a küzdőterre, ami eléggé kiténik a halála előtt készített végrendeletből, amely e szavakkal kezdődik:

— *Mint hogy holnap már alig leszek az élők között...*

Mikor elhangzott a *rajta!* — Cavallotti régi kipróbált szokásához hiven vadul támadott és ekkor Macola jobb csípőjén könnyű szurást ejtett. A második összecsapásnál Cavallottit valóságos fegyverszalta ellenfelének kardja. A kard hegye behatolt a szájába, átvágta a gégejét és a nyak ütérét. Az orvosok minden fáradozása, hogy a sebesültet megmentésék, hiábavaló volt: *Cavallotti öt perc múlva meghalt*.

A tragikus párbaj leírhatatlan hatást tett a városban, mert Cavallottit sokan szerették és sokan gyűlölték. Még legelkeseredettebb ellenségei sem tagadták meg tőle, mint kiválóan becsületes embertől, tiszteletüket és elismerésüket. A prefektus a szerencsétlenséget tudtára adta a királynak, akit a hír nagy megrendített. Radikális diákok gyászfátyollal bevont zászlókkal a *Messagoro* és a szocialista *Avanti* szerkesztőségei elé vonultak, valamint a Monte-Citorio levő parlamenti épület elé. Az *Avanti* szerkesztősége gyászfátyollal bevont vörös zászlót tüzött ki.

Cavallottit a nép nagy részvéte kíséri sírjába. A nép serogestül tödül, hogy megtekintse a ravatalt. Ma kettős katonai kordonnal is alig lehetett a ravatalos háznál a rendet fentartani. A szobában, ahol a ravatal van, annyian tolonganak, hogy maga az *épület összedőléssel fenyeget, amiért ma hivatalosan kiürítették a házat és gerendákkal megtámasztották*.

A ravatalt eddig mintegy 300 korszoru disziti és eddig közel 3000 részvétlávrat érkezett.

Róma, márczius 7.

A kamara mai ülésén az elnök meleg szavakban emlékezett meg a párbajban elesett Cavallottiról és azt indítványozta, hogy az ülést a gyász jelöl zárják be és a kamara palotájára tüzzék ki a gyászlobogót 8 napra; továbbá helyezzenek Cavallotti koporsójára bronz-koszort és fejezzék ki részvétüket *Conteblona* város képviselőtestületének, amelynek Cavallotti képviselője volt. Rudini marchese miniszterelnök csatlakozott az elnök szavaihoz és indítványaihoz, melyeket a kamara egyhangulag elfogadott. Ezután az ülést bezárták.

Páris, márczius 7.

Több szenátor és képviselő mozzalmat indított, hogy átiratot intézzenek az olasz kamarához, amelyben kifejezik sajnálkozásukat Cavallotti halála fölött. Az átiratot már számosan aláírták.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Magyar színészek Abbaziában. A *Vizvári-család*, továbbá *Zilahi Gyula* és *Tapolczai Dezső* Budapestről lerándultak Abbaziába és ott két előadást rendeztek. Vizvári Mariska elszavolta Makai Emilnek egy szellemes prólogját, Zilahi és Vizvári Gyula több monológot adtak elő és befejezésül a művész-társaság eljátszotta a „Barátságból” című angol vígjátékot. A közönség elhalmozta őket tetszésnyilatkozataival.

* Katinka kisasszony. A népszínház kulisszái mögött csak Katinka kisasszonynak neveztek. Jól esett neki ez a kedvesen, üdén csengő megszólítás-bár két év múlva már negyedszázados évfordulóját ünnepehlhetne volna annak, hogy tagja a színháznak, a derék jó *Szócs* Kataról van szó, aki a népszínház megnyitása óta ott buzgókodott az ensembleban. Csipkés manchettájú virágbokrétkát soha sem szórtak lábához, de kablán azért mindig ott virult néhány rózsás vagy székfü és holdog volt, hogy pályatársai annyi gyöngédséggel viseltettek iránta. Híres volt becsavágyáról, pontosságáról és 10.000 forint hozományáról, amit félve őrizt. De soha sem lett belőle Kata asszony, csak megmaradt Katinka kisasszonynak. Egy napon aztán nem jött al

a színházba. Tanakodtak rajta, hogy mi lehet az oka, míg végre dr. Lisznyai Elemér orvos megkötözte a szomorú hírt, hogy Szöcs Katát szálhűdés érte. Pályatársai közül most sokan fölkeresik, ő azonban már senkit sem ismer meg. A szerény epizód-színész az egyszer valóságos hősnője lett egy tragédiának, a legszomorúbbnak, amelyre soha sem gondolt, amikor élete és pályája álmait szötte.

* **Szeropváltozás.** A Vigszínházban Bracco darabjának, a „Vége a szerelemnek“ mai előadásán Tapolczai szerepét Győző Lajos, a színháznak nemrégiben szerződötett fiatal tagja játszotta.

* **Sarasate.** Pablo Sarasate hegedűművésznék ma estére hirdetett hangversenye elmaradt.

* **Diszhangverseny.** A közönség körében rendkívüli érdeklődés mutatkozik a szerdai filharmoniai hangverseny iránt. A zeneművészetnek csaknem minden ága elsőrendű művészi erők által lesz képviselve a műsorban, amely változatosság és színvonal előkelősége dolgában a legkényesebb zenei gourmandok igényeit is kielégíti. Nagy vonzóereje lesz a hangversenynek *Busoni* közreműködése; a zseniális zongoraművész, aki a filharmonikusok utolsó hangversenyén rohammal hódította meg közönségünk kegyét, ma a fővárosba érkezett, hogy előadandó darabját, Liszt „Spanyol rapszodia“-ját a zenekarral próbálja. A zenekar tagjai lelkes ovációkban részesítették a művészt a próba végével. *Prill* Károly, a bécsi Hubay Jenője, holnap jön Budapestre és Beethoven remek hegedűversenyében fogja művészetét bemutatni. *Schrödter* Frigyes a mi közönségünk régi kedvence, műsorának legfényesebb számával szerepel a programban. Érdeklődéssel várják a *Christman* nővérek fellépését is, akik egyedül álló speciálitást képviselnek a művészetben. Valóságos ikertestvérek és azok a művészetben is. A zenekar vezetését *Mader* Raoul és *Márkus* Dezső, a nagytehetségű fiatal karmester vállalta el. A szenzációs hangverseny kétségkívül legkiválóbb művészi eseménye lesz a jelen évadnak. Jegyek már csak igen korlátozott számban kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésében. A hangverseny után az éttermekben kedélyes társasvacsera lesz, amelyre a hangverseny látogatóit is szívesen látja a rendezőség. A bankre szóló részvételi jegyek ára 3 forint és ezek ugyancsak Méry Bélánál kaphatók.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Bauszner Guido könyve.** („Deutschland und Oesterreich-Ungarn. Abhandlungen, Reden und Briefe. 1868—1889. Von Guido v. Bauszner.“ — Lipcse, Duncker és Humblot kiadása. Nagyérdekű könyvet megkaptuk felfrissített kiadásban. Bauszner Guidónak, a fogarasi főispánnak politikai pályája van benne letéve; beszédekben, politikai tanulmányokban és levelekben, egy fényes és produktív tehetség hasonlóan fényes kvalitású munkájában. Bauszner Guido tudvalevőleg az osztrák-magyar-német szövetségnek legrégebb hive Magyarországon; politikai érteke, mely a szász kérdésben is annyira főtülemelkedett nemzetiségének helyi látkörén, a monarchia jövőjében is korán megsejtette a fejlődés szükséges útját és megsejtette azokat a veszedelmeket is, melyek ez utat belülről fenyegetik. Hasonlóan erős judiciuma nyilvánul meg a szerzőnek ott, ahol az osztrák állam kormányzati politikáját bírálja Bauszner. A német szövetség kérdésével ez oly szorosán összefüggő mozzanatról már Taaffe idejében így ír Bauszner: (Oesterreich freivom Slawenregiment. 185. lap.)

„Igaz, hogy a mai osztrák kormánypolitika szerencsésen oda fejlesztette a dolgokat, hogy az osztrák németekben a nemzeti öntudat érzése hatalmasan fölébredt és folyton erősödik és ennek következtében az a specifikus osztrák-ság, amelynek legfőbb képviselői ép az osztrák pártok voltak, lassankint háttérbe szorul, igaz, hogy a „buzavirágok“ pártja is ép ennek következtében jelentékenyen megszorodott, de ebből ép az következik, hogy a mai kormányzati rendszer a legrosszabb eszköze annak, hogy Ausztriában a német szövetség eszméje terjedjen el, ne pedig a német birodalommal való *összetartozás* gondolata.

Ha már most, — és ez Magyarországra nézve igen fontos dolog — ha a mai osztrák viszonyok tovább tartanak még és a mostani irányban fejleszhetnek, akkor vajjon az egész vonalon diadalmaszkodó osztrák szlávok megállanak-e majd a Lajthánál és ugyan nyugodtan fogják-e nézni, hogy magyarországi „testvéreiket“ a magyar állameszme egysége foglalja össze?! Ezért érdeke Magyarországnak a német szupremácia Ausztriában.

Ez a kiszakított és ma annyira aktuális és bevált rész jellemzi Bauszner Guido publicisztikai munkásságát. A német szövetséget nem pusztán külpolitikai szükségnek látja, hanem a marandóbb történelmi értéket is megéli benne; akkor szokott ez kifejlődni, ha nem csak külső védelmi érdek hozza össze a nemzeteket. A könyvnek egyéb fejezeteit is átlengeti ez az eszme, kiterjesztve a gazdasági körre is. Mindenütt egy szabadon gondolkodó, európai látókörű talentum szól az olvasóhoz és kínál neki mélyebb tanulmányokat a publicisztika könnyed formáiban.

* **Mikszáth művel a külföldön.** *Mikszáth* Kálmán művei eddig sem voltak ismeretlenek a külföldön és kisebb novelláiból egész gyűjtemények jelentek már meg németül, francziául, angolul, svédül és olaszul. Most azonban egyik nagyobb elbeszélését, a *Szent Péter esernyőjét* egyszerre kapták fel mindenfelé. Csak a napokban jelent meg egy páratlanul díszes kiállítású német fordítása s egy másik német fordítása már sajtó alatt van. Francia nyelven a „*Journal des Débats*“ most közli *Horn* Emil fordításában és egy angol kiadás szintén nemskára piacra kerül a *Szent Péter esernyőjéből*. Érdekes, hogy ezek a fordítások, még a francia és angol is, mindenütt a magyar ortográfia szerint írják a személy- és városneveket.

* **A kétlelkű asszony.** *Bródy* Sándornak most már a második regénye jelenik meg cseh fordításban. Ez a „*Kétlelkű asszony*“, fordítója pedig Mayerhoffer. Az érdekes regényből eddig három füzet látott napvilágot. Ugyancsak Prágában Vilimek könyvkiadónál jelent meg már korábban a „*Don Quixotte* kisasszony“ cseh fordításban.

* **Az Akadémia ülése.** A Magyar Tudományos Akadémia II-ik osztálya dr. *Paizer* Gyula elnöklése alatt ma ülést tartott. Dr. *Komáromy* András tartott felolvasást a *szabad hajduk történetére* vonatkozó levéltári kutatásainak eredményeiről. A szerző Szabolcs és Hajdu vármegyék, továbbá Debrecen, Bősörmény, Szoboszló, Nánás, Dorog, Vámos-Pécs és Hadház levéltáraiban, végre Thurzó György nádor örökösének Árva várában őrzött levéltárában eszközölt kutatásairól számolt be, *Bocskay* István támadásától egész II-ik Rákóczy György erdélyi fejedelem bukásáig.

FŐVÁROS.

(Az újjászervezés.) A tanács ma délután tárgyalta a fővárosi közigazgatás újjászervezése tervének egyik legfontosabb részét, a tanács új beosztását. A javaslat úgy szól, hogy az adó- és a közjótékonyági ügyosztályt szüntessék be, a közlekedés szervezzenek új tanácsú ügyosztályt, a főjegyzőt pedig osszák ki a főpolgármester mellé. Erős vita fejlődött ki valamennyi kérdésnél s szavazattöbbséggel a javaslatból meglehetősen eltérő megállapodásra jutottak.

Eszerint csak az adóügyosztály volna beosztandó s ennek tennivalóit nagy részben decentralizálnák a kerületi adóhivatalokhoz, amit pedig ezek el nem végezhetnek; a tanács különböző osztályainak a teendői közé sorolnák. A közlekedési ügyosztály létesítését a tanács többsége helyeselte. A főjegyzőnek a főpolgármesteri hivatalba való beosztását ellenben elutasította.

Valóságos degradálása volna ez a főjegyzői tisztségnek — mondották többen — amely a főjegyzőt a főpolgármester magántitkárává tenné.

A vitát itt azzal a határozattal rekesztették be, hogy a főjegyzőt tanácsnoki munkakörrel kell felruházni s a mostani *elnöki A) osztályt*, amely a személyzeti ügyekkel foglalkozik, mint önálló tanácsú ügyosztályt a főjegyző vezesse.

(A műegyetem telke.) A közgyűlésnek azt a határozatát, amelylyel a fővárosnak a Lágymányoson fekvő 816 négyszölnyi telkét, négyszölnként 60 forintjával, átengedi a műegyetem céljaira, a belügyminiszter jóváhagyta.

(A patlakötségek.) A főszámvevő kiszámította, hogy ha a főváros a kórházaiiban szükséges orvosságot házi kezelés alá venné s a szállítást nem bízná vállalkozókra, évenként 25,000 forintot

takaríthatna meg. A kórházi bizottság mégis azt javasolja a tanácsnak, hogy a budai részen és a pesti oldalon is pályázatot hirdessen az orvosság szállítására. Minek is takarékoskodnának a patikán, hisz eleget megtakarítottak a télen a hófuvaroztatáson.

(A vérmező sorsa.) A vérmező, mely már régóta szolgál a közös hadsereg gyakorlóterületül, úgy látszik, nem tarthatja már soká fenn magát a szerepében. A főváros rohamos fejlődése ugyanis nem tűrheti meg, hogy egy paragon heverő, mintegy *buszonégy hold* üres telek feltartsa egy egész városrész emelkedését. A Krisztina-város amugyis kettő van vágva a déli vasúttal, mely a városrész szabályozását és az építkezést nagyban hátráltatja. És semmiel sem indokolható az, hogy amikor a főváros a többi világvárosok példájára a katonaságot iparkodik a város külterületein elhelyezni, akkor a hadsereg számára a város szívében ily óriási terület tartson fenn pusztán gyakorlati célokra. Ez indította a II. kerületi választmányt arra, hogy ma a tanácshoz terjedelmes kérvényt nyújtott be, melyben kéri, hogy a vérmezőt vegyék el a katonaságtól és engedjék át építési területül. A választmány javasolja egyúttal a tanácsnak, hogy a vérmező közepén mintegy négy holdat hagyjanak meg parknak és megjelöli azokat a területeket a Kelenföldön avagy a Nádorkertben, melyeket a főváros a vérmező helyét átengedhetne a hadseregnek.

(Az új Szent János-kórház személyzete.) A kórházi bizottság az új Szent János-kórház orvos- és kezelő személyzetének szervezése tárgyában a következő állások rendszeresítését javasolja: egy *igazgató*, aki egyúttal a sebészeti osztályt is vezet, 2500 forint fizetéssel, 800 forint személyi pótlékkal, 600 forint kocsiátalánnyal és lakással; egy *szaksegéd*, 1000 forint fizetéssel és 350 forint lakpénzzel; egy *alorvos*, 600 forint, egy *segédorvos* 500 forint fizetéssel, ezenkívül a két osztályon egy-egy *fő*, egy-egy *al*- és egy-egy *segédorvos*; a két gyermek-pavillonban egy *fő*, egy *al*- és egy *segédorvos*; egy *bonczoló fő* és egy *bonczoló segédorvos*; egy *római-katolikus pap* lesz 80 ffrtal továbbá egy *szülésznő* és a szükséges kezelő és ápoló személyzet.

(A budai vásárok beszüntetése.) A közbiztonsági és marhavásártéri szabályrendeletet január 1-ével a budai részekre is kiterjesztették. Ez a szabályrendelet kimondja, hogy marhavásárt csakis a közbiztonsági mellett levő marhavásártéri területen szabad tartani. A tanács most külön felhívja a budai kerületi előljárókat, hogy szigorúan ellenőrizzék a szabályrendelet végrehajtását és a Budán eddig tartatni szokott borjuvásárokat ne engedélyezzék, mert a budai mészárosok ugyis csak a pesti közbiztonsági hídön vághatnak, s annak semmi értelme sincs, hogy a marhát áthozzák és leülés után a húst ismét visszaszállítsák.

(Az erdők kihasználása.) A külterületi és erdészeti bizottság ma délelőtt dr. *Vaszilievits* János tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, mely alkalommal a nagyterjedelmű fővárosi erdők fejlesztésének ügyét tárgyalták. Hosszabb vita után báró *Lipthay* Béla indítványára abban állapodott meg a bizottság, hogy az erdők *eddiggi kezelését és fejlesztését helytelenítve*, felkéri a tanácsot, hogy az erdőket *ne mint jövedelmi forrást tekintse*, hanem első sorban is a nagy közönség üdülését tartsa szem előtt. — Lám, milyen jó, hogy erre is rájöttek. A sajtó csaknem tíz esztendeje hangoztatja.

(Új építkezések.) A középítési albizottság ma délután *Hauser* János bizottsági tag elnöklése alatt tartott ülésén a következő nagyobb építkezésekre javasolta a tanácsnak az építési engedély kiadását: Ganz Ármannak a 9. kerület Rákos-utcájában 3 emeletes bérháza; Schismann Demeternek a 7. kerület Csömöri-úton 2 emeletes lakóháza; a hazai vasbeton építési vállalatnak a 7. kerület Damjanich-utcájában építendő 3 emeletes bérház földszetére; Soltész Jánosnak a 7. kerület palma-utcájában földszintes nyaralóra; Schill Jánosnak a 3. kerület ó-budai rakparton 1 emeletes lakóház és földszintes toldalékra; Meszának Józsefnének az 1. kerület Kelenföldön földszintes lakóháza; Szabó Károlynak a 10. kerület Gergely-utcájában földszintes lakóháza; Dobó Jánosnak a 8. kerület Miklós-utcájában föld-

szines lakóháza; TeschauerVenczeinek az 1. kerület Istenhegyen 1 emeletes nyaralóra és egy istállóra; Hegedüs Imre és Csolnari Ferencnek az 1. kerület Mártonhegyen 2 lakóház és melléképületekre és végül a Lechner rákosi téglagyár részvénytársaságnak a 10. kerület maglódi-uton földszintes munkásházakra.

Ezeket kivül javasolta még a bizottság több kisebbrendű építkezésre, átalakítások eszközzésére, gépek felállítására az építési engedély kiadását, valamint nagyobb számban bemutatott módosított tervek jóváhagyását.

Elutasítottatni javasolta a bizottság: Eckermayer Istvánt az 5. kerület Tisza-utczában irodahelyiség, özvegy Ofner Józsefnét a 2. kerület Várók-utczában földszintes taldalék, Schwarz Bernátot a 6. kerület király-utczában átalakítások eszközzésére és végül Hazay Ödönt a 6. kerület Terézkeruton boltkapuzat építésére engedélyt kérő folyamodványukkal.

VIDÉK.

* (Visszautasított felebbezés.) *Fiamel* tudósítónk táviratozza: *Walluschnig* Antalnak a választói névsor publikálása és újabb reklamálási határidő kiírása ellen beadott felebbezését *Szapáry* kormányzó elutasította.

* (Egyházkerületi közgyűlés.) A dunamelléki evangélikus református egyházkerület ma délelőtt kezdte meg rendes tanácskozásait *Szász* Károly püspök és gróf *Degenfeld* Lajos kettős elnöklése alatt. A közgyűlésen *Szilágyi* Dezső, a képviselőház elnöke is jelen volt. Az elnöklő püspök rövid imája nyitotta meg az ülést. Ezután a teológiai tanári nyugdíjszabályok tárgyalásába fogtak. A bizottság tervezetét *Kovács* Albert teológiai tanár ismertette, s ezzel párhuzamosan előadta *Dányi* Gábor esperes különvéleményét is, amely az előbenitől tulajdonképen csak a közgyűlés 1000 forintos járuléka kérdésében tér el. A közgyűlés többsége általánosságban a bizottság tervezetét fogadta el s több-kevesebb vita után a részletekhez is hozzájárult. Így hosszabb vitát idézett elő az a kérdés, vajjon a tanár özvegyének van-e nyugdíjigénye az esetben, ha a református egyház kebeléből kitér? A közgyűlés kimondotta, hogy a nyugdíjjogosultság csak az oly özvegyre nézve állapítandó meg, aki a református egyháznak tagja. Közben, gróf *Degenfeld* világi elnök távozása folytán, *Szilágyi* Dezső foglalta el az elnöki széket s vezette a tanácskozásokat. Elhatározta azután a közgyűlés, hogy azon tanárok özvegyei, akik 60 éves korukon túl nőülnek, csak akkor igényelhetnek nyugdíjat, ha férjükkel legalább öt esztendeig éltek együtt. Hogy mely esetekben vesztethető el a nyugdíjjogosultság, ennek megállapítására a közgyűlés bizottságot küldött ki, amely holnap tesz jelentést tanácskozásainak eredményéről.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Jelenet a páholyban.** Nemrégiben épületes jelenet játszódott le a kerepesi-uti Oroszi-mulatóban, amelynek hősei: a mulató tulajdonosa és *Kleiner* Arthur joghallgató voltak. Ez utóbbi egyforintos jeggyel lépett be a mulatóba, ahol két barátját találta az egyik páholyban, akik ingyen részesültek az Oroszi-mulató erkölcsnemesítő mutatványjaiban. *Kleiner* barátjai mellé telepedett le a páholyban, jegye azonban csak az egyforintos helyre szólván, a páholynyitogató távozásra hívta föl. E felhívást később a mulató tulajdonosa is megismételte s midőn *Kleiner* távozás helyett gorombán válaszolt, következőleg nyilatkozott:

— Maga szentelen, visszafizetem az egy forintját s ha nem távozik, kidobom!

Az ügynek ma volt folytatása a büntető járásbírósnál, *Szabó* Géza bíró előtt, aki Oroszit a tanak kihallgatása után 3 forint pénzbüntetésre ítélte.

— **A bevádolt rendőrség.** A *Magyar Híradó* közli velünk, hogy a budapesti újságírók egyesületének *Mezőfi* Vilmos hírlapíró lefénnyképezetéséből kifolyólag a rendőrség ellen emelt panaszát *Hammersberg* Jenő királyi főügyész már átküldte a királyi ügyészséghez azzal az utasítással, hogy intézze el *sürgősen* az ügyet és annak eredményéről tegyen majd jelentést. A panaszt tudvalevőleg hivatalos hatalommal való visszaélés miatt emelték.

— **A „Voce del popolo” sajtópere.** Fiuméből sürgönyzik lapunknak, hogy ma tárgyalták ott *Kőrösi* Sándor tanár, volt lapszerkesztő sajtópereét, akiről a „Voce del popolo” becsületsértő cikket közölt. A törvényszék *Zanella* Richárd tanárt és *Chiuzelini* lapszerkesztőt becsületsértés vétsége miatt ötven forint, illetőleg haszonöt forint pénzbüntetésre ítélte.

— **Az eltűnt bíró.** A budapesti büntető törvényszék eltűnt fiatal albirájáról, *Gallovis* Viktorról, hivatalos uton semmi pozitív hír sincs. Hiába kereste meg a bíróság elnöke a rendőrséget, nyomára akadni nem sikerült; állítólag Amerikába szökött. A rendőrség jelentését a törvényszék megküldte a főügyészségnek, hogy a fogyelmi eljárás értelmében megtegye a szükséges lépéseket s ennek folytán az iratok már a királyi táblán vannak, mint a mely elsőfoku bíróság a bírák ellen folyó fogyelmi dolgokban.

— **Elítélt kereskedő.** *Vizinger* Jakab néhány év előtt férfiruha-üzletet nyitott. Az üzlet egyideig virágzott s *Vizinger* néhány év elmúltával 34,800 forint passzívával — csődöt mondott. Épen csak annyit találtak a hitelezők, amiből a tömeggondnok költségei kerültek ki. A nagy vagyonhiány miatt a bíróság letartóztatta *Vizinger* Jakabot, de a vizsgálat befejeztével szabadon bocsátották. Csalárd bukás miatt porbe fogták s ma tárgyalták ügyét. A vádhatóságot dr. *Genthon* alügyész képviselte s a bíróság dr. *Keszits* Antal védőbeszédének meghallgatása után, a csalárd bukás vádjára alól fölmentette, azonban vétkes bukás miatt egy évi fogházra ítélte.

— **Egy képviselő sajtópere.** *Papp* Elek országgyűlési képviselőnek dr. *Veress* Sándor karczagi ügyvéd ellen indított sajtópereét tárgyalta ma *Zsitvay* Leó elnöklése alatt a sajtóbíróság. *Veress* Sándor a *Nagy-Kunság*-ban azt írta *Papp* Elekről, hogy a város minden közügyében annak piszkos nevével kell találkozni, „holott akkor is gyanus erzetű ezresek röpködtek, amikor *Papp* Elek elnöke volt a Hortobágy-csatornát építő társaságnak.” *Veress* az esküdtszéki tárgyaláson nem jelent meg; a panaszost *Eötvös* Bálint ügyvéd képviselte, aki sorra czáfolta az inkriminált cikkben foglalt ténybeli állításokat. Az erkölcsi tanak a panaszost a közügyek lelkes szolgálójának, tisztességes, becsületes embernek ismerik. Az esküdtek *Veress* Sándort a rágalmazásban egyhangulag vétkesnek nyilvánították, és mert *Papp* Elek enyhe büntetést kért, a törvényszék *Veress* Sándort a 92-ik szakasz alkalmazásával 150 forint pénzbüntetésre ítélte.

Verekedő vivómesterek.

Santelli Italo és *Gioldini* Frederico vivómesterek ügyét ma tárgyalta a királyi büntető járásbírósnál. Az ügyet és annak előzményeit annakidején kimerítően ismertettük. *Santelli* azt híresztelte *Gioldini*ről, hogy rovott multu, részeges, megbízhatatlan ember s mégis, mikor a Vigadóban „vivó-akadémiát” rendezett, meghívta arra *Gioldini*t is. Ez azonban sértő levéllel válaszolt, amelyre *Santelli* nem is hederített s csak később, mikor e levelet az Athletikai Clubban is szóvá tették, vontta felelősségre *Gioldini*t. Az elkésett provokálást *Gioldini* nem vette tudomásul s erre következett az utcai verekedés. *Santelli* a Hajós-utczában rálesett *Gioldini*ra s kétszer arczul ütötte. *Gioldini* revolvert rántott elő és *Santelli*t a karján megsebesítette.

A mai tárgyalás alapját *Santelli* sértő levele képezte, mert *Gioldini* becsületsértés miatt följelentette ellenfelét. A párviadalra való kihívás és az utcai verekedés miatt a törvényszéknél külön eljárás van folyamatban.

*Gioldini*t dr. *Marton* Henrik ügyvéd képviselte, *Santelli*t dr. *Rózsa* Dezső védte. Az olasz vivómesterek tolmácsaként *Somogyi* Ede szerepelt.

Elsőnek *Gioldini*t, a panaszost, hallgatják ki. Az általános kérdésekre vallja, hogy Szuzarában, a mantuai kerületben született, 41 esztendő, család, büntetve nem volt, vivómester.

A bíró: Mi volt az összetűzés oka?

— Megbízható emberektől hallottam, hogy *Santelli* rágalmazott. Azt terjesztette rólam, hogy engem többször elítéltek, hogy részeges ember va-

gyok, aki a mesterségét nem őrli, szóval: olyan ember, akitől mindenkinek távol kell magát tartania. *Santelli* utóbb mégis meghívott egy akadémiára, abban a hiszemben, hogy még nem tudom az ő rágalmaít. Ekkor levélben mondtam le s kijelentettem, hogy rágalmazó, hazug emberhez nem megyek. A levélért *Santelli* csak utóbb kért elégtételt, mire segédeim megtagadták az elégtétel adását.

— *Santelli* mondta önről, hogy ötven belépőjegy árát elsikkasztotta?

— Igen.

A bíró kérdésére kijelenti, hogy *Santelli* megbüntetését kívánja.

Italo Santelli, született Sarzanában, 31 éves, nős, két fia van. Büntetlen, kevés ingatlana van, vivómester.

— Igaz-e, hogy rovott multu, részeges embernek nevezte *Gioldini*t?

— Részben igaz.

— Beismeri-e, hogy ezeket több tanu előtt mondta?

— A dolog úgy történt, hogy találkoztam barátommal és növendékemmel: *Árkó*val, aki megkérdezte, hogy miért nem provokáltam *Gioldini*t. Erre azt feleltem, hogy *Gioldini* nem tisztességes ember s részeges is. Olaszországban sok ügye volt a bírósággal. Ezt privátim mondtam s elbeszéltem, hogy kétszer ütöttem arczul, egyszer oly erősen, hogy *Gioldini* arczát előntötte a vér.

— Mondta azt is, hogy *Gioldini* a jegyek árát megtartotta?

— Ezt nem mondtam. Csupán azt beszéltem, hogy sógoromnak, *Prukker* Boldizsárnak, átadtam néhány jegyet, hogy ezeket adja el s a pénzzel számoljon el. Nem tudom, mi történt a jegyekkel, csak annyit tudok, hogy *Gioldini* sem a pénzt, sem a jegyeket nem adta vissza. S a mikor kértem, *Gioldini* azt válaszolta: Elköltöttük egy ebédre!

— Mondta tehát, hogy *Gioldini* a pénzt elsikkasztotta?

— Nem, s ha tudtam volna, hogy ebédre költötték, nem is említettem volna. *Gioldini*ről az van a följelentésben, hogy meghívtam az akadémiára. Megjegyzem, hogy minden magyar és budapesti olasz vivómestert meghívtam, nem tekintve karakterét.

Gioldini ügyvéde fölmutatta a levelet, amelylyel *Santelli* őt meghívta.

Dr. *Rózsa*: El volt itélve 1892-ben *Vicenzában*?

— Fiam büneért három napra itéltek, de aztán a legfelső bíróság fölmentett.

— Kapott ön Pukhertől jegyeket?

— Tíz vagy tizenötöt, ebből eladtam kettő vagy hármat s ezek árával elszámoltam *Prukker*nek *Árkó* Richárd, tizenyolcz éves joghallgató, mint a Magyar Újság kiküldötte járt *Santelli*nél. *Santelli*től azt kérdezte, hogy mi az affaire oka? Elmondta a levél dolgát s említette az Athletikai Club intő levelét. *Gioldini* előéletéről olasz újságlapot is mutatott, ahol meg voltak írva *Gioldini* viselt dolgai.

— Fölhatalmazta *Santelli* őnt, hogy ezeket kiírja?

— Ő neki ez nem volt az intencziója, de nem tiltakozott ellene s az egészet azért mondta el, hogy magát védje, nem pedig, hogy *Gioldini*t gyallázza. Ő, mint uriember, ilyet nem is tesz.

Az elnök kérdésére *Santelli* elmondta, hogy e dolgokat csak *Árkó*vinek mondta bizalmasan s nem azért, hogy nyilvánosságra hozza.

Dr. *Marton*: Mondta-e, *Santelli*, ezeket segédeinek, *Baliani* mérnöknek és *Gazzera* vivómestereknek?

— Igen, megmondtam, mert igazak.

Volpini Attilio vivómester nem hallotta *Santelli* állításait. *Gioldini*t Olaszországból ismeri régebben, előtte nem volt részeg soha. Dr. *Marton* kérdésére elmondta, hogy ő tudta, hogy *Gioldini*t fölmentették s maga *Santelli* is tudta ezt a fölmentő ítéletet.

— Én értesítettem róla *Santelli*t tavaly júliusban.

Bay Alajos festő németül mondta el, hogy *Santelli* ügyelmezettte őt *Gioldini* viselt dolgaira. Ő fiát akarta *Gioldini*hez küldeni, hogy vivni tanuljon, de *Santelli* azt mondta, őrizkedjék *Gioldini*től, aki részeges s ilyenkor brutális: egészen olyan ember, mint *Floresto* Pauli, a firenzei mester, aki ezüstkanalat és pénzes tározát is loptott s akiről én tavalyi firenzei utamon hallottam. *Santelli* tavaly februárban beszélt ezeket a dolgokat s én decemberben az affér után szóltam volt *Gioldini*nak. *Santelli*vel nem volt bajom, csak akkor, amikor provokáltott, mert a rendőrségnél azt mondtam, hogy *Santelli* hátulról támadta meg *Gioldini*t.

de *Biase* Erneszto vivómesterek *Santelli* említette a jegyek rendetlen elszámolását s *Santelli* ezt el is ismerte. *Santelli* neki elmondta *Gioldini* összes viselt dolgait.

Ezután a bíróság néhány újabb tanu kihallgatása céljából a tárgyalást elhalasztotta.

SPORT.

+ Hírek a turtról. Ottó főherceg jelen lesz az alagi versenyek megnyitóján. — A közös hadseregbeli tisztok, a közös hadügyminiszter egy rendelete alapján, nem lovagolhatnak olyan versenyben, amelyben jockeyk vesznek részt. — Az alagi versenyeken eddig a következő teliverek indulása valószínű: Hegyalja, Koppantó, Thermidor, Fejedelem, Gambler, Campeador, Dobrou noc, Cseko, Rémes II. Verbung, Igaz, Lim-lom, Vivandière, D. B., Pietyka II., Donairière, Darázs, Samho, Kékény, Lala, Chasseur d'Afrique, Magyarád, Jasmin, Morny, Rache, Zofe, Ruaba, Else, Ossi, Grobian, Etoile, Passe la main, Bánatos, Hírnök, Gavarni, Trial, Bettine, Palócz, Alexander, Rajna, Old Jack Dickinson, Balek, Vajjon.

+ A Rákosi-díj. Az alagi tavaszi meeting egyik kimagasló futamának, a Rákosi-díjnak a teherközlése is megjelent már. Magyar Elek, az „Urlovasok szövetekeze” titkára és handicaper-je, ezuttal sokkal jobban megállapította a benevezett lovak súlyviszonyait, mint tavaly, amikor Marquis tisztán a kilogrammokkal kedvezőbb súlyozás folytán nyerte meg e versenyt. Némi eltérés az adott formáktól most is észlelhető, de ez alig vehető tekintetbe általában egyéni nézet dolga. Jól állnak súlyban a handicap-ben Racher, Thermidor, Ginger, Vajjon, ellenben Parbleu nem érdemli meg a top-wight-et. A teherközlést alább adjuk:

Teherközlés.

Alagi versenyek. Tavaszi meeting, első nap, csütörtök, márczius 31.

III. Rákosi-díj, gátverseny, handicap, 10.000 korona. Távoltság 1800 méter.

56 Parbleu	78 1/2 kg.	46 Jura	64 kg.
56 Brausepulver	76 1/2	46 Old Jack	
56 Gavarni	75	Dickinson	63
46 Rache	74	46 Palócz	63
56 King Amphion	70 1/2	46 Verbung	62
46 Thermidor	70	46 Zsoldos	62
46 Ginger	70	46 Tréfa	62
46 Darlington	68	46 Jahlunka	61
46 Trkal	66	46 Igaz	61
56 Osiris	65 1/2	46 Bibis	60
46 Jasmin	65	46 Vajjon	60
46 Zofe	65	46 Mentó	60
46 Balek	65	46 Mühlhauser	60
56 Harmat	64 1/2	46 Bánatos	60
66 Anicza	65 1/2	46 Springinsfeld	60
56 Trivial	64 1/2	46 Fejedelem	60
46 Bettine	64	46 Slava	60

+ Kutya-kiállítás Ausztriában. Az osztrák kynológiai egyletek kiállításai az idén majdnem egymásután következnek. Az előző években a négy-öt ízben tartott kiállítást felosztották az év különböző szakaira, többnyire a tavaszi és őszi hónapokra; most azonban május hónapban tömegesen tartják meg annak nagy részét, még pedig a következő sorrendben: Május 7—8-án Sanct-Pölttenben, melyre mindenféle fajú kutya nevezhető; a rendezést a „Luxus-kutyák egylete” vállalta magára. Május 14—15-én Linzben tart vadász-kutyakiállítást a „Felső-Ausztriai Vadászvédőegylet”. Május 21—23-án lesz Bécsben a nemzetközi kutya-kiállítás; rendezi az „Osztrák kutyatenyésztő egylet”. Május 28—31-én nemzetközi kutya-kiállítást tart a jubileumi kiállítás rendezősége. Ezenkívül április 12-én, német simaszőrző vizsla-verseny lesz Moosbrunban; április 18—19-én a bécsi vadászok egylete tart tavaszi versenyt német és angol kutyák számára és június 18—19-én az „Osztrák-Magyar Foxterrier Club” rendez Foxterrier-kiállítást.

EGYESÜLETEK.

*. A 48-as törvények és az ifjúság. Az „Egyetemi kör” jogi szakosztálya Turóczi Tugendhaft Szigfrid elnök indítványára elhatározta, hogy a 48-as jogalkotás félszázados jubileumát márczius 19-én megünnepli. Dr. Timon Ákos egyetemi tanár elnöklése mellett díszülést tart, amelyen ifj. Chorin Ferenc fölolvassa a 48-as törvényekről.

*. Dalmáciáról és a Szentföldről. A Földrajzi Társaság márczius 10-én délután 5 órakor az akadémiában ülést tart, amelyen dr. Havass Rezső fölolvassa Dalmáciáról, dr. Erődi Béla pedig a Szentföldről. Ezt az utóbbi előadást vetített képek kísérik. A társaság évi közgyűlése 24-én lesz.

NYILTÉR.

Közgyűlésnek határozata értelmében a 48. sz. részvény-szelvény 1. hó 9-161 az 1897-ik fizetésre eső osztalék fejében

32 forinttal

Tag beváltatni, még pedig Budapesten társulatunk főpénztáránál (V. Erzsébet-ter 18.) Bécsben, a k. k. priv. allg. österr. Boden-Credit-Anstalt-nál (L. Toinfallstrasse 6.) utóbbi helyen azonban csak márczius 31-ig.

A t. cz. részvényeseket felkérjük, hogy a szám szerint rendezett szelvényeket jegyzék kíséretében szíveskedjenek benyújtani.

Budapest, 1898. márczius 7-én. 614

A salgó-tarjani közszékhely részvénytársulat igazgatósága.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márczius 7. (C. T. B.)

	márczius 7.	márczius 5.
	cents	cents
Buza márcziusra	106 1/2	105 7/8
„ májusra	100 3/8	100 5/8
„ júliusra	91 3/8	91 5/8
Tengeri májusra	34 3/4	35

Chicago, márczius 7. (C. T. B.)

	márczius 7.	márczius 5.
	cents	cents
Buza májusra	104 1/4	105 3/4
Tengeri májusra	29 7/8	30 1/8

Mezőgazdaság.

Gabona-behozatal. Fiumei tudósítónk táviratozza: A Stefano Dandria angol gőzös 13.000 métermázsza buza és 13.000 métermázsza tengeri rakományával Odesszából Fiuméba érkezett. A gabonát osztrák és magyar állomásokra rendelve, egy bécsi cég importálta.

Osztrák mezőgazdák szövetekeze. Bécsből táviratozzák nekünk: Ma délelőtt tartották meg itt a gyűlést, amelynek célja központi bizottság alakítása a mezőgazdasági és erdészeti érdekek megvédésére kereskedelmi szerződésnek kötésénél. A gyűlésre, mely igen látogatott volt, Ausztria valamennyi mezőgazdasági egyesülete és majdnem minden kiváló köz- és mezőgazdasági testülete küldött képviselőket. Schwarz miniszteri tanácsos a belügyminiszterium képviselőjében volt jelen. Auzersperg Károly herceget elnöké, gróf Attems Henriket pedig helyettesévé választották meg. Lovag Hohenblum előadó kifejtette a szervezkedési tervet és a munkaprogramot. Hosszabb vita után élénk tetszés mellett egyhangulag elhatározták a központi bizottság megalakítását. Dr. Urban számos mezőgazdasági testület nevében osztrák mezőgazdasági tanács szervezését indítványozza. E felett az indítvány felett ma nem szavaztak. A szervezkedési tervre és a munkaprogramra nézve a holnapki teljes ülésen fognak határozni.

Ipar és kereskedelem.

Országos iparegyesület. A butoripari szakosztály szombaton ülést tartott. Az ülésen szóba került a házalással üzött visszaélés és a szakosztály elfogadta azt az indítványt, hogy a kereskedelemügyi miniszter kéressék föl, hogy rendelettel szabályozza az ügylet. A magyar butoriparnak az 1900-iki párisi kiállításon való részvétele ügyében Gelléri Mór igazgató azt az indítványt tette, hogy a miniszterium kéressék föl, hogy nemcsak segédek, hanem fiatal mestereket is küldjön ki Párisba a kiállítás tanulmányozására. A szakosztály az indítványt elfogadta.

Ügyvédek nyomdászövetekeze. A budapesti ügyvédi kör helyiségében ma új szövetekeze alakult, melynek célja az ügyvédek, körjegyzők és bírósági végrehajtók nyomtatványainak előállítás. A szövetekeze tagjai lehetnek 30 forintos üzletrészekkel bírák, ügyvédek körjegyzők és bírósági végrehajtók. Minden üzletrész után évenként 5 forint értékű nyomdai munkát biztosítanak osztalékképpen a tagoknak. Jelentette az elnök, hogy eddig 250-en jegyeztek 800 üzletrészt, köztük nagy számmal vidéki ügyvédek. Az alapszabályok elfogadása után megválasztották az igazgatóságot és a felügyelőséget.

Kamarai választások. Közélebb fogják meg-ejteni a kereskedelmi és iparkamarai tagok választását. A választói névjegyzék mai naptól fogva egy hétig közszemlére van kitéve a kerületi előjáróságoknál, ahol azokba mindenki betekinthez és amennyiben valakinek a jegyzék ellen kifogása volna, észrevételeit Lang György tanácsnoknál megteheti.

Salgótarjani közszékhely részvénytársaság. E társulat ma tartotta közgyűlését dr. Chorin Ferencz elnöklése alatt. Az igazgatóság jelentése szerint a rendkívül enyhe tél, a rossz termés és az ipar számos ágánál beállott pangás feltartóztatták ugyan a társulatot az egy évtized óta évről-évre mutatkozott előrehaladásában, a szénfogyasztást csökkentő öme körülmények dacára azonban 1897-ben is minden várakozást kielégítő eredmény éretett. A lefolyt évben a salgótarjani s petrozsényi bányákban a múlt évről megmaradt 241.641 métermázsza szénnel együtt 13.380.316 métermázsza közszén termelt, melyből elkezt 13.239.864 métermázsza. Maradt tehát 140.452 métermázsza szénkészlet. Az évi mérleg a múlt évről áthozott 232.905 forint 32 krajczárral együtt 1.705.299 forint 91 krajczár tiszta nyereséggel zárul; ebből a különféle leírásokra fordított 471.270 forint 50 krajczár levonásával marad a közgyűlés rendelkezésére 1.234.029 forint 41 krajczár. Ebből részvényenként 32 forint osztalék jut (márczius 9-ikétől kerül kifizetésre) = 1.024.000 forint, míg a fennmaradó 210.029 forint 41 krajczár új számlára iratják elő. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta és dr. Szánthó Lajos részvényes indítványára az igazgatóságnak s a vezetőknek jegyzőkönyvileg közszéket szavazott. Dr. Chorin Ferencz felett az igazgatóság nevében s kijelenté, hogy a jövőben is az lesz a főtörekeve az igazgatóságnak, hogy ezt a virágzó legnagyobb hazai ipartelepét továbbra is emelje. Végül a felügyelő bizottságba egyhangulag beválasztották: Schön Vilmost, Neményi Ambrust és dr. Pulszky Ágostot.

Fizetés-megszüntetése. A helybeli Zilzer Salamon és fia kereskedőczég fizetéseit beszüntette. Az árutartozások 65.000 forintra, az egyéb adósságok 40.000 forintra rúgnak. Ezzel szemben az aktívák, hír szerint, 65.000 forintot tesznek. — A bécsi hitelezők egylete a következő fizetés-megszüntetéseket jelenti: Löwy József, Nagykörbs. — Nayer Sándor, Budapest. — Nadas Ignác, Nagyvárad. — Fülöp Károly, Kolozsvár. — Schwarz Zsigmond, Pécs. — Heksch és Meisl, Léva.

Csődnitások. Sinayberger testvérek budapesti bejegyzett czég ellen a budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék részéről. Csődbiztos Stajer Gyula törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Stern Salamon ügyvéd; bejelentési határidő: márczius 29.; felszámolási határidő: április 28. — Toma Berta kolozsvári lakos ellen a kolozsvári királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Becsek Lajos törvényszéki bíró; tömeggondnok Papp Imre ügyvéd; bejelentési határidő: április 21.; felszámolási határidő: április 28. — Ifj. Klein Jakab utóda szabadkai czég ellen a szabadkai királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Oláh Ferencz törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Révész Ernő ügyvéd; bejelentési határidő: márczius 29.; felszámolási határidő: április 5. — Lócsey Zsigmond utóda kovásznai kereskedő ellen a kézd-vásárhelyi királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Vajna Gáspár törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Bartha Imre ügyvéd; bejelentési határidő: április 27.; felszámolási határidő: május 29. — Gesmay Vilmos uj-kécskei bejegyzett kereskedő ellen a kécskeméti királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Sebasztiani Károly törvényszéki bíró; tömeggondnok Szántó Gyula ügyvéd; bejelentési határidő: május 12.; felszámolási határidő: június 2. — Fülöp Károly kolozsvári lakos ellen a kolozsvári királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Becsek Lajos törvényszéki bíró; tömeggondnok Kovács Mihály ügyvéd; bejelentési határidő: április 21.; felszámolási határidő: április 28.

Kőbányai sertésplaccz, márczius 7. Magyar elsőrendű: Fialat nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 55 1/2—56 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 55—55 1/2 kr. Könnyű (páronk. 250 klgig terjedő súlyban) 54—55 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 55—56 krajczár; közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 55—55 1/2 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 54—55 krajczár. Sertés létszám: 1898. márczius 5. napján volt készlet 20.820 drb, márczius 6-án felhajtott 806 drb, márczius 6-án elszállított 260 drb, márczius 7-én maradt készletben 21.846 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 7. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 5-én érkezett 128 drb. Készlet 112 darab, összes felhajtás 240 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 131 drb.;

elszállítatlan maradt 109 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—57 kr., 220—260 kilós 54—56 kr., 320—360 kilós 52—54 kr., öreg nehéz — kr., malacz 38—40 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti birkavásár. március 7. A mai vásárra felhoztak 436 darab hizalt frűt. Napi árak: hizalt frű páronként 18—25 forint, 100 kilónként 22—22.50 forint, feljavított juh párja, 15—17 forint, 100 kilónként 20—21 frt, kiverő juh párja 9.50—4 forint, 100 kilónként 16.50—19.50 forint.

Bécsi szarvasmarhavásár, márcz. 7. A mai vásárra felhajtottak: 5323 darab és pedig 3596 darab magyar, 825 darab galicziai, és 902 darab német marhát, e közül 1233 darab sovány marhát. Az árak a nagyobb felhajtás következtében 50 krajczártól 1 forintig olcsóbbodtak első minőségeknél. Jegyzetek: Magyar hizó 27—33 forint, galicziai 27—36 forint, német 29—41 forint.

Pénzügy.

A beruházási kölcsön. Az aláírások a 3 1/2%-os magyar beruházási kölcsönből jelenleg kibocsátott 60 millió koronára felette kedvező eredményt értek el. Különösen *Berlinben* a jegyzések olyan tömegesek voltak, hogy további aláírásokat már *déllelőtti 11 óráig* talán nem fogadtak el. *Hamburgban* is csakhamar a megnyitás után be kellett zárni az aláírást a tulajjegyzések következtében. A déli órákban itt is, hol meglepően sokan számos összeget jegyeztek, ugyancsak *Bécsben* az aláírásokat lezárták. Az eddigi jelentések szerint mindenesetre jelentékeny tulajjegyzés van biztosítva. Felette számosak azok a jegyzett összegek, amelyek komoly tőkeelhelyezés-számba mennek.

A budapesti tőzsdetanács elrendelte, hogy az 1897. évi XXX. törvényzikk értelmében kibocsátott 3 1/2%-kal kamatozó koronabértekre szóló adómentes járadékkötvények március hó 7-ik napjától jegyeztesse a hivatalos árjegyző lapban. E járadékkötvények előmutatóra szóló 100, 200, 500, 1000 és 10000 koronás címletekben bocsátatnak ki.

A bécsi tőzsdekamara mai ülésén, mint nekünk telegrafalják, miután a cs. kir. tőzsdébiztos szóval közölte, hogy a pénzügyminiszterium a most kibocsátásra kerülő 3 1/2%-os adómentes magyar koronajáradék (magyar beruházási járadék) jegyzéséhez hozzájárult, elhatározta, hogy a 3 1/2%-os magyar állami járadékot a hivatalos árfolyamlapba a mai naptól kezdve fölveszi és állandóan jegyezni fogja.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank 1897. évi mérlege a következő főbb adatokat tünteti fel:

Vagyonmérleg.

Vagyon: A záloglevelek külön biztosító alapjának értékpapirjai 4,095.003 forint. Pénztár-számla 669.675 forint. Pénztárvezeték kamatozásra elhelyezett pénzek stb 1,811.385 forint. Lombard-előlegek értékpapirokra 3,108.617 forint. Értékpapírok számlája 877.548 forint. Záloglevél-készlet számla 4,329.261 forint. Községi kötelező-készlet számla 3,931.770 forint. Házszámla 1,121.658 forint. Ingatlanok számlája 223.770 forint. Annuitások számlája 1,585.721 forint. Folyószámlák egyenlege 1,511.534 forint. Különböző adósok 1,476.208 forint. Jelzálog-számla 69,894.765 forint. Községi kölcsön-számla 92,914.434 forint. Kölcsönvevők biztosító alapjának értékpapirjai 1,215.202 forint. A nyugdíjalap értékpapirjai 345.433 forint. Átmeneti számlák 1,060,143 forint. Összesen 190,072.255 forint. **Telér:** Részvénytőke 10,300,000 forint. Agio-alap: a részvénytőke után befolyt aranyagio 1,670.326 forint, külön aranyárfolyam-tartalékalap 914.614 forint. Tartalékalap 1,868.280 forint, külön tartalékalap 1,000,000 forint, árfolyamkülönbözeti tartalékalap 100,000 forint. Nyugdíjalap 345,897 forint. Kölcsönvevők biztosító alapja 1,233,830 forint. Kibocsátott záloglevelek 73,048,900 forint. Kibocsátott községi kötelezők 32,516,700 forint. Kibocsátott 4 százalékos nyereseménycötvények 36,710,000 forint. Kibocsátott 3 százalékos nyereseménycötvények 14,930,000 forint. Jelzálogos és községi kölcsönök után anticiptált részletek 1,789,187 forint. Jelzálogos és községi kölcsönökből visszatartott összegek 2,623,527 forint. Folyó számlák egyenlege 871,570 forint. Különböző hitelezők 3,513,392 forint. Beváltandó záloglevél-nyereseménycötvény- és községi kötelező szelvények 1,785,464 forint. Kisorsolt záloglevelek forgalma 1,070,600 forint. Kisorsolt községi kötelezők forgalma 148,350 forint. Kisorsolt nyereseménycötvények forgalma 236,600 forint. Nyereseménycötvények után fel nem vett nyereseménycötvények 129,570 forint. Fel nem vett részvénytőke 4,376 forint. Átmeneti számlák 1,376,496 forint. Nyereségek egyenlege 1,834,570 forint. Összesen 190,072,255 forint.

Nyereségek és veszteségek számlája.

Tartozik: Igazgatási és kezelési költségek 275,724 forint. A felügyelő-bizottság illetményei 1897-re 9524 forint. Az intézet hozzájárulása a nyugdíjalaphoz 1897-re 2501 forint. Adószámla 318,715 forint. Lettár-számla 4444 forint. Nyereségek egyenlege 1,834,570 forint. Összesen 2,445,561 forint. **Követel:** 1896-ról áthozott nyereség 159,812 forint. Jutalékok a jelzálog- és községi kölcsönüzletből és nyereségek eladott zálogleveleken, községi kötelezőkön és nyereseménycötvényeken stb. 1,260,062 forint. Kamatjövendelmek 1,016,552 forint. Különböző lebonyolított nyereségek 9333 forint. Összesen 2,445,561 forint.

Szelvénybevonás. A *Hazai bank* abbéli jelentése folytán, hogy részvényeinek 3. számú szelvényét folyó évi március hó 7-ik napjától kezdve 6.— o. é. forinttal váltja be, elrendelte a tőzsdetanács, hogy ezen részvények folyó évi március hó 7-ik napjának déli tőzsdéjétől fogva szelvény nélkül s az 1898. év január hó 1-ső napjától folyó 5 százalékos kamatokkal áruktassanak s jegyeztesse a tőzsdén.

Közlekedés.

A debreczeni pályaudvar kibővítése. A debreczeni pályaudvar kibővítését, amelyre a magyar államvasutak igazgatósága összesen 1,800,000 forintot irányzott elő, az idén nagy erővel folytatják. Az ideai munkaprogramba esik a raktárak új területének feltöltése, amelyen a télen át is több száz munkás dolgozott, a posta- és táviróhivatal pavillonjának felépítése és a pályaudvar keleti végén keresztülmenő debreczen-nagyvárad-i országút vasszerkezetű felüljárójának elkészítése. Ezen építkezések miatt a városnak föl kell áldoznia a népkertnek felét. A kert hátsó részén ugyanis széles kocsitutat terveznek, melynek segítségével a pályaudvar felé törekvő kocsiforgalmat megosztják a Nagy- és Kis-Várad-utcák között.

Uj személy-díjszabás. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a budapest-lajosmizsei helyi érdekű vasuton f. év május hó 1-én új személydíjszabás lép életbe, melyvel az 1892. május hó 1-én életbe lépett személydíjszabás érvényen kívül helyeztetik s mely által a menetárak némileg fölemeltek. E díjszabás a magyar királyi államvasutak díjszabás előírásaitól irodájában (Budapest Csengery-utca 33. szám) 10 krajczárért kapható.

Hajózási összeköttetés Amerikával. Mint lapunknak *Fiuméből* táviratozzák: a „Kansas City - Pittsburg und Gulf” amerikai vasúttársaság főnöke képviselője a kormánytól lépéseket tett egy rendszeres hajózási vonal alapítására Fiume, Trieszt és a mexikói öbölben fekvő Port-Artur közt, mely az elül nevezett vasutnak kikötője. E tárgyban a tengerészeti hatóság a főnöke kereskedelmi kamarát véleményadásra kérte föl. A kamara a hajózási vonal engedélyezése mellett nyilatkozott. Ha ez a hajózási vonal létrejön, akkor főképp a buzabehozatalt fogja előmozdítani Amerikából.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, március 7.

Tulajdonképen ma *hausse-napot* regisztrálnánk, mert reggel 11 frt 87 kr, este 12 frt 02 kr. volt a tavaszi buza, egy nap alatt tizenöt krajczárnyi emelkedés végre is valami. De nem csinálnak nagy esetet belőle, mert nem tudjuk az okát sem az ebéd előtti rossz kedvnek, sem az ebéd utáni nekibuzdulásnak. Meglehet, hogy a kulissza eseményének kifolyása az egész ármozgalom, ezzel meg csakugyan nem érdemes bővebben foglalkozni. Különben, hogy igazságtalanok ne legyünk; a délutáni áremelkedésnek megvolt a maga komoly háttere: az *Egyesült-Államok és Spanyolország között felmerült politikai differenciák nyugtalanították az üzérkedést.* Alger, az Unio hadügyi titkára, kijelentette, hogy odaát el vannak készülve a legválságosabb fordulatra. Hát ennek a fele se tréfa. A mi agilis és körültekintő spekulációnknak jó szimatja van és mindjárt kiérezte a causalis nexust a fenyegető veszély és a tavaszi buza-ár állása között. Reméljük, hogy az Egyesült-Államokban hüvelyben marad a kard és aztán a kontremine nálunk bizonyára akadály nélkül fogja szállítási kötelezettségeit teljesíthetni.

Más hír is érkezett a tengeren túlról. Az *szak-amerikai Ohio állam mezőgazdasági bizottsága a téli vetések állását a normális állapot 67*

százalékára becsüli, tehát nem igen kedvezően itéli meg a viszonyokat. Az amerikai piacokon a taksálásra futólagosan némi szilárdulás mutatkozott, egyenlegként azonban alig változtak az árak. Különben Európában sem.

Nálunk még nem fejezik ki ugyan százalékokban a várható hozamot, de akár ebben a formában, akár más formában mostan — március elején — nem lehet még komolyan terméskilátásról beszélni. E cím alatt tehát a kereskedelem egyelőre nem talál még „kifogást” sem valamely irányban való erőteljesebb akcióra, miután pedig erre más oldalról még kevesebb az impulzus, a készáru-forgalom megint tespedésnek indul. Szélcsend van az effektív piacon, amely talán nagyobb vihar hírnöke, meglehet azonban, hogy csak a teljes pangás előjele.

Megendékeztünk többször a budapesti malmok parlamentjének, a *fővárosi malomgyesületnek sűrű tanácskozásairól.*

Ugy látszik, hogy az „alsóláz”, a vidéki malmok egyesülete, megírtyvelte a fővárosi liszt gyárak képviselőinek orációját, mert arról értesülünk, hogy szombaton a provinciális malmok is meghánytákvették a teendőket és azt határozták el, hogy a most érvényben levő egyezséget a korlátozott üzemre nézve, fentartják az új termésig. Ez a határozat jóformán felesleges volt, mert azt már a legmegátalkodottabb contremineur sem tagadja, hogy a mostani üzemredukcióval még ha akarnák is nem hagyhatnának fel, mert a teljes erővel való ürléshez ugyancsak nincs elég készletünk. Különben még jó, hogy a vidéki malmok nem fenyegetőztek szintén a teljes üzembeszüntetéssel, amint ezt itt a központban teszik.

Az uncs-untig emlegetett kritikán aluli liszt-üzlettel merő ellentétben áll az a tegnap megjelent *heti jelentés az örlemények áralakulásáról, amely tudósítást a malmok szócsövének szokták tekinteni.* Meglehet, hogy e közlemény a liszt-fogyasztásnak van szánva és azért kissé tendenciózus. Az van ugyanis benne, hogy a malmok nem látták be a szükségét annak, hogy a hanyató buza-árakkal egyöntetűen a lisztjegyzéseket is leszállítsák, mivel kizártnak tekinthető a konzum további apadás. Továbbá azt mondja az officiózus jelentés, hogy az alárendelt liszt számok, amelyek eddig ólomsúlyként nehezédtek a lisztiparra, már fogyóban vannak és végül, hogy a lisztüzlet tendenciája egyáltalában barátságosabb színt ölt. *Csak hogy végre ez oldalról is dereng egy kis napsugár!*

Rozs.

Készáruüzlet rozszban: Elkelt néhány kocsirakomány változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

mennyiség számszámában	ő vagy új	származás	minőség mezj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr- kint	Kész vagy 8 óra
300 100	Uj	pestvidéki	—	Budapest Sorkosár	8.75 8.65	kr. A

Hivatalos jegyzések rozszban.

ő vagy új	fej	hektoliterekinti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára
uj	előrendű másodrendű	70—72	8.75 8.70
			8.80 8.75

Raktárállomány rozszban: A közraktárban 22,000 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 3458 métermázsa.

Határidőüzlet rozszban. Tavaszi rozszban csekély üzlet volt, tartott áron.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Déllelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	Kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.58	8.54-52	8.52	8.54	—	—
mept.	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Legszámlált árfolyamok
	márczius 7-én pénz	8-án ár	márczius 5-án pénz	6-án ár	
márczius . . .	8.51	8.58	8.54	8.58	8.55

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab szárd. Árpa változatlan. A kereslet gyár. Tengeriben a kereslet apadt.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség méterben, Ár, Faj, Hektoliterenkénti súly, 100 kg. készp., 100 kg. készp. árából.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Ó vagy új, Faj, Hektoliterenkénti súly, 100 kg. készp., 100 kg. készp. árából.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 16.800 métermázsza árpa, 4000 métermázsza zab, 29.000 métermázsza tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, déli tőzsde zárása, márc. 7-én, márc. 5-én, készp. árából.

Buza.

Elkelt 15000 métermázsza buza változatlan áron, közte 4000 métermázsza idegen származék.

Előfordult eladások buzában.

Table with columns: Mennyiség méterben, Ár, Származás, Hektoliterenkénti súly, 100 kg. készp., 100 kg. készp. árából.

Hivatalos jegyzések buzában.

Table with columns: F A J, Működő súly, 100 kilogr. készp. ár, 100 kilogr. készp. árából.

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 66.800 métermázsza buza és 74.000 métermázsza liszt.

Határidőzárás buzában: Tavasz és őszi buza irányszata szilárd az árak javultak.

Előfordult határidőkötések buzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárása, márczius 7., márczius 5., készp. árából.

Gabona- és lisztforgalom.

A w. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi márczius hó 5. este 6 óráig márczius 7. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, Erkezett, Elszállított.

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszkivétel, Az árú megnevezése, A visszkivételre előjegyzett mennyiség.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márczius 7.

A mai tőzsdén lanyha volt a hangulat és a forgalomba került papírok árfolyamai lemorzsolódtak. A beruházási kölcsön mai aláírása és az ennek sikeréről szóló közlemények, amelyek tetemes tuljegyest konstatáltak Budapestben, Bécsben és Berlinben egyaránt, nem tudták ellensúlyozni azt az aggodalmat, amelyet a spanyol-amerikai viszálykodás elmérgesedése keltett.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 381.25—380.50, Jelzálogbank 262.75—263.25, Leszámitoló bank 254.90—255.—, Osztrák hitelrészvény 364.60—363.40, Osztrák-magyar államvasut 341.50—340.50, Rimamurányi 246.25.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 363.70, Magyar hitelrészv. 380.50, Aranyjárdék 122.—, Koronajárdék 99.55, Leszámitoló bank 255.—, Jelzálogbank 262.50, Rimamurányi 246.25, Osztr.-magy. államvasut 340.50, Ipar- és kereskedelmi bank 104.—, Déli vasut 80.25, Villamos vasut 276.—, Közúti vasut 296.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.55, Salgótarjáni 5.86—5.88.—, Közúti vasut 396—397, Villamos vasut 276—276.50, Magyar hitelrészvény 380.75—381.—, Magyar ipar és keresk. bank 103.25—103.50, Magyar jelzálogbank 263.—263.25, Magyar leszámitoló bank 255.—, Rimamurányi 246.50—247.25, Osztrák hitelrészvény 363.90—363.40, Déli vasut 79.50, Osztrák magyar államvasut 341.25—340.50, Budapesti takarékpénztár 216, Országos központi takarékpénztár 805.—, Első magyar biztosító 3900, Drasche 833, Vasúti forgalmi bank 143.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 frt; 8 napra 5—6.— frt; márczius utóljára 9—10.— frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén gyenge irányzat mellett Osztrák hitelrészvény 363.30—364.—363.50, magyar hitelrészvény 381.25 osztr.-magyar államvasut 341.—341.50, forinton kötöttek.

Délutáni 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, márczius 7. Zsiradék csekély forgalom mellett változatlan áron kelt el, szilva olcsóbban kínáltott, szilvaiz ára nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kilogrammonként, Pénz, Árú.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, márcz. 7. A vásári forgalom: Huznál a forgalom élénk, árak: marhahus emelkedett. Baromfinál lanyha, árak csökkentek. Tej és tejtermékek élénk, Tojásnál élénk, árak csökkentek. Zöldszégnél csendes. Gyümölcsnél csendes. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: esős, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hús, Marhahus hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 32—38 frt, II. 25—32 frt. Borjúhús hátulja I. 50—60 frt, II. 48—52 frt. Sertéshús elsőrendű 56—57.0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilonként). Sertészir hordóval 55.0—56.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.40—1.70 frt. Csirke 1 pár 1.00—1.30 frt. Lud hizott kilonként 60—65 kr. — Különbözők. Tojás 1 láda (1440 drb) 34.0—36.0 frt Sárgarépa 100 kötés 2—4.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lenese m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 85—90 frt. Vaj-tea kilonként 0.90—1.20 frt. Burgonya-rózsza 100 kiló 2.50—3.— frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.80—3.20 frt. — Halak. Harsza (élő) 0.50—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50—0.70 frt.

Szesz.

Berlin, márcz. 7. Szesz helyben 42.30 márka = 24.83 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 literszázálek. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stottin, márczius 7. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 42.— márka = 24.65 forint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Boroszló, márcz. 7. Szesz (50-es) pr. áprilisra 61.50 márka = 36.09 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 42.— márka = 24.65 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, márcz. 7. Szesz márcz.—ápril 22.—márka = 12.91 frt; ápril—májusra 21.50 márka = 12.63 frt; május—júniusra 21.25 márka = 12.48 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márcz. 7. Szesz folyó óra 44.50 frk = 23.46 frt; áprilisra 44.25 frk = 23.23 frt; májustól 4 óra 43.25 frk = 22.80 frt; négy utolsó óra 39.50. frk = 20.82 frt. Az árak 10,000 liter százálekonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Cukor.

Prága, márcz. 7. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.60 frt, okt.-decz.-re 12.60 forint.

Hamburg, márcz. 7. Nyers cukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.30 márka, májusi szállításra 9.42 márka, augusztusi szállításra 9.62 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, márcz. 7. Nyers cukor (88 fok) kéz áru 29.25—29.75 frk, fehér cukor márcziusra 32.1/2 frk, áprilisa 32.25 frk, 4 első óra 32.75 frk, 4 óra májustól 30.80 frank. Finomított készáru 102.—102.50 frank.

London, márcz. 7. Jávaczukor 11 shilling, ártartó. Nyers cukor és Jegeszedett cukor nyugodt, de ártartó, finomított árabokban meglehetősen üzlet. Kálföldi tört ártartó, jó üzlet mellett. Jegyzetett: készáru 11.—sh., áprilisa 11.03/4 sh., május-augusztusra 11.3 sh. Répaczukor bányadi, a zárlat nyugodt, Német (88%) márcz.-ra 9.31/4 sh., áprilisa 9.4 sh., májusra 9.5 sh., júniusra 9.6 shilling. Határidőüzlet: márcziusra 9.31/2 sh., áprilisa 9.41/4 sh., májusra 9.51/4 sh., júniusra 9.61/4 shilling.

Olajok.

Páris, márcz. 7. Repceolaj folyó óra 52.50 frk (= 24.71 frt); áprilisa 53.— frk (= 24.95 frt); 4 első óra 54.— frk (= 25.42 frt); 4 óra májustól 54.50 frk (= 25.66 frt). Arak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 7. Repceolaj helyben 53.—márka (= 31.11 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márcz. 7. Repceolaj májusra (hordóval) 55.—márka (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

London, márcz. 7. Repceolaj 23.—sh., lenolaj 16.6—16.71/2 sh., gyapot magolaj 14.9—15.6 sh., terpentin 25.—sh.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 7. Petroleum helyben 5.30 márka = 3.11 frt.

Antwerpen, márcz. 7. Petroleum fin. helyben 15.7/8 frank = 7.54 frt.

Bréma, márcz. 7. Petroleum fin. helyben 5.40 márka = 3.17 frt.

Newyork, márcz. 7. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.90 cents, fin. petroleum Philadelphian 5.85 cents; United Rife Line Certificates áprilisa 82.—; nyers petroleum áprilisa 6.55 cents.

London, márcz. 7. Petroleum, amerikai 4 5/8 sh., orosz 4 3/8 sh.

Kávész, tea, rizs.

London, márcz. 7. Santos, határidő nyugodt, csekély kereslet. Jegyzetett márcziusra 30 sh., májusra 30.8 sh., júliusra 30.6 sh., szept.-re 31 sh., decz.-re 31.6 shilling. Tea: indiai nyugodt, változatlan, Rizs: igen szilárd, három shillinggel drágább.

Fémek.

London, márcz. 7. Réz, G. M. Brände 50 3/8—50 5/8 font sterling készáru és 50 11/16—50 13/16 font sterling 2 óra; best sel. 54 1/2—55 font sterling. Óz: finom, külföldi, 64 7/16—64 13/16 font sterling készáru és 65—65 1/2 font sterling 3 óra. Ólom: angol, 12 5/8 font sterl.; külföldi 12 1/2 font sterling. Horgany: külföldi 18.—font sterling. Higany: 7.26 font sterling első és 7.2 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiac szilárd, jó üzlet mellett. Zárlatárak: 46.71/2 shilling készáru és 46.10 shilling egy óra. Cleveland 41.01/2 shilling készáru és 41.1 shilling egy óra; Hematit 49.7 shilling készáru és 49.101/2 sh. egy óra; Middlesbrough 51 shilling készáru és 51.3 sh. egy óra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márcz. 7. A határidőüzletben a gyengébb külföldi jegyzések és az esős időjárás lanyha irányzatot kellett. Kötetett: buza tavaszra 11.78—11.79 forinton, rozs tavaszra 9.76 forinton kötött.

Hivatalosan jegyzetett:

Buza tavaszra 11.82—11.83, rozs tavaszra 8.79—8.81, tengeri május-júniusra 5.64—5.66, zab tavaszra 6.88—6.90 frton.

Borosztó, márcz. 7. Buza helyben 18.80 márka (= 11.04 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.98 frt). Róz helyben 14.90 márka (= 8.76 frt). Zab helyben 15.40 márka (= 9.04 frt). Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.89 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 7. Buza holsteini 182—193 márka (= 106.9—113.3 frt). Róz meklenburgi 140—150 márka (= 8.22—8.81 frt). Róz orosz 111—112 márka (= 6.51—6.57 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

München, márcz. 7. Buza 21.75 márka (= 12.76 frt), Róz 18.75 márka (= 9.83 frt), Árpa 18.70 márka (= 9.80 frt), Zab 18.—márka (= 10.57 frt). Minden 100 kilonkint. Hozatal 8.355 g. Készlet 7.745 g. Átszámítási árfolyam 100 m. = 58.70 frt.

Lindau, márcz. 7. Orosz buza 20.30—22.30 márka (= 11.92—13.09 frt), román buza 19.50—22.50 márka (= 11.45—13.09 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márcz. 7. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisa 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza 4 máj.-jun.-ra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza májustól 4 óra 27.50 frank (= 13.10 frt). Róz folyó óra 17.30 frank (= 8.24 frt). Róz áprilisa 17.50 frank (= 8.33 frt). Róz máj.-jun.-ra 17.50 frank (= 8.33 frt). Róz májustól 4 óra 17.—frank (= 8.09 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 7. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisa 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza május-júniusra 28.30 frank (= 13.49 frt). Buza 4 óra májustól 27.50 frank (= 13.10 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, márcz. 7. A minisztervárság a tőzsdén élénk megbeszélés tárgyát képezte, de az üzletre lényeges hatást nem gyakorolt. Inkább a berlini árfolyamokat várták, amelyek alacsonyabbak lévén, az irányzat ellanyhult. Egyedül Tramway-részvények emelkedtek jobb kereslet folytán. Az üzlet folyamán az irányzat még inkább ellanyhult kedvezőtlen külpolitikai jelentésekre.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 365.—363.50, Anglo-bank 161.25, Union-bank 301.75, Magyar hitelrészvény 381.— Osztrák-magyar államvasut 341.50—340.25, Déli vasut 80.25 Alpesi bányá 154.10—153.30, Rimamurányi vasmű 246.57, Magyar aranyjárdék 122.—, Magyar koronajárdék 99.55, Török sorsjegy 58.25—95.50, Német márka 68.78.

Délelőtt 11 órakor zártnak: Osztrák hitelrészvény 363.62, Magyar hitelrészvény 380.—, Länderbank 217.—, Osztr.-magyar államvasut 341.12, Déli vasut 79.75, Alpesi bányá 152.90, Májusi járdék 102.50, Anglo-bank 163.50 Union-bank 300.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.37, Magyar hitelrészvény 381.—, Länderbank 217.—, Unionbank 302.—, Anglo-bank 161.—, Bankverein 270.50, Osztr.-magy. állany. 344.75, Déli vasut 79.75, Elbevolgyi vasut 262.50, Észak yugati vasut 248.50, Rimamurányi 246.75, Májusi járdék 102.50, Magyar koronajárdék 99.55, Török sorsjegy 58.30, Német márka 68.75, Török dohányrészvény 132.— forinton kötött.

Déltán 2 óra 30 perczkor jegyzetek: Magyar aranyjárdék 122.—, Magyar koronajárdék 99.55, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.25, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 380.—, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 159.—, Kassa-oderbergi vasut 192.40, Magyar kereskedelmi bank 1392.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.65 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 254.50, Rimamurányi vasrészvényárság 247.—, 4.2% papirjárdék 102.45, 4.2% ezüstjárdék 102.40, Osztrák aranyjárdék 122.95, Osztrák koronajárdék 102.60, 1860. sorsjegyek 144.—, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegyek 203.—, Osztrák hitelrészvény 363.75, Angol-osztrák bank 160.75, Unionbank 300.50, Bécsi Bankverein 270.—, Osztrák Länderbank 217.—, Osztrák-magyar bank 928.—, Osztrák-magyar államvasut 341.50, Déli vasut 71.75, Elbevolgyi vasut 262.25, Dunagőzhajózási részvény 444.—, Alpesi bányarészvény 153.—, Dohányrészvény 131.50, 20 frankos 9.521/2, Császári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.20, Német bankváltó 58.72.

Bécs, márcz. 7. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyzenek: Osztrák hitelrészvény 363.37, Magyar hitelrészvény 380.—, Anglo-bank 160.75, Bankver. 271.—, Union-bank 300.—, Länderb. 217.50 Osztrák-magyar államvasut 341.50, Déli vasut 79.50, Elbevolgyi vasut 262.—, Északnyugati vasut 248.—, Török dohányrészvény 131.—, Rimamurányi vasmű 247.25, Alpesi bányá 153.—, Májusi járdék 102.45, Magyar koronajárdék 99.55, Török-sorsjegy 58.25, Német márka azonnali szállításra 58.75. Német márka ultimóra 58.76.

Berlin, márcz. 7. Májusi járdék 102.50, Ezüstjárdék 102.40, Osztrák aranyjárdék 104.50, Magyar aranyjárdék 103.70, Magyar koronajárdék 100.10, Osztrák hitelrészvény 228.70, Osztrák-magyar államvasut 145.10, Déli vasut 35.—, Bustiehrádi vasut 237.—, Osztrák bankjegy 170.20, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.10, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.45, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járdék 94.—, Laura-kóhó 181.80, Harpeni 174.60, Olasz központi vasut 134.40, Török sorsjegy 114.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 228.60, Osztrák-magyar államvasut 145.30, Déli vasut 35.—, Magyar aranyjárdék 103.70, Discontó-társaság 204.—.

Frankfurt, márcz. 7. (Zárlat.) 4.2% papirjárdék 86.85, 4.2% ezüstjárdék 86.85, 4% osztrák aranyjárdék 104.30, 4% magyar aranyjárdék 103.65, magyar koronajárdék 100.15,

osztr. hitelrészvény 307.25, osztr.-magyar bank 792, osztr.-magy. államvasut 293.37, déli vasut 70.50 bécsi váltóár 170.—, londoni váltóár 20.455, párisi váltóár 80.90, bécsi bankverein 230.25, villamos részvény 141.75, alpesi bányarészvény 130.30, 3% magyar aranykölcsön 91.70. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, márcz. 7. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 307.62, osztrák-magyar államvasut 293.50, Déli vasut 70.50.

Hamburg, márcz. 7. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.70, osztrák hitelrészvény 307.50, osztrák-magyar államvasut 732.—, déli vasut 168.75, olasz járdék 94.30, 4% osztr. aranyj. 104.10, 4%-os magyar aranyjárdék 103.80. Az irányzat gyengült.

Páris, márcz. 7. Uj 3%-os francia járdék 102.95, 3%-os francia járdék 104.10, 3 1/2% francia járdék 107.20, Osztrák földhitelintézet 127.40, Osztrák-magy. államvasut 732, Osztr. aranyjárdék 105.80, Déli vasuti elsőbbség 396.50, Török dehanýrészvény 285, Alpesi bányá 337.—, Olasz járdék 94.10, Spanyol kölcsön 57.47, Meridional 676, Ottomán bank 652, Jelzálog 820, Rio Tinto 706.50, Debeers 684.—, Eastrand 106.50, Chartered 72.—, Randfontein 41.—, Lanyha.

London, márcz. 7. (Zárlat.) Angol cansolok 112.25, déli vasut 7.50, spanyol járdék 59.—, olasz járdék 92.1/8, 4% magy. aranyjárdék 102.25, 4% rupia 63.1/8, Canada pacifcvasut 86.75, lezámitolási kamatláb 2 1/8, ezüst 25 1/8. Az irányzat kedvtelen.

New-York, márcz. 7. Ezüst 54 5/8.

IDŐJARÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirattal jelentése 1898. márcz. 6-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnemő mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Légnemő mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Árvavárja	58.0	4.4	0	Pola	48.7	13.6	0
Békéscsaba	60.4	5.2	0	Lasina	49.5	15.9	80
N. Szombat	58.8	7.4	1	Sarajevo	54.1	8.6	0
Magyaróvár	58.1	8.4	1	Torino	48.3	5.8	18
Ó-Gyalla	58.3	7.7	1	Flóranca	43.2	12.8	2
Budapest	57.1	9.8	2	Róma	42.0	12.8	4
Sopron	57.9	5.2	4	Nápoly	42.8	13.0	4
Hévíz	56.9	5.2	4	Brindisi	50.9	14.8	4
Keszthely	58.5	8.4	8	Palermo	48.9	10.4	4
Zágráb	54.4	6.8	6	Malta	50.0	13.9	0
Fiume	50.2	11.5	4	Zürich	55.7	0.8	1
Cirkvenca	50.9	14.0	2	Biarritz	54.9	6.7	6
Pancsova	60.8	5.8	2	Nizza	48.6	9.3	0
Zombolya	58.5	7.4	6	Páris	58.8	1.0	0
Arad	58.5	7.4	6	Kopenhága	58.2	0.8	6
Szeged	58.7	8.3	5	Hamburg	61.2	1.8	6
Szolnok	62.4	8.0	2	Berlin	60.4	1.8	6
Eger	60.8	8.0	1	Christiansund	67.7	3.3	0
Békéscsaba	60.3	6.4	1	Stockholm	65.0	4.0	2
Kismén	61.5	4.8	1	Szent-Pétervár	76.3	9.7	0
Ungvár	64.2	2.8	0	Moszkva	90.0	20.5	0
Szatmár	61.1	9.2	0	Varsó	68.4	1.5	0
Nagy-Várád	60.7	10.4	1	Kiev	78.4	6.1	0
Kolozsvár	64.8	2.8	0	Odessza	—	—	—
Nagy-Szombat	62.8	8.4	0	Szibira	71.8	2.4	0
Bécs	57.4	5.4	2	Szofia	65.1	3.2	0
Salzburg	59.0	1.2	0	Konstantinápoly	65.1	4.9	0
Klagenfurt	60.2	3.2	0				

Olaszország fölött a depresszió erősen kifejlődött és a barométer Korzika táján szokatlan alacsony (788 mm.). A keleti maximum egyuttal erősödött és Moszkva táján szokatlan magasságra emelkedett (790 mm.). A nyomási különbségek tehát tetemesek.

Az európai időjárás csak Oroszországban és a magas északra szűz, egyhátt pedig csapadékos a jellege. Közép-Oroszországban erős fagy uralkodik, Moszkva ma reggel — 20 C. fokot jelent. Hazánkban a keleti megyék kivételével általános esőzsgé állott be. A hőmérséklet fölélté magas és már a reggeli órákban többnyire fölélté van. Az uralkodó szél a délkeleti, mely a délvidéken viharos.

Továbbra is enyhe, esős idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Márcz. 7-én. —

Folyó	Vízjárás	Vízállás reggel	Aradás v. apadás	Folyó	Vízjárás	Vízállás reggel	Aradás v. apadás
		centiméter				centiméter	
Buza	Schrding	+ 60	—	Tisza	M. Sziget	+ 48	0
Buza	Passau	+ 160	—	Tisza	Tisza-Ujlet	+ 9	0
Buza	Bécs	+ 112	—	Tisza	V. Namény	+ 172	27
Buza	Pozsony	+ 168	—	Tisza	Csap	+ 80	88
Buza	Komárom	+ 210	—	Tisza	Tokaj	+ 288	15
Buza	Budapest	+ 178	—	Tisza	Szolnok	+ 222	69
Buza	Ercsi	+ 129	—	Tisza	Csongrád	+ 814	70
Buza	Paks	+ 248	—	Tisza	Szeged	+ 820	51
Buza	Mohács	+ 264	—	Tisza	Titell	+ 302	3
Buza	Ujvidék	+ 284	—	Tisza	Döcs	+ 35	3
Buza	Zimony	+ 284	—	Tisza	Szatmár	+ 145	12
Buza	Pancsova	+ 288	—	Tisza	Munkács	+ 60	3
Buza	Báziás	+ 278	—	Tisza	Laboreza	+ 102	29
Buza	Orsova	+ 311	—	Tisza	Ungvár	+ 80	5
Buza	M. Falva	+ 80	—	Tisza	Bárta	+ 80	5
Buza	Zaolna	+ 72	—	Tisza	Bedreg	+ 489	10
Buza	Szered	+ 80	—	Tisza	Sajó	+ 178	10
Buza	Réshajvár	+ 187	—	Tisza	Horod	+ 88	5
Buza	Sárvár	+ 22	—	Tisza	H. Nemett	+ 68	5
Buza	Győr	+ 187	—	Tisza	Berettyó	+ 68	5
Buza	Zákány	+ 18	—	Tisza	Sék. kőr. Csucsa	+ 12	0
Buza	Eszék	+ 145	—	Tisza	F. kőr. Balonyás	+ 88	5
Buza	M. Szardab	+ 45	—	Tisza	Feh. kőr. Borosjenő	+ 98	5
Buza	Zágráb	+ 106	—	Tisza	Sék. kőr. Bekta	+ 290	5
Buza	Sziszek	+ 380	—	Tisza	Gyoma	+ 300	46
Buza	Mitrovicza	+ 458	—	Tisza	Gy. Fehérv.	+ 32	0
Buza	Károlyvár	+ 208	—	Tisza	Arad	+ 88	5
Buza	Verbece	+ 105	—	Tisza	Makó	+ 78	20
Buza	Banjaluca	—	—	Tisza	K. Kostály	+ 150	0
Buza	Doboj	—	—	Tisza	Temesvár	+ 48	0
Buza	Zwornik	—	—	Tisza	N.-Becakar.	+ 69	0

Levegő hőmérséklet: * = Jelen viz; + = 0 felett; — = 0 alatt
 < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Feladat szerkesztő: Liposy Ádám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kézpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postareváltó kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kínostárbélyeggyel is fizetendő. — Cézisztől az apróhirdetést postautalványon békülden, a szöveget az utóirat azerényre írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket békülden. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

sz

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. Szv. **Balkovits György** nagytöze, főszerekeskedése,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos**, főszerekeskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, dohánytöze,
- IV. „ Rarisch-bazár **Dévai József**, dohánytöze,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsch A. J.**, dohánytöze és újságárda,
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, főszerekeskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytöze,
- V. „ Váci-körút 6. szám **Korona Janka**, dohánytöze,
- V. „ Sipót-körút 22. szám **Wollák Zeigmond**, dohánytöze,
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek**, dohánytöze,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonyi Ilona**, dohánytöze,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Keseler Béza**, dohánytöze,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Szponyi V.** dohánytöze,

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Ázokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenéséről számított négy hét alatt címzettje el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti. 2178—1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válasz helyeg mellékelve van. A kiadóhivatal: 1294—1

Szórakozás levelet csak vasárnap vettük, hétfőn pedig apróhirdetést nem közlünk.

Vadrózsának levele van szerelmes irigánytól. 859—1

Jobb sorsra érdemes levele van a kiadóhivatalban. 6603—1

Mágnás-gyerek levele van a kiadóhivatalban. 887—1

Rózsabokor. Akarva mindent lehet. Kérem levlélleg tudatni, hol és mikor találkozhatunk. Itt levélről értesítést e lapban epedve várja Marsfi. 858—1

Apróhirdetések 20 krajczáron alul nem közölhetnek.

Intelligens fiatal ember, kinek delután 2 óráig 1/2-ig van szabad ideje, szép elegáns és fiatal hölgy ismeretségét keresi, kinek szintén delután van elégtelni való ideje. Csakis komoly ajánlatok vétetnek figyelembe. Levelet „Erő 23” cím alatt a kiadóba kérek. 2878—1

HÁZASSÁG.

Csinos 30 éves izr. özevgy, ki háromszor ftr kézpénz hozomány-nyal, továbbá szépen berendezett éves lakással bír, 40 éven felüli fővárosi kereskedő vagy intelligens hivatalnok ismeretségét keresi házasság céljából. Szíves ajánlatokat „Cseugy 1898” alatt kér a laphoz intezni. 2828—2

Csinos izr. özevgyet óhajtanék 8—9000 ftr kézpénzhozomány-nyal adni venni. Hivatalnok vagyok a fővárosban 1500 ftr jövedelemmel. Választ „T. J. 9” alatt kérek a laphoz intezni. 2829—2

ALLÁST KERES.

Gárgon lakással bíró intelligens irak figyelmébe! Egy intelligens idős ir hölgy takarításért szobát keres, esetleg a főzést is elvállalja. Levelet „Tiszta otthon” cím alatt a kiadóba kér. 2840—3

Magyar nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép írásu fiatal ember, keres segédszolgát állást. Szíves levlébe megkereséseket kér a lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd” jellege alatt. 2010—3

Uri családból származó fiatal özevgy, a háztartás minden ágában járta, önállóan is képes azt vezetni, egy idősebb nővel házvezetőnő állást keres. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jellege alatt a kiadóhivatalba kér. 2872—3

Fiatal leány, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitérő sikerrel végezte, a magyar és német nyelvet ugy szóban, mint írásban teljesen bírja, a gyors- és gépirásban kellő jártassággal bír, állást keres. Szíves megkeresést „B. J. 18” jellege alatt a kiadóba kér. 2876—3

Egy fiatal magányos nő, magányos urhoz vagy papí hához ajánlkozok gazdasszonyának. Czim a kiadóhivatalban. 847—3

Intelligens fiatal leány, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitérő sikerrel végezte, jelenleg külföldön alkalmazva van, egy nagyobb intézetnél szerezni feltétlenül állást keres. Szíves ajánlatokat „Ügyes és szorgalmas” jellege alatt a kiadóhivatalba. 2706—3

Magyar hírlapok részére román hírlapokból való cikkeket fordítására ajánlkozom. Czim a kiadóhivatalban. 863—3

Kitűnő nyelvismeretekkel bíró, s magyaróvni gazdasági akadémiánál sikerrel végzett fiatal ember, magántitkári vagy másbizalmi állást keres. Ajánlatokat „Bizalmi állás” jellege alatt a kiadóhivatalba kér. 1408—3

Correpetitor. VIII. osztályu tanuló, ajánlkozok szerény feltételek mellett. Szíves megkeresések a kiadóba kéretnek „Correpetitor” jellege alatt. 2888—3

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitérő sikerrel végzett kisasszony, ki teljesen is alkalmazva van, állást változtatni óhajta. Szíves megkeresést „Yost” jellege alatt a kiadóhivatalba kér. 2822—3

Csinos, szolid, fiatal hölgy emigrációjába vagy dohánytözezébe elárusítónak ajánlkozok. Czim a kiadóhivatalban. 855—8

Nagy gőzmalom (Bácskában) fömolnárt keres Május 1-én való belépésre. Jó bizonyítványok és teljes szakértelem megkívántatik. Fizetés egyezség szerinti. Ajánlat „Gőzmalom” jellege alatt kéretik ezen laphoz intezni. 2844—3

Házfelügyelői állást keres gyermektelen házaspár, a férj műlakatos. Szíves megkeresést „Rendszertető” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 2790—8

ALLÁST KAPHAT.

Osztálysorsjáték elárusították, akik naponként első és megbízható **huzásai lejtromokat** akarják forduljanak a Pénzügyi Utmutató kiadóhivatalához. (VII., Dohány-utca 63.) 813—4

Egy igen praktikus és nagy jövedelmet hajtó vállalathoz 500 ftrtal íárs kerestetik. Levélben ajánlatokat „Bízatos jövő” jellege alatt a kiadóhivatalba kérek. 2798—4

Fővárosi mulatóhely, szép és elegáns megjelenésű fiatal hölgyeket alkalmaz a Buffet részére. Ajánlatok „Pezsgő” alatt küldendő a kiadóhivatalba. 2848—4

Vidékre készülő énektársulati vállalkozó, fess, fiatal, jó hanggal bíró hölgyeket keres. Ugyanokt néhány vidékre is alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „Impresszió” alatt küldendő e lap kiadóhivatalába. 2846—4

OKTATÁS.

Gyakorlott okleveles gyermekkerestésznő órák adására vállalkozik. Elemi osztályokra is előkészít. Czim a kiadóhivatalban. 2402—5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtaníthatok az általános feltételtől legújabb és legkönyvebb **magyar rendszer** (methodus) szerint, házánál és házon kívül, ugyszintén vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarul tanítást (posta fordultával). Czim a kiadóhivatalban. 2050—5

Kitűnő zongora-tanítónő, ki meg néhány szabad órával rendelkezik a t. közönség szíves figyelmébe ajánlja magát. Levelek „H. S.” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2868—5

Fiatal biztrisselő, ki a delután órákban szabad, elvállal egy-két gimnázista tanulót oktatására méréskelt díjazás inellett. Czim a kiadóhivatalban. 2714—5

Okleveles francia nő, ki már állami iskolában tanított, meg néhány szabadórával rendelkezik. Szíves megkeresést „Alaposan” jellege alatt a lap kiadóhivatalába küldendő. 2724—5

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Házak eladása. A fővárosi élektőbb helyén egy 8 emeletes adoménies sarokház, melynek számos lakosztályai a legnagyobb komforttal van kiállítva, több rendbeli bolthelyiséggel ellátva, jelenleg 8% tiszta jövedelem mellett 80.000 ftr lefizetéssel, továbbá közvetlen az **Andrássy-ut** közelében egy szintén egy előrangban épített, 8 emeletes németes bérlőház 8% tiszta jövedelem mellett 50.000 ftr lefizetéssel ellátó, esetleg **budapesti kisebb házakra, íres telkekre előszelendő.** Komoly terveknek, eladókknak, esetleg cserélni szándékozóknak nyújt személyesen, vagy **levélileg felvilágosítást** Fleischhacker Soma, Wesseleny-utca 57. 6801—7

Kitűnő házvétel. Kétemeletes, 14 évig adoménies, szolid épület, jövedelmez 7000 forintot 40.000 ftr kár. banktör 5% ára: 70.000 ftr; valamint a József-körúton befűll egy 1200 **háztelék,** ugyint telkek 30 évi adoméniesseggel olcsón eladók. Bővebbet **Bian F.-nél, Király-utca 19.** 6805—7

Háztelkek Kosztályban, képesti halánál, 150 és 200 négyzetölektől parcellálva, ára 2 ftr 80 krtól 4 ftrig, havi 10 ftr, vagy heti 2 ftr részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szepczepanowski Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utca 18. 6440—7

Ujpesten egészen újonnan épült ház, 1250 ftr jövedelemmel, 14500 ftrért eladó. 10 évig adoménies. Banktör 8000 ftr, 4 1/2% kamat-főlesztéssel. Czim a kiadóhivatalban. 2801—7

Gyönyörű fékvésű zugló villa nagyon szép kerttel azonnal szobánkból eladó. Levelek „Amykos” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2972—7

ELADÁS.

Elegáns butorok. Ebédő, háló, uri és szalon berendezés, olaj-festmények, szőnyegek, rövid zongora stb. eladó 9—1 és 3—8 óra között **Andrássy-ut 86. szám.** 6538—8

Gyönyörű bársony mantille, beléssel, váltázva, serpentine selyemszél díszszel, magas gallérral 30 ftrért eladó. E felülről még egyetlen egyszer sem volt használya. Czim a kiadóhivatalban. 2908—8

Régi faiskola teljes felszerelési miatt eladó: **Dizseregény,** a legkiválóbb faiskola, igen érdekes 9 ftr 100 darab. **Dizseregény** érdekes 20 ftr 100 db, alma és körte-vadenczok, érdekes 3 évsek 40 ftr 100 db. **Bővebbet,** a legkiválóbb faiskola 12 ftr 100 db. **Bővebbet,** a legkiválóbb faiskola 80 kr. 100 db. Czim a kiadóhivatalban. 2882—8

Lakatos és kerékpárjavító műhely, teljesen felszerelve, jó forgalmu helyen, olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2889—8

Valódi Quendburgi lakarmány-répmag, elsőrendű termelésű, 18 ftrjával 100 kgként helyben eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2858—8

Edison-féle Fonográf, valódi amerikai; óraszerkezettel még egészen új, 40 drb viasz hengerekkel külföldi és amerikai művészek darabjaival olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2922—8

Szatécsüzet jó pálinkaméréssel a főváros egyik legélénkebb forgalmu helyén, **családi kényelmesen** azonnal olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2924—8

Egy nyolc lóerejű gőzcséplő garnitúra, Clayton és Shuttleworth gyártmány, három év óta használatban, juttanyosn eladó, esetleg részletfizetésre. Ebből levelek „Cseplőgép” alatt küldendők e laphoz. 2842—8

Csukott hintó, 3—4 üléses, alig használt előkelő gyárosítól, esetleg egy ló is, helyszűke miatt juttanyosn eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6891—8

Diófából készült, faragott, két ajtós kredenz azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2984—8

Kitűnő schweighofer-féle fekete zongora eladó. Czim a kiadóhivatalban. 889—8

VÉTEL.

Jó karban levő zongorát keresek megvételre. Ajánlatok „B. J.” jellege alatt a kiadóhivatalban küldendők. 2792—9

Nagy könyvszekrényt keresek megvételre. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek **Olcsó könyvszekrény** jellege alatt. 2894—9

Házat óhajtok venni a Krisztina-városban, földszintes két házat, egy család részére. Ajánlatokat kérek árral „Földszintes ház” jellege alatt a kiadóhivatalba. 2446—9

Nagy íróasztalt keresek megvételre. Levelek a kiadóba küldendők „Íróasztal” jellege alatt. 2884—9

Feréz- vagy Erzsébetvárosban keresek egy földszintes esetleges egyemeletes házát 18—20 szobával megvételre. Ajánlatot kérek „Kétyelmes lakás” címzen a lap kiadóhivatalába címzeni. 2860—9

Rákospalotán egy nyaralót, szép kerttel, a vasút állomáshoz közel keresek megvételre. Ajánlatot „Nyaraló” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2980—9

Pianinót keresek megvételre. Ajánlatok „Pianinó” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2938—9

KIADÓ SZOBÁK.

Külön bejárátu utczai szoba, szép butorral a József-körúton azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3001—10

Utcai szoba elegáns butorral, külön bejárattal, kitűnő felhatással, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2922—10

25 frtért teljes ellátást nyer egy fiatal ur külön bejárátu szobával az Erzsébet-körúton. Czim a kiadóhivatalban. 2919—10

Belvárosban kiadó egy csinosan burtozott szoba. Czim a kiadóhivatalban. 2942—10

Szépen burtozott udvari szoba intelligens családnál azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2946—10

Magyar színház közelében egy 2 ablakos utczai szoba szép használattal, havi 25 frtért kiadó, esetleg teljes ellátás is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 2863—10

Szobák burtozva, klinika közelében, hetenkint 2 frtért kiadandók. Czim a kiadóhivatalban. 705—10

Különbejárátu (lépcsőházból) szépen burtozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó egy intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 2880—10

2 udvari szoba burtozva a Ferencz-körúton intelligens családnál azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2988—10

Kiadó egy kétalkos szépen burtozott utczai szoba külön bejárattal. Czim a kiadóhivatalban. 2738—10

LAKÁS KERESTETIK.

Keresek egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejárátu első emeleti burtozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Alkalmos lakás” cím alatt. 2994—11

Egyszobás lakás márczius 15-ére kerestetik az Erzsébet- vagy Józsefvárosban, kb. 180—200 ftr évi bérért. Ajánlatot kérek a kiadóba „G. M.” cím alatt. 2832—11

Május 1-ére 8 szobából és mindén hozzá tartozó mellékkeltségűből álló lakást keresek a Ferencz- városban. Ajánlatok az ár megjelölésével „Május 1” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2944—11

Pécelen keresek egy két szobából és konyhából álló lakást. Ajánlatok az évi bér megjelölésével „Hivatalnok” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2907—11

Lakást keresek, az Üllői-ut közelében, mely álljon 4 szobából és a hozzá tartozó mellékkeltségűből. Ajánlatokat kérek „4 szoba” cím alatt. 2406—11

Az Erzsébet- városban 5 szobából első- és fűrdő-szobából álló lakást keresek. Ajánlatok az ár megjelölésével „Tapettás” jellege alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2878—11

SZOPA KERESTETIK.

Szépen burtozott udvari szobát keresek a József- városban. Ajánlatok az ár megjelölésével „M. G.” jellege alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2802—12

Utcai szobát szép berendezéssel lehetetlen fűrdőszoba használattal keresek a Nemzeti színház közelében. Ajánlatok „Márczius 15” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2970—12

Lakást keresek teljes ellátással intelligens izraelita családnál. Ajánlatokat kérek az ár kitételével „Barátságos” címzen a kiadóhivatalba. 2894—12

Szépen burtozott szobát keresek fiatal özevgyénél. Ajánlatot kérek „Tiszta szoba” címzen e lap kiadóhivatalába címzeni. 2762—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó az Andrássy-uton, egy elegáns nagy urasági lakás, mely 6 szobából áll és a hozzá tartozó mellékkeltségűből. A lakás május 1-re lesz kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2290—13

HITEL-PÉNZ.

Amortizáció kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legrovidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csakély utólagos honorárium fejében. Telekőnyvi kivonattal és kataszteri birtokviszesség. Ertekezhetni d. u. 1—3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850—14

KÖNYVEK.

Eladók könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772—15

Jókai összes műveit szeretném megvenni olcsó áron. Ajánlatok a kiadóba kéretnek **Jókai művei** cím alatt. 2892—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytöze” jellege alatt továbbít a kiadóhivatal. 1680—17

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pincede-helyiség kiadó a váci vám közelében a Hiba-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 2872—17

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes nőruha szabónő elfogad elegáns utczai ruhákat 8 ftrért, esetleg hához 1 ftr 50 krajczárral. Czim a kiadóhivatalban. 2650—18

A legjobb magyar érczlap az „Üstökös”. Most sora közli pompás karrikaturákban a nevezetesebb írókat és művészeket. 2008—18

Egy igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs termesztéshez társul kerestetik olyan földbirtokos, ki hajlandó az elértéke elonyok ellenében földet bocsátani rendelkezésére. Czim a kiadóhivatalban. 2008—18

Kerestetik egy fodrásznál három fej juttányos áron való fűszérléséhez. Czim a kiadóhivatalban. 2820—18

Igen ügyes gyermekruha-varrónó szerény díjazás mellett ajánlja magát házakhoz, elvállal házkonviktui munkát is. Megkeresést „Kitűnő szabás” jellege alatt a kiadóhivatalba ker. 2374—18

Elegáns női ruhák és fess blouseokat olcsón készit, valamint szabni és varni tud méréskelt áron. Markbreit Ilona nő szabónő, József-körút 20. 6801—19

MINDENFÉLE.

Zola legujabb regénye. *Párisi* levelezőnk írja: Zolának legujabb regénye, melynek a címe *Páris*, most jutott a könyvárusok kezébe. Bár elkeseredett és nagy a Zola ellen való agitáció, *Fasquelle* kiadó mégis 100,000 példányban juttatta a piacra ezt a regényt és ma, a kibocsátás után harmadnapra, már kijelentheti, hogy a műre érkezett megrendelések után egyetlen egy példány sem maradt meg az óriási kiadásból. A legtöbb könyv Párisban fogyott el; de a vidék és a külföld is nagy érdeklődést mutatott a Párisban annyira megvetett író e legujabb műve iránt. *Fasquelle*, aki ma teszi közzé ezt az elért eredményt, összehasonlítja ezt a regényt Zola többi regényével. Mindig csak az első kiadást kell érteni. A *Lourdes* és a *Róma* az első napon 100,000 példányban fogyott el. Sokkal kisebb számban fogytak Zola korábbi regényei, amelyek nagy híret megalapították. A *Ventre de Paris* 40.000, az *Eugène Rougon* 30.000 példányban fogyott el. Azután így emelkedik a kiadások száma: *Assommoir* 130.000, *Une page d'amour* 88.000, *Nana* 182.000, *Pot-Bouille* 88.000, *Germinal* 99.000, *La Terre* 123.900, *La Bête humaine* 94.000, *L'argent* 86.000 és *La débacle* 190.000. E számokból kiténik, hogy a Zola-pörben annyira emlegetett és megvetett *Debacle* fogy el a legtöbb példányban. Egy francia lap ehhez a következő megjegyzést fűzi: Az a hazafias kívánságunk, adjon a francia vezérkar egy francia írónak alkalmat arra, hogy *A győzelem* című művet írasson, melynek bizonyára ugyanilyen sikere lesz.

Nagynevű emberek. A világon sok olyan ember él, aki nagy történelmi névnek a viselője, de azért a legsajátságosabb foglalkozásokat űzi. Ime, ezekről a nagynevű emberekről, kis statisztika; Van például egy *Cromwell* Olivér, aki abból él, hogy szobaurakat tart Londonban. Ugyancsak Londonban él *Luther* Márton is, akinek azonban kisebb gondja is nagyobb annál, hogy sem bibliákat fordítson; ellenben boarding-houset tart, azaz kifőző. — Aztán van egy kocsiigáros, akinek a czégtábláján a *William Shakespeare* név diszlik. — *John Milton*, az *Elveszett paradicsom* halhatatlan költője, szimpla órák; *Thackeray*, aki a *Húság vásárja* című regényével világhírré tett szert, valamint *Pitt*, a nagy államférfi, foltozó vargák, a másik nagy államférfi, *Fox* öregnemű üzér; *Ohio*ban, *Amerikában* él egy pásztor, aki névrokona *H. W. Longfellow*nak. Egy *Fennimore Cooper* Kaliforniában rongyszedő, *Floridában* egy *Washington Irving* narancstenyésztéssel foglalkozik, *Baltimore* utczáin pedig a köhögés ellen való melliczorkorkát árul *George Washington*. *Párisban* a rettenetes *Robespierre* ma derek sajtós, *Molière* női ruhaszabó, *Hugo* Viktor fogorvos, a nagy *Condé* cukorboltot tart, *Racine* takarmánykereskedő. *Lyonban* él egy csizmadia, aki a *Voltaire* büszke nevét viseli, *Richelieu* ugyanott rikkancs. *Berlinben* *Toll* Vilmos madarakat töm ki, *Goethe* János Farkas pék, *Schiller* Frigyes lakatos, *Heine* Henrik borbély, *Tannhäuser* Mór pinczér; van egy *Roland* nevű szappanos és egy *Löwenherz* (Oroszlánszívű) Rikárd, aki patikus. Aztán van még *Berlinben* egy *Capet*, aki asztalos, meg egy *Valois*, aki biztosító ügynök, *Guise* ur kovács. *Boszniában* hazánk egyik írójával pedig az történt, hogy *Deák* Ferencz tisztította ki a cipőjét, *Széll* Kálmán pedig a haját vágta, lévén mindkettő baka a marosvásárhelyi gyalogezredben, amely akkor *Boszniában* volt állomáson.

A német császári család talizmánya. A *Hohenzollern*nek családi ereklyéje és talizmánya egy vékony aranykarikára erősített fekete kő, melyet a népmonda *béka-kőnek* nevezett el. A német császári család úgy jutott ehhez a talizmánhoz, hogy amikor *Cicero* János választófejedelem idejében egyik herceggasszony ágyban feküdt, egy óriási béka ugrott fel az ágyára, kivette a fejéből azt a fekete követ s letette a vánkosra. Ezt a követ azután aranyba foglalták s ez azóta a *Hohenzollern*nek családi talizmánya, mely apáról fiúra száll. A gyűrűt a családi kincstárban őrzik becsomagolva és lepecsételve. A talizmánnak első leírása *I. Frigyes*től származik.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)
Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (18)

Diktum-faktum, az ebédek tartása határozattá vált. Persze, mindez nem ment csak olyan könnyen, egyszerűen; a régi kopott patriarchalis butorok közé nem lehetett oly előkelő személyeket hívni — tehát új, pompás garnitúrákat kellett rendelni Bécsből s e fényes holmit nem lehetett bevinni azokba a szűk zugokba, át kellett alakítani az egész emeletet, felmondani a lakóknak és szalonokat, szellős termeket csinálni a bérlakásokból s mindehhez sok idő kellett, sok gond, sok pénz.

Most már tehát megtörtént szívük vágya. Ebédek voltak náluk, amelyeken csakugyan részt vett Bobor nyugalmazott ezredes szép fiatal nejevel; némelykor a képviselő is megjelent, de ez mindig sok utánjárásba került. A többi vendégek az elhalt gyermekek kereszt-szüleiből s azoknak családjából kerültek ki. Ismerőseink közül ott lehetett látni Sartory Pált is — aki azonban a fejét csóválta a látottakon s gunyos megjegyzéseket gyártott a polgári körökben a híres ebédekről.

Azonfelül, hogy igen megszólták Rózereket a régi ismerőseik, hogy kigyót-békát kiáltottak nagyravágásukra: „Bolondok, tönkre teszik a leányuk jövőjét. Nagy ur el nem veszi ha csak a pénzéért nem, az pedig keserves. — Onnan, ahol tisztelnék őket kitépnek, oda ahol kinevetik.” Mondom azonfelül se hoztak ezek az ebédek nagy örömeiket. Sőt.

Az ezredes nem volt jó anyagi viszonyok közt s igen gyakran szerette mondogatni, midőn Budapest piacainak drágasága jött szóba:

— Grácban kellene laknom, de tulságosan szegény vagyok arra nézve, hogy egy olyan koldus városban megélhessek.

Ebben a mondásban pedig shakespeare-i mélység lakozott és Rózer ur, bár nem volt tudományosan művelt ember, megértette azt, mivelhogy Bobor ezredes minduntalan apró kölcsönöket szeretett kérni ismerőseitől s azokat soha vissza nem adta.

Bobor ezredesek tehát az igaz, hogy szépen festettek az asztalnál, mert az asszony, született Plichta Mária, gyönyörű volt vörhenyes hajával, tejfehér arcával, élveteg piros ajkával és Mária Teréziászerű természetével, az ezredes pedig sokat mutatott uniformisában, rendjeivel, de sokba kerültek Rózernek.

Eleinte még volt valami charme-ja a dolognak. Az első baráti kölcsön után az ezredes per tu lett Rózerrel s ez Rózernek jól esett, de a „te” csak állandó kellemetlenségek forrásává változott, mert most még szabadban mondhatta vagy írhatta az ezredes: „Rózer, vén czimbora, adj hamar ötven forintot”. A második nagyobb kölcsönél az ezredesné lett per tu Rozernéval, ami Krisztina asszonyt kétségtelenül igen boldoggá tette. Apródonkint per tu lett keresztül-kasul a két család. Boborné Rózerrel, Bobor Rózerével és mindnyájan a szépen kifejtett déli Rózer Annával és a fiatal Rózerrel — ami Boborék részéről olyan benső és különös viszonyt pecsételt meg, mely bizonyos vagyonközösséget is természetessé tesz, a következő észjárás szerint:

— Rózeréknek többjük van, mint kellene, nekünk ellenben kevesebbünk van, mint kellene, ilyen viszonyok közt aljasság volna Rózeréktől, ha nem segitenének rajtunk.

Segítették is, mert hát mivé lennének az ebédek az ezredesek nélkül? Az ebédeket nem lehet többé abbahagyni, ez csufság tárgyává tenné

az egész városban. Nem, azt nem teszi Rózer János, inkább meghal. S az ezredesné lehetetlen pótolni. Oly szép, oly előkelő és káprázgató (Anna tanult tőle), sokat látott, sokat tud, sokat hallott s nem hogy elfelejtene abból valamit, inkább hozzá ad. Nem, az ezredesné nem lehet nélkülözni az ebédeken.

Ah, ezek az átkozott ebédek! Mennyi bajt, keserűséget okoztak. Bárcsak soha se fogant volna meg ez a gondolat.

Bobor a legcsekélyebb összekülönbözésnél gögösen végja a szeme közé:

— Utóljára voltunk nálatok, Rózer, utóljára. Amely esetben az egész Rózer-család megrémül, Krisztina asszony fájdalmasan emeli a szeméit ég felé.

Bibithy képviselőt is csak nagy kuncsor-gással lehet megszerezni, négyszer kell meghívni, hogy egyszer eljöjjön. Nem, ez nem élet, még kevésbé uraság. Rózer ur sokszor jö indulatba s ilyenkor fel-alá száguldo a szobában, kiabálja:

— Nem, ez nem természetes. . . Nem természetes, Krisztina.

Még súlyosabb lett a helyzet, midőn Bibithy Gedeon egy nap császári és királyi kamarás lett s egy legközelebbi vasárnapon lemondott az ebédről, azzal az indokolással, hogy rokonai számára sincs elegendő ideje s valahol nagy társaságban ekképen nyilatkozott — az ezredesné fülehallatára:

— Vigye a patvar az izék, a Rózerék ebédjét! Mikor hagynak már végkép békét ezek a jámbor emberek?

Az ujdonsült kamarásnak ez a nyilatkozata csakhamar elterjedt a polgári ismerősök közt, a József-téri „Virágbokor”-nál, a kerületi körben és a régi pajtások, partnerek gunyosan kérdegették Rózert:

— No, mi van a Bibithyvel?

— Mikor találkozol Bibithyvel?

— Szervusz, te „jámbor ember”.

E neveletlen bugrisok, kik tüvel, árral és egyéb éles szerszámokkal keresték kenyerüket, igen jól tudtak szurkálni szavaikkal és beszöni beszélgetésükbe: „Bibithy, a mi Rózerunk kebelbarátja” s több efféle csipős, maró dolgokat, amivel Rózert kihozták a sodrából, úgy, hogy elrohant régi kedvenc tanyáiról, mint a megsebzett vad s fogesikorgatva átkozódott otthon:

„Ostoba ember voltam, hogy ilyenbe futottam magamat. De most már nem hagyhatom abba. Most már a szegyen ölne meg. Ki kell gondolni valamit. Egy tromfot kell kiadni, egy nagy tromfot, amitől hanyatt esnek a gunyolódók.”

Éjjelente rágyujtva selmeczi pipájára (mert nappal nem mert pipázni Georges miatt), e théma fölött kalandozott el nyugtalan elméje. Ott járt örökké a Múzeum mögötti negyedben a büszke, czimereshomlokzatu paloták között; látta a lépcsőkön lelépegetni a finom rezedaillatu selyemruhás delnőket, köztük az ő Krisz-káját is. Aztán még egy nagyobbat lépett a fantáziája s besurrant a fényes hercegi várakba, kastélyokba, melyekről annyit olvasott lapjaiban, hol kardos ősapák és anyák lógnak a falakon; vezérek, országbirák, bibornokok s mindenikről egy legenda szól, aztán (eközben a pipája is kezdett kialudni) elszárnnyalt felkerbácsolt lelke egész a királyi trónusig s el-elmerengett a káprázatos gondolon, hogy ha ő király volna, mit csinálna. . . Hát azt csinálna, biz Isten megtenné, elmenne egy ebédre a Rózerékhez. . . Mikor nem is várnák, mikor nem is gondolnák, csak úgy betoppanna egyszer: „Hipp-hopp, itt vagyok, hogy ha szívesen látnak.”

Ezen az édes gondolaton vagy egy ilyen fajtán szokott elaludni Rózer ur. következőkép nem lehet csudálkozni, szerény véleményem szerint, hogy midőn tegnapelőtt az „Első magyar földtelephentesítő bank” házvélteli ügyében nála jártunk, olyan extravagáns ajánlattal lépett fel velünk szemben, illetve általunk Méltóságod kegyes színe elé.”

VI. A poézis.

— Eddig van — mondá Radován diák és letette a paksamétát.

— Jól kieszkabálta* az ördögös fiskális — jegyzé meg Zrinyi, ki nagy érdeklődéssel hallgatta végig Rózerék rankorságának történetét. — Nagyon mulatságos emberek. Istenemre mondom, a könyvezésig kaczagtatók. Eredj el holnap, Radován, és értesítsd ezt a Rózert, hogy vasárnap én és Juranics, náluk ebédelünk. Jösz-e, Juranics?

— Zrinyi parancsol — felelte a szép horvát nemes, meghajolva.

— És a kis szöke fruska semmi? Lórinac, Lórinac, te elpirultál!

— Nem komoly lovagokhoz méltó csinyek — morogta Alapi.

— Eh, bolondság. Kun László király volt s még se restelte az efféléket.

— De torkára is forrtak.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (47)

Jól esett neki, hogy egy kicsit szórakozott s nem kellett az Olga dolgával évdönnie; elfecsegett barátnőjével; előhozták az iskolatársakat, a tanárokat s azt gondolta, hogy ha életének minden napja olyan volna, mint a mai, hát annál jobbat soha sem kívánna. Végignézte barátnője könyvtárát, sok orvostani könyvet talált német nyelven és nagyon sajnálta, hogy nem tud jól németül. A nyaralóba csak este tért vissza, kilenc óra tájban. Leszállva a lóvonatu vasutról, elindult Szoszovka felé. Az este meleg volt, az égen fenyegető felhők gomolyogtak. Az uton porfelhő kerekedett. Egy lovas ember jött az uton. Vjéranak úgy tetszett, hogy már messziről megismerte a lovas. Az közelebb ért. Nalhanov volt czilinder-kalapban, hosszú száru, sarkantyus csizmában, kezében lovagló-ostort tartott.

Vjérához érve, Nalhanov megemelte kalapját és mosolygott, aztán megsarkantyuzta lovát és elvágtatott.

Vjéranak megdobbant a szíve. Bánat volt-e az, ami rá hatott, vagy valami rossz előérzet: maga sem tudta. Szíve oly erősen vert, hogy önkéntelenül mellére tette a kezét.

— Hogy dobog! — gondolta magában — mit jelent ez? Miért dobog egyszerre oly erősen? Oh, mily nehéz...

Bement egy szatócsboltba és vizet kért. Szíve még azután is dobogott, bár nem oly erősen.

— Mit keresett ez megint nálunk? — gondolta Vjéra Nalhanovról — tegnap volt nálunk s ma megint eljött... Majd megkérdezem.

Elérte az erdőszélt és — egyszerre csak a növére állt előtte, amint a fák közül kijött a tisztásra.

— Nágya! — kiáltott fel Vjéra.

Az megállt s megvárta, hogy Vjéra hozzá menjen.

— Sétáltál? — kérdezte Vjéra, megnézve nővérét, annak ruháját, kalapját és napernyőjét, amelyen fekete csipkék voltak.

— Igen, kijöttem egy kicsit sétálni s hova el nem bódorogtam! — felelte Szergejevna Nagyezsda — nagyon meleg van!

Vjéra gyors tekintetét vetett rá. A nővére arca ki volt pirulva, melle szaporán emelkedett le és fel.

* Zrinyi sajtókerül leveleiben előforduló szó azt jelenti, hogy kifaragta, kicsiszolta.

— Talán gyorsan jártál? — kérdezte Vjéra, le nem véve tekintetét a napernyőről s arra gondolt, hogy miért van az, hogy Nágya, aki mindig oly egyszerűen szokott öltözni, most oly feltűnően kicsinosította magát?

— Nem, nem valami gyorsan, de szörnyű meleg van.

— Miért nincs veled a kis Nágya?

— Mert csak egy kis sétára jöttem ki.

Azt hiszem, hogy öt már le is fektetik.

— Hát Sztepanics Péter?

— Kirilocskin van nála. Sakkozna.

— Nem volt ma nálunk senki?

— Kirilocsकिनon kívül senki. Miért?

Vjéra nem felelt. A nővére után ment s hosszan tűnődve nézte annak a nyakát és fel-fésült haját.

— Hol voltál egész nap? — kérdezte Szergejevna Nagyezsda visszafordulva.

— Egy barátnőmnél.

— Egész nap?

— Igen, nagyon jól eltöltöttük az időt. Nagyon kedves leány.

— Megmondhattad volna... Sztepanics Péter már nyugtalan volt elmaradásod miatt.

— Ugyan, volt is miért! Te sem jelentetted be mindig, mikor sétálni mégy...

Szergejevna Nagyezsda átható tekintetét vetett rá. Szemöldöke megrándult s arcán nyugtalanság mutatkozott...

— Hallatlan hőség — suttozta azután — csak vihar ne legyen belőle.

Felnézett az égre, melyen mint óriási sziklatömbök gomolyogtak a lilaszínű fellegek, s meggyorsította lépteit.

Sztepanics Pétert és Kirilocsकिनt a terrazon találták. Mindketten el voltak merülve a sakkjátékba. Sztepanics Péter felnézett, rá mosolygott Vjérára és alig észrevehetőn szemrehányó tekintetét vetett a feleségére.

Kirilocsकिन felugrott és bucsuzni kezdett.

— Uraim — szólt Szergejevna Nagyezsda — jó lesz bevonulni, mert vihar készül. Ma bent fogunk teázni.

— Bent nagyon tikkasztó a levegő — jegyezte meg Sztepanics Péter, anélkül, hogy tekintetét levénné a sakkasztól.

— De idekint megázunk — szólt felemelt hangon Szergejevna Nagyezsda s bement, erősen becsapva maga után az üveges ajtót.

Sztepanics Péter még jobban lehajtotta fejét a sakkasztó fölé.

— Menjenek be — mondá Vjéra a sakkasztó fölé nyulva — én majd beviszem. Ne féljenek, nem zavarom össze a játék állását.

A sötétben villám cikázott keresztül s egy pillanat múlva olyan erős menydörgés hallatszott, hogy az erkély ablakai megreszkettek s Vjéranak, aki kint volt még a terrazonon, úgy tetszett, hogy valahol a közelben bizonyosan lecsapott a villám.

Vjéra felnézett az égre, várva, hogy hol villámlik újra. A terrasz, a kert, a közeli nyaralók, a szomszédos kis erdő s a távol, mind sötét volt. A lámpa a vendéglátószobából széles fényávot bocsátott ki s a terrazonon keresztül elhatolt a kert utjaira. Sztepanics Péter és Kirilocsकिन fejei egészen meg voltak világítva, amint a sakkasztó mellett meghajolva ültek.

Vjéra sokáig szemlélte a Sztepanics Péter arcát. Ugy tetszett neki, hogy az az arc unott, bánatos.

— Valami bántja — gondolta Vjéra, — látszik, hogy nincs jó kedvében. Különös, hogy nem őszinte velem az utóbbi időben. Mintha rejtegetne valamit.

Az égen két-három helyen foszforeszkálva kigyózott a villám s újabb menydörgés reszkettette meg a nyaralót.

— Véletlenség-e vagy előre megegyeztek? — tűnődött Vjéra, Nalhanovra és az erdőből kijött Nágyára gondolva. — Talán bizony valami találka volt köztük? Uramisten, ez volna még csak a szerencsétlenség! Mit tegyek? Hogy előzzem meg a bajt? Megkérdezem tőle egyenesen? Igen, igen, ezt ökvetelenül meg kell tennem.

Egy rendkívül erős villámlás néhány pillanatra egészen elvakította Vjérát, aki kerekre nyitott szemmel igyekezett nézni, de semmit sem látott. Ez azonban hamar elmúlt. Az üveges ajtó megsörrent, Sztepanics Péter jött ki.

— Vjérusa — szólalt meg s hangjában fellindultság volt érezhető — ugyan hogy tesszesz ilyet? Menj be.

— En szeretem a vihart — felelt Vjéra.

— No, kérek...

És gyöngéden megfogta Vjérát a vállánál s bevezette.

— Hát Nágya hol van? — kérdezte Vjéra.

— A hálószobában. Fél a vihartól, felelt Sztepanics Péter.

Vjéra bement a hálószobába. Szergejevna Nagyezsda a leghátsó sötét szögletben ült s térdén egy kendőt tartott.

— Sirsz? — Mi bajod? — Szólj! — nógatta őt Vjéra, gyöngéden hozzá simulva a nővéréhez.

— Nagyon izgatott, ideges vagyok, — felelt halkán Rynyájevne, — mindig ez történik velem, ha vihar van.

MÁSODIK RÉSZ.

I.

— Fertig, fertig, fertig! — kiáltottak a porosz vasuti kalauzok az ő szürke bluzukban és vállukra akasztott bőrtáskájukkal s zárogatták be a Berlinbe induló gyorsvonat ajtait.

A vonat füttyentett s a vonat az állomási személyzet és a rendőrök apatikus tekintetei előtt elindult.

Délutáni hét óra. A hőség egyre jobban szűnik, a mozdony mezőkön vágat keresztül, amelyeken rövidkabátos, széleskalapos dolgozó parasztok láthatók, majd gyümölcsös kertek, falvak mellett száguld tova. A leszálló nap rózsaszínű árast mindenfelé s még a háztetőkön mintegy gondolatokba merülve álló fehér golyák is rózsaszínűeknek látszanak.

Bargyin új divatu kocszás ruhába öltözve, félig fekvő helyzetben ül egy második osztályú szakaszban s újságot olvas.

Kissé távolabb, az ablak mellett, Olga foglalt helyett s unatkozva nézi a mezőket.

Egész Eidkunig egy szót se váltottak. Szent-Pétervárott néhány ismerőstük kísérte ki őket. Olgának két-három virágcsokrot is adtak, melyeket a vasuti hordárok bevitték a szakaszba s azok most ott hanyódnak.

Petrovna Olimpiáda a bucsuzásnál sirt és többször figyelmeztette Olgát, hogy írjon mentől hamarabb s mikor a vonat elindult, el kezdett keresztet vetetgetni arra a szakaszra, amelyben Olga ült.

Olga az egész idő alatt hidegen, apatikusan viselte magát, nem indították meg az ismerősök jó kívánságai, sem az anyja könyei. Gondolataiban valami más olyan foglalta el őt, amely nem volt az elutazással összefüggésben. Nem tudott magának számot adni, hogy mi az voltaképpen, de valamitől izgatott volt, sőt fájt. Mintha valami rossz előérzete lett volna. Ez még a templomban, az esküvő alatt kezdődött vele. Ugy tetszett neki, hogy ez az erős befűzéstől, a szűk cipőtől, meg attól van, hogy sokáig kellett állni, nem lehetett leülni, de mikor haza érve, átöltözött uti ruhába: megkönnyebbülést mégsem érzett.

Éjjei a szakaszban keveset aludt, mindig azt a valamit leste, ami bensejében történik.

Reggel Bargyin erősen megnézte az ő zavart, sőt ijedt arcát s azt kérdezte tőle:

— Mi baja? Nem érzi jól magát?

— Sammi bajom — felelt ő — csak fáradt vagyok.

— Olyan halvány, mint a fal.

— Rosszul aludtam.

— Én is — mondá Bargyin s megint elővette az újságot és olvasni kezdett. Tényleg nem olvasott, csak átszalajtotta tekintetét a sorokon s nem igyekezett a betűk értelmét kivenni.

Arra gondolt, mi lesz, ha Párisba megérkeznek. Ez neki már régies régi vágya, amely bizonyosan soha sem teljesült volna, ha ez a kellemetlen házasság a nyakába nem szakad. Kicsalván bátyjától egy jó összeg pénzt, azt mondta, hogy ez neki nemcsak a lakodalomra szükséges, hanem arra is, hogy Párisba utazék, ahol szórakozásra számított, ahol el akarta felejteni a gyűlöletes jelent, melyet az öreg váratlan beavatkozása idézett elő.

(Folytatása következik.)

SZINHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. márczius 8-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

A létért való küzdelem.

Színmű 5 felvon. Irták: Daudet
Alphonse. Fordította A. V.

Személyek:

Vaillant	Ujházi
Aster Paul	Nádai
Chemineau	Gyenes
Graf Adriani	Horráth
Conrade Antonin	Császár
Lorigue	Dezsi
Renardise	Abonyi
De Bratigny	Egróssy
Hordák	Deák
1-56)	Körösmezei
2-ik) katoná	Faludi
Maria Antonia	Jászai
A tábornagné	Helvey
De Seleny Ester	Csillag
Lidye	Török
De Rocanère	Maróthy
De Foder grófné	Meszlényi
Fahsi jegyző	Mészáros
Komornyik	Narcsisz

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

624. szám. 624. szám.

Couisset ur!

Babózat 3 felv. Irták: Ernest
Bum és Raoul Toché. Fordította
Mihály József.

Személyek:

Couisset	Hegedűs
St. Castel tábornok	Mátrai
Gaston de Brionne	Ponyvési
Rosine	Lánczi
Lucien	Góth
Louise	Kallozár P.
D'Esparvilléné	L. Rostagny
Alfredné	Nikó L.
Annette	Dóli E.
Baptiste	Szöke
Benoit	Kassai
Első játékos	Décsi
Második játékos	Nánássy
De Pontalarné	K. Bodor
Kis leány	Hódossy L.

Kezdete fél 8 órakor.

Színházi műsorok a 20. oldalán.

Ritka alkalom. Házneladás Budapesten.

30 évig adómentes, 1 klasszis építés 7% tiszta jövedelem 100.000 ft szükséges. Továbbá egy 3 emeletes bérház 15 évig adómentes, 10% tiszta jövedelemre 70.000 ft közpénz szükséges; e csillag pesti házra avagy telkerek elcserélendő, Ágens kizáratik; csakis komoly vevők nyernék feleválasztást, szóbelileg vagy levelelleg.

Reich József BUDAPEST, Csekonai-utca 10/a szám. Szálló- és kávéház-tulajdonos.

VEREGSGAGIN kiállítása
a városligeti új műcsarnokban.
L. NAPOLEON
Groszországban 1912-ben.
1898. febr. 28-án — márc. 28-ig.
Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belföld, Villamvilágítás.

Vendéglő átvétel.

Tisztelettel értesítem a nagyrésztli köszönéséget, hogy általábanosan ismert Koch-féle vendéglő

A Vadász- és Sétány-utca sarkán
megvettem. Csak a legjobb ételek és italok felszolgálása által, valamint szolid kiszolgálással azon leszek, hogy igen tisztelt vendégeim teljes megelégedésüket elnyerjem.
Számos látogatást kér

Tisztelettel
Némethi Mátyas,
a Mészáros- és a Magyar-
kút volt vendéglőse.

Nagy körkép a szabadságharcokból
Bemés Petőfi
Nagy-Szeben bevételénél 1849.
Megnyitlik márczius hó 11-én.
Aréna-ut 70. Városi-ut. 671

Dr. ZIFFER gleichbergi fődörvös
belégzési intézete

orr, garat-, gége- és mellbelegések ellen. Sóviz- és fenyőfűbelégzés külön fülkében. Pneumatikus kurák asthma ellen. Nyitva egész nap. 582

VIII., József-körut 10. szám.

Finom női fehérműket és menyasszonyi kelengyékét

Kanitz Ferencz és Társa

szepeességi vászon raktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

A tavaszi és nyári idősakra való tekintettel

áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áraim oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

- Férfiaknak.**
Czugos cipő, egy darab pitting bőrből	3.-
Borjubór betétes cipő	3.20
Borjubór, keztübbő-szárral, elegáns	3.80
Divatós barna színű, berszteiger cipő	4.-
Divatós barna színű czugos cipő	4.-
Divatós színtű barna borjubór, elői káposos cipő	4.30
Divatós zöld színű előifűzéses cipő	4.30
Divatós színtű barna félcipő	4.50
Szaldulak cipő, világosbőr vagy keztübbő szárral	4.50

- Kölgyeknek.**
Női laszlin czugos cipő, 16 cm. magas selyam czug	2.30
Zergebőr betétes cipő	3.-
Divatós színtű barna fűzéses angol cipő	3.30
Divatós színtű barna gombos angol cipő	3.40
Divatós zöld színű előifűzéses cipő	3.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. irásalon-lakból	4.-
Divatós színtű barna félcipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való	2.40
Laszlin regatta-cipő, kőni való	2.20
- Orfíval választék mindennemű divatos barna és zölésimű, valamint fekete bő gyermek-, gombos- és fűzés-cipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszlekköltésnek több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel 582

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körut 6.
a New-York palotával szemben.

Ha beteg a nő
sok esetben a rendellenes vérzés egyedül okozója. Biztos sikerű gyógyszer ellene a **HYDRASTIS LAEDAOSOK** áraladag 2 ft 50 kr., fél. dag 1 ft 50 kr.
Vértisztítástértségnél bujakóros s egyéb bajoknak páratlan hatása a „Szérszékézet” ára 1 úveg 3 ft, fél úveg 1 ft 60 kr. Epilepszia, rosszlevegő, idegesség, álges szív- és fejfájásnakl rástóllyl hatóssal használhatók a „Liqour contra epilepsiam”. Számos elismerő level. 1 úveg 3 ft, fél úveg 1 ft 60 kr. — Egyedül készítője:
Váradi-féle gyógyszerár Szolyvahárasfalva.
9410/VI—2. szám.

Borárverési hirdetmény.
A tarczali m. kir. vinczellér-iskola és a vele kapcsolatos telepek 1896. és 1897. évi termelésű borai folyó évi márczius hó 27-én déltán 2 órakor kezdődő nyílt árverésen eladásra bocsátatnak.
Az árverezők kötelesek a megvenni szándékolat borkészlet kikiáltási árának 5%-át az árverelés megkezdése előtt az alóírt igazgatóság kezeihez bánatpénzül lefizetni.
A borok minőség és termelési hely szerint csoportosítottan árvereztetnek el. Az egész eladó készlet mintegy 700 hl.; becsértéke hektoliterenként 16 és 65 forint között változik. A borok cukor, szesz és savtartalomra elemezve vannak.
Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 ft 60 kr.-jával számítatik.
Az árverés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bánatpénz csatolandó.
Az eladandó borok márczius hó 20-tól kezdve alóírt igazgatóság nál való egyszerű jelentkezés mellett előzőleg is megzidelhetők. Ugyanott bővebb felvilágosítások szerezhetők.
Tarczalon, 1898. évi február hóban.
A. magy. kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

Még csak rövid ideig!
A még raktáromoz lévő arany, ezüst- és ókszer-áruk minden elfogadható áron eladának, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat felhasználni.

LÁNG JÓZSEF

VIII., Kerepesi-ut 8.

BLICKENSERFER

amer. gyors-írógép (klaviatur rendszer, mint a Remington, Hammond, Yost) a legújabb. A létező összes rendszereket felülmulja tartósság és megbízható gyors munka tekintetében. Egyszerű, romolhatlan szerkezet. Nincs festékszalagja. Írása látható. 60%-al olcsóbb.

SCHULHOF GYULA

V. ker., Váci-körut 80. sz.

A NAGY KRACH:

New-York és London nem kimétkék meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy esztárgyár indítálya érteke magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő és készletének ellenében eladja. En megaltnazva, a vágok ezen meglőzést teljesíteni. En tehát bárhonok megkölűm a következő tárgyakat pusztán a kárpótlásért 5 ft 60 kr-ért; és pedig:
6 db finom asztali kés, valódi angol pengével
6 amerikai szab. ezüst veltit. egy darabból,
6 " " " " kávékanalat
12 " " " " kávéskálát
6 " " " " kávészűrőt
3 " " " " gyümölcskeze,
3 " " " " gyümölcsvella
1 " " " " levelesnőrt,
2 " " " " tejmerőt,
2 " " " " tojás-serleget.
2 " " " " angol Viktoria-tálca,
2 " " " " igen hatásos gyertyalató
1 " " " " tojásúrót,
1 " " " " finom cukorporzó,
58 db összesen 6 ft 60 kr.

Mint a fenti 58 tárgy előbb 40 friba került és most csak 6 ft 60 kr. minimális áron kapható. Az amerikai szabad, ezüst egy kívül-bőlfti fehér fém mely ezüst színet 25 esztendőig is megtarja, a mérti szavatolhatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárhonok, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszazadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű lakodalmi alkalmi és hűli ajándékkul egyenlű egyedül kapható.

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amerík. szab. ezüstgyárak főigényközege,
WIEN, II., Rennbrandstrasse 19/3. Telefon 7114.

Szállítás a vidékre utánvételrel, vagy az összes előzetes beklűdése ellenében.

Előzetes klsztó-per 10 kr.
Valódi csak az oldat látható vál-jegygyel (egyszerű fém).

Elvontat az eliamaró levelekéből.
Az első küldeménynyel meg vagy-l. olgudva, kérek még egy készletet.

Kalocsa. Majorossy János, kanonok.
A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 ft 60 kr-ért.
Kolozsvar. Nagym. Bánffy báróné
A küldeményt megkaptam, meg vagyok elégedve. kérek még egyet Keresztcs. Sándor, főszolgabíró.

958. sor. **BON 028. szám**
Polgár Sándor
egyet. gyakorolt kátszerész
Budapest, Erzsébet-körut 50. sz.
kötelek ezen utalvány beklűdése mellett minden megrendelőnek 18%, azaz tízrőnt százaléknyl árkedvezményt adni, az eredeti
F. Bergnerand fíls
pártal különlegességeket (öveze-
rek) gyártmányából. Kimerítő képes
árjegyzék díjmentesen zárt levélben
küldetik. Kívágatott: az „Országos
Hírlap”-ból. 569

Antisepticus és hygienicus
HÖLGY-ÓVSZER.
Teljes biztos hatással, használhatlan kímélő és nem kellene többé semmimemű gyöngédelen és ártalmas gummi vagy szpongya-csíkek. 1 doboz (12 db) Ára 1 ft 50 kr. pontos használati utasítással. 1 ft 75 kr. előleges beklűdése után bérmentve. Kapható a feltalálónál:
László József gyógyszerésznel,
Máros-Ujvár (Békly). (189)
Budapesti fokraktár: Altszékter J., Gyár-utca
26. sz. Klein, VII., Aréna-utca 58. szám.
Gyors és díszlet szállítás.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Víg Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Szerda	Mukányi	—	—	Vége a szerelemnek	A baba	A gésák
Csütörtök	Constantin abbé	Nóuralom	She	A nőszabó	A talmi hercegnő	A Michu-lányok
Péntek	A koronáért	—	Angot asszony leánya	Niobe	A szultán	A gésák
Szombat	A koronáért	Pont-Biquet család	Carmen	Couliisset ur	A talmi hercegnő	Aranylakodalom
Vasárnap d. u.	A dolovai nábob lánya	—	—	A nőszabó	Tündérlak Magyarhonban	Aranylakodalom
Este	A koronáért	—	She	A harang	A varázsgyűrű	Aranylakodalom

Sanitas-szikkviz

az egyedüli, mely sterilizálva bakteriummentesen kerül forgalomba.

Sanitas paradicsom - kivonat francia rendszer szerint konzerválva.

Sanitas-mustár a külföldről hozottnál jobb. Kapható minden jobb élelmiszerboltban és a gyártelepen **121 Giszella-ut 51.**

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

25.575/1898. C.—I. sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelék.
(Sajtóhiba-helyesbítés.)

Az osztrák-magyar vasuti kötelék díjszabás 1895. évi január hó 1-től érvényes III. rész 2. füzetének 125. oldalán f. évi márczius hó 15-től való érvényesítéssel, a Nagy Tapolcsány-Littai viszonylat 220 állomási díjtétele 100 kg-ként 229 fillérré helyesbítendő.
Budapest, 1898. február hó 28-án.

M. kir. államvasutak igazgatósága.
együttal a többi részes vasutak nevében is.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Bizserét betegségek ellen.

Fáradtan sikerű gyógyhatással folytán legmegelőzőben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körút 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejülő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs borbajok ifjúkori könnyelműség folytán fellépett bármily nagyfokú gyengeségi állapotoknál az általam alkalmazott **Kataplexose** gyógymód **összes gyógymódot** hasonlít-hatatlannal s messze felülmúlja, a mennyiben gyógyszereltől menten néhány nap alatt gyé-keres, állandó s teljes gyógyulást biztosít.

Intézetem a modern hygiea és orvosi technika előcsendű vívmányai szerint ugyiszabasu gyógyintéssel van berendezve. Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honvédségem teljes gyógyulása után fizetendő. Külön virétolemek. Külön be- s kimelet. Rendelés naponta d. e. 9-1-ig, d. u. 2-3-ig. Levelekre díjmentesen válaszlatok.

Előfizetések és Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,

VIII. József-körút 65. szám

„1848 márczius 15—1898“

A szabadságharcz 50 éves

évforduló ünnepére

ajánlom zászlógyártmányomat a fenti felirattal, ruddal, aranyozott lándzsával, rojt- és bojttal és díjmentes csomagolással az alanti árak mellett:

150 cm. hosszú zászló 1 frt — 250 cm. hosszú zászló 2 frt —
200 " " " 1 " 50 300 " " " 2 " 50

Levelek vagy sürgönyök: 589

„ZÁSZLÓ-GYÁR“

VIII. Hunyadi-utca 27. sz. (LINHART VILMOS házában.)

TELEFON.

TELEFON.

AGATOL Száj-víz

leghatóságosabb

Antisepticum

a száj- és fogaknak 5 csepp elegendő.

Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.

Société de produits hygiéniques.

STAPLER & Co., Eöcs, XVIII., Gentz-gasse 27.

Raktár: Dr. Egger Ló és Egger I. gyógytérben a Nádor-úton, Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Elsőrangú szabónő

ajánkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heimlirén

BUDAPEST,

Csengery-utca 62/a. sz.

Magy. kir. államvasutak.

28.009.7547 C.—I. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kecsikben és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz-fizetés mellett el fognak adatni.

Miskolcz állomáson f. é. márczius 16-án délelőtt 9 órakor.

Kolozsvár állomáson f. é. márczius 23-án délelőtt 9 órakor.

Budapest nyugati pályaudvar állomáson f. é. márczius 30-án d. u. 3 órakor.

Budapest, 1898. február hó 17-én.

Az igazgatóság.

Dr. Kajdacsy József

v. os. és kir. ezredorvos

a nemi betegségek elnevezése alatt összeszámolható valamennyi bántalmak, makacs nő- és borbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.,

I. emelet.

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszlatok. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig